

Mesajul Primarului

Această strategie este o afirmație a ceea ce suntem. Vizează angajamentul nostru față de viziunea pentru o comună atractivă, sigură, liniștită, care evocă mândrie, pasiune și un sentiment de apartenență.

De asemenea, este despre claritatea aspectelor care contează cu adevărat, este despre modul în care vom lucra și cu cine vom lucra, sau mai degrabă colabora, pentru a ne îndeplini obiectivele. Mai presus de toate, este despre exploatarea oportunităților și asumarea riscurilor.

Prin acestea ne propunem transformarea Feldrului într-o comună cu:

- locuințe accesibile care răspund nevoilor tuturor locuitorilor de-a lungul vieții lor;
- străzi atractive, cu magazine, trotuare amenajate pentru plimbare;
- o economie locală puternică și competitivă, care creează și menține locuri de muncă mai bine plătite, stabile și sigure;
- aer nepoluat, pământ sănătos și apă curată;

- spații verzi de toate mărimile și "piețe publice" amenajate care aduc oamenii împreună;
- oportunități recreative care promovează sănătatea;
- evenimente culturale prin care este promovată tradiția.

Acest document reprezintă cartea direcțiilor strategice pentru asigurarea progresului comunei Feldru. Construim o comună puternică, împreună!

Grigore ȚIOLAN

Primar

**DOCUMENT-CADRU PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE
2014-2020**

CUPRINS

PARTEA I. INTRODUCERE.....	5
PARTEA II. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL COMUNEI FELDRU.....	8
<i>II.1. Prezentare generală.....</i>	<i>8</i>
II.1.1. Scurt istoric	
II.1.2. Încadrarea în teritoriu	
<i>II.2. Cadrul natural.....</i>	<i>10</i>
II.2.1. Așezare geografică	
II.2.2. Relieful	
II.2.3. Hidrografia	
II.2.4. Clima	
II.2.5. Solurile	
II.2.6. Vegetația naturală	
II.2.7. SWOT	
<i>II.3. Profilul economic.....</i>	<i>14</i>
II.3.1. Structura economiei locale	
II.3.2. Agricultură	
II.3.3. Industrie	
II.3.4. Servicii	
II.3.5. Antreprenoriatul	
II.3.6. Piața muncii și forța de muncă	
II.3.7. SWOT	
<i>II.4. Potențialul turistic și cultura.....</i>	<i>31</i>
II.4.1. Atracții, produse și servicii turistice	
II.4.2. Infrastructura turistică și culturală	
II.4.3. Promovarea destinațiilor turistice	
II.4.4. SWOT	
<i>II.5. Capital uman, educație și condiții sociale.....</i>	<i>38</i>
II.5.1. Demografie	
II.5.2. Educație și formare profesională	

II.5.3. Incluziune socială	
II.5.4. Sănătate	
II.5.5. Fondul de locuințe	
II.5.6. SWOT	
<i>II.6. Infrastructură tehnică și de transport.....</i>	<i>52</i>
II.6.1. Rețeaua rutieră	
II.6.2. Rețeaua feroviară	
II.6.3. Rețele edilitare	
II.6.4. SWOT	
<i>II.7. Mediul și infrastructura de mediu.....</i>	<i>61</i>
II.7.1. Calitatea apelor	
II.7.2. Calitatea solului	
II.7.3. Calitatea aerului	
II.7.4. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă	
II.7.5. Rețele de canalizare	
II.7.6. Gospodărirea deșeurilor	
II.7.7. Riscuri	
II.7.8. SWOT	
<i>II.8. Administrația publică locală.....</i>	<i>68</i>
II.8.1. Execuția bugetului local	
II.8.2. Resursele umane	
II.8.3. Reprezentativitate	
II.8.4. SWOT	
<i>II.9. Prezentarea rezultatelor anchetei pe bază de chestionar.....</i>	<i>73</i>
PARTEA III. ANALIZA SWOT.....	85
PARTEA IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE.....	89

Această strategie propune **revitalizarea comunei printr-o abordare complet diferită**, stabilind principalele elemente cheie ale schimbării.

Analiza socio-economică poziționează comuna în contextul județean, stabilindu-i punctele tari, dar și slăbiciunile de structură. Interpretarea statistică va fi dublată de o anchetă pe bază de chestionar în rândul populației comunei, implicând activ respondenții în procesul de evaluare a calității serviciilor publice, în punctarea avantajelor și dezavantajelor percepute de aceștia, în identificarea elementelor care determină specificul comunei, în argumentarea priorităților de dezvoltare care ar trebui să fie respectate în orizontul de timp 2015-2020.

Măsurile sociale trebuie să continue pentru a satisface nevoile populației comunei, dar și pentru a îmbunătăți nivelul de educație, având și scopul de a susține aplicarea unei strategii economice coerente. Întrebările la care reprezentanții autorității locale trebuie să găsească răspunsuri se referă la identificarea modalităților prin care poate fi îmbunătățit mediul de afaceri pentru a deveni "roditor" (prielnic dezvoltării afacerilor noi și existente) și cum pot fi crescute posibilitățile de angajare a locuitorilor din comună. Dezvoltarea unei comune pornește de la o bază economică durabilă influențată de nivelul **investițiilor private**, bazate pe avantaje competitive reale – nu prin *stimulente artificiale*, în lipsa unor nevoi de dezvoltare concrete.

Modelul economic al comunei trebuie să fie construit pornind de la afaceri rentabile, capabile să facă față concurenței din județ, regiune, țară și chiar din lume. Din punctul nostru de vedere, aceste afaceri trebuie să aibă o viziune la scară largă, în sensul în care nu trebuie să se rezume numai la satisfacerea nevoilor comunității locale, ci și să exporte produse cu specific local (exemplul unui producător local care se numără printre singurii producători din țară de produse stretch-hood cu care se ambalează paleții cu ciment și paleții de materiale de construcții). Acest lucru poate fi realizat numai prin identificarea și valorificarea avantajelor competitive pe care comuna Feldru le are, pe baza cărora poate să-și creeze modelul economic de dezvoltare bazat pe afaceri profitabile.

Ideea de la care trebuie să se pornească este reprezentată de unicitatea comunei Feldru sau, pe scurt, de **elementele distinctive**, produse sau servicii greu de realizat în altă parte. În general, atât companiile noi, cât și cele existente trebuie să aibă un motiv clar pentru a se dezvolta într-o

anumită locație. Gândind în termeni economici, piața comunei Feldru oferă anumite oportunități antreprenorilor și firmelor situate în orașele din vecinătate; într-un moment în care majoritatea celorlalte piețe sunt saturate, piețele comunelor, în marea majoritate, referindu-ne în mod special la comuna Feldru care face obiectul acestei strategii, sunt foarte prost deservite (mai ales în domeniul comerțului cu amănuntul, al serviciilor financiare etc.). Cu toate acestea, pot fi punctate câteva avantaje ale comunelor. Printre acestea se numără *forța de muncă* mult mai ieftină comparativ cu cea întâlnită în orașe. Însă, această caracteristică nu este suficientă. Viabilitatea afacerilor este susținută numai de caracteristicile prin care se disting comunele, printre care *cererea locală* sau *amplasarea strategică*.

Feldru face parte din categoria localităților din județul Bistrița-Năsăud cu un potențial foarte bun de creștere în viitor și trebuie să găsească cele mai eficiente metode prin care să atragă investițiile pentru a valorifica mai bine **resursa umană și materială** de care dispune.

Din perspectiva indicelui agregat global care integrează potențialul referitor la populație, resurse, infrastructură, calitatea vieții și economie, calculat în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud 2014-2020, Feldru este o localitate de categoria 3, având un nivel mediu de dezvoltare din prisma elementelor mai sus menționate.

Pe lângă avantajele menționate, trebuie amintite și dezavantajele comunelor: *infrastructura, nivelul de pregătire al angajaților, nivelul de pregătire al antreprenorilor, accesul la finanțare* etc..

- Planificarea infrastructurii de transport care se concentrează în primul rând pe deplasarea locuitorilor la și de la serviciu și cumpărături, ar trebui să aibă în vedere și mobilitatea mărfurilor și ușurința efectuării tranzacțiilor comerciale. Cele mai importante aspecte ale noului model economic – importanța amplasării comunei, legăturile dintre afacerile din comună și restul orașelor, dezvoltarea afacerilor orientate pe export – presupun existența unor legături logistice între unitățile economice din comună și cele din zonele vecine. Din păcate, infrastructura de afaceri din comună este inexistentă; capacitatea șoselelor, legăturile cu centrul și accesul la rețelele logistice județene și regionale sunt inadecvate.

- Locuitorii comunei nu au aptitudinile/competențele necesare pentru a putea desfășura alte munci decât cele care nu presupun calificare, din cauza unui nivel relativ scăzut de pregătire.
- Antreprenorilor majorității companiilor situate în comună le lipsește pregătirea de afaceri propriu-zisă, caracteristică a firmelor mici, în general. Printre provocările cu care firmele mici se confruntă sunt: lipsuri în elaborarea strategiilor, segmentarea pieței, evaluarea nevoilor clienților, utilizarea tehnologiei informației, controlul costurilor, elaborarea planurilor de afaceri etc.
- Accesul la finanțare este un mare obstacol în calea dezvoltării spiritului antreprenorial la nivelul comunei: atât accesul la credite, cât și lipsa capitalului din surse proprii.

Pentru eliminarea acestor dezavantaje economice ale comunei, dar și pentru valorificarea avantajelor pe care le deține, e necesară o abordare diferită sub forma unui model nou de dezvoltare a comunei bazat pe o perspectivă economică, nu socială. Este obligatorie poziționarea sectorului privat în centrul noului model, acesta este capabil să creeze avuție și afaceri profitabile, nu subvenționate. În acest sens, autoritățile publice locale trebuie să se concentreze asupra **îmbunătățirii mediului de afaceri**. O soluție ar fi încurajarea franșizelor, deoarece acestea presupun atât conceptul de afacere, cât și instruire specifică și sprijin.

PARTEA II. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL COMUNEI FELDRU**II.1. PREZENTARE GENERALĂ****II.1.1. Scurt istoric**

Satul Feldru apare ca atestare documentară în anul 1440 sub denumirea "Nyrmeze" sau "Birkenau", adică "Câmpul Mestecenilor", toate documentele atestă că la hotarele acestei posesii trece Valea Feuldreu (Feldrișelului). În 1546, localitatea apare menționată sub denumirea de "Fewledren" sau "Felsodorf", ceea ce ar însemna "Satul de Sus". Se presupune, așadar, că satul avea două părți: partea de jos sau "Nyrmezo" sau „Birkenau” care a dispărut și partea de sus acel "Fewedrof" care l-a înghițit pe cel dintâi.

Între 1773 – 1848, comuna Feldru împreună cu tot "Ținutul Năsăudului" a fost militarizat. Începând cu anul 1962, a fost extins sistemul de pază a graniței (de-a lungul frontierelor Transilvaniei, Carpaților Meridionali și Orientali până la Maramureș), fiind formate trei regimente de infanterie și unul de cavalerie. Astfel, până în Maramureș, urmau regimentele de graniță năsăudene, unul de infanterie și altul de cavalerie. (Palagi, 2014, p.74) După desființarea Regimentului III Graniță, importante fonduri militare au fost prefăcute în fonduri școlare. Ca figură proeminentă de luptător pentru înfăptuirea acestei transformări se remarcă învățătorul Vasile Nașcu – originar din satul Feldru - care a făcut pe jos drumul până la Viena și timp de 5 ani a militat neînterupt pentru transformarea fondurilor militare în fonduri școlare (înființarea de școli, acordarea de burse). În memoria lui, în fața căminului cultural din satul Feldru, s-a dezvelit un bust.

Satul Nepos este atestat din 1604, fiind așezat pe malul stâng al Someșului, cu numai câteva case cu denumirea "Văran". În 1773, după militarizarea ținutului, s-a trecut la mutarea satului pe malul drept al Someșului și la dezvoltare lui. Denumirea de "Vărarea" dovedea existența unei așezări "de vară" pentru muncile agricole. Găsirea condițiilor favorabile satului s-a permanentizat, iar denumirea a fost schimbată în "Nepos". La propunerea ofițerilor italieni care se ocupau cu instrucția militară a grănicerilor, împăratul Iosif al II-lea, la 1773, cu ocazia vizitei

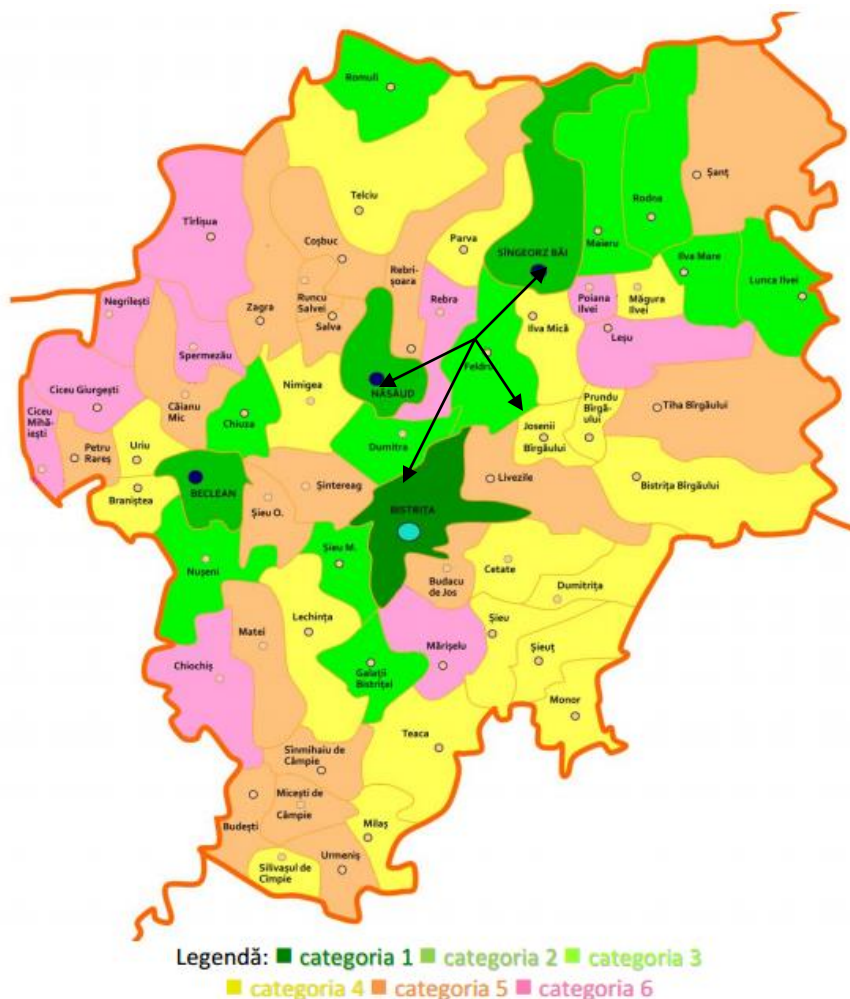
făcute grănicerilor din ținutul Năsăudului, a ordonat ca trei sate noi să fie denumite cu nume latinești: Romuli, Parva, Nepos care împreună cu vechea Salva alcătuiau versul "Salve, parva Romuli nepos!" – "Vă salut, mici nepoți ai lui Romulus", vers care simbolizează legătura și originea latină a acestor ținuturi.

I.1.2. Încadrarea în teritoriu

Comuna Feldru este o unitate administrativ-teritorială de rangul I, cea mai mare localitate rurală a județului Bistrița–Năsăud. Este așezată într-o zonă importantă cu mai multe puncte de influență, aspect care poate fi oricând valorificat pentru dezvoltarea pe perioadă îndelungată. Se constată accesul spre trei dintre cele mai importante orașe:

- Orașul Bistrița - reședința de județ, important centru economic, cultural și administrativ al zonei. Cele două unități administrativ-teritoriale au granițe comune și pot avea influențe reciproce directe în toate domeniile socio – economice.
- Orașul Năsăud – vechi centru cultural, cu industrie de mase plastice, textile și alimentare. Chiar dacă nu are granițe comune cu comuna Feldru, infrastructura de acces permite la momentul actual comunicarea în toate domeniile de interes socio – economic.
- Orașul Sîngeorz – Băi – stațiune de interes turistic cu izvoare de ape minerale, are granițe comune cu comuna Feldru și o infrastructură de acces care permite comunicarea în toate domeniile de interes socio – economic.

De o importanță mare este și comunicarea cu Zona Bârgăului cu mare potențial turistic pentru județul Bistrița–Năsăud. Există granițe comune, dar influențele socio – economice nu sunt resimțite, acest lucru putându-se realiza prin dezvoltarea infrastructurii de acces spre această zonă.

Sursa: Strategia de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud 2014-2020, 2015

II.2. CADRUL NATURAL

II.2.1. Așezare geografică

Comuna Feldru este situată în zona centrală a județului Bistrița-Năsăud, pe drumul DN 17D - Beclean-Năsăud-Rodna-Cârlibaba – la nord de orașul Bistrița – reședința de județ – la est de orașul Năsăud, la sud – vest de stațiunea balneo – climaterică Sîngeorz – Băi, fiind traversat de la Vest la Est de râul Someșul Mare.

Comunele cu care se învecinează sunt la Est: Rebra, Rebrîșoara, Dumitra, la Sud: Josenii Bârgăului, Livezile; la Vest: Ilva –Mică;

II.2.2. Relieful

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul comunei Feldru, aparține zonei denumite "Platforma Năsăudului", tranzitorie spre zona montană Rodna – Bârgău. Relieful se caracterizează prin dealuri înalte cu structură monoclinală și slab cutată cu procese dominante erozion – structurate și altitudini variind între 340 m (V.Someșului) și 832,6 (D.Crucii), altitudinea maximă a teritoriului.

Teritoriul este traversat de Valea Someșului Mare pe direcția NE-V, constituind axa geografică a teritoriului, adică axa de polarizare a așezărilor și a căilor de comunicație. Sub aspect morfo-spațial pe teritoriul comunei se disting două trepte de relief:

- a. luncile și terasele încadrate culoarului Someșului;
- b. dealurile încadrate Platformei Năsăudului;

Dealurile ce flanchează atât la nord, cât și la sud culoarul Someșului variază ca altitudine între 400 – 836 m, sunt puternic fragmentate de afluenții Someșului și de numeroase organisme torențiale. Dealurile din partea de nord au aspect terasat, variind în jurul altitudinii de 700 – 800 m, pădurile sunt mai puțin răspândite. Dealurile din sudul Someșului sunt mai puțin înalte, altitudinile medii de 500 – 600 m, fiind mai bine împădurite. În această zonă a dealurilor sunt răspândite gospodăriile cu denumiri ca: Laz, Sunătoarea, Cip, Valea lui Dan, Feldrișel, Valea Secerului și provin din permanentizarea așezărilor temporare pentru muncă. Aceste așezări au fost formate pentru **exploatarea terenului agricol**, în special, dar dezvoltarea centrului comunei, micșorarea spațiului locativ central le face posibile așezări cu potențial real de dezvoltare.

II.2.3. Hidrografia

Culoarul Someșului Mare cu luncile și terasele sale variază între 340 – 400 m și constituie doar 10% din suprafața teritoriului comunei. Are forma unei arii depresionare centrale flancată atât la Nord, cât și la sud de versanți abrupti. Valea Someșului străbate teritoriul pe cca 12,5 km și are un curs cu pante repezi, cu tendințe pronunțate de erodare a malului drept și colectând numeroși afluenți cu caracter permanent și debit constant, atât din nord: Valea Feldrișelului,

Valea lui Dan, Valea Sunătoarea, cât și din sud : Valea lui Budin, Valea Târgului, Valea Carelor, Valea Corbului, Valea Tinoasă.

Culoarul Someșului prezintă ca avantaj terenuri cu pante reduse, stabile, **propice pentru construcții**. Culoarul Someșului reprezintă terenul agricol cu potențialul de fertilitate cel mai ridicat. Aici au fost așezate de la început cele două sate ale comunei, căile de comunicații rutiere și feroviare. Terenurile sunt totuși cu nivel freatic ridicat în timpul precipitațiilor mai îndelungate, fiind posibile inundații pe cca 100 hectare în amonte de satul Feldu, în satul Nepos cca 40 ha. Dar aceste viituri dacă sunt de mici dimensiuni, obișnuite, nu afectează construcțiile sau anexele gospodărești din zonă. Nivelul apei freatice variază între 0,5 – 3 m în zonele de luncă și 4 – 6 m pe versanți.

II.2.4. Clima

Condițiile de climă se încadrează în caracteristicile generale ale climei Bazinului Transilvaniei, cu anumite particularități generate de apropierea zonei montane. Climatul este de tip temperat continental cu regim termic caracterizat de:

- temperatura medie anuală: + 7°C
- temperatura minimă absolută: - 32°C
- temperatura maximă absolută +37°C

Cuantumul anual al precipitațiilor se ridică la cca 800 mm/an. Numărul total al zilelor cu zăpadă variază între 80 – 120 zile. Regimul vânturilor e caracterizat prin predominarea maselor de aer din direcția Nord –Est și Nord canalizate pe Valea Someșului, din cauza fenomenului de briză. În funcție de microclimat sau formă se disting două microclimate specifice:

- climatul culoarului mai rece cu brume și înghețuri timpurii și târzii;
- microclimatul versanților protejați de curent, cu expoziție sudică, sud – vestică, ceea ce a favorizat practicarea **culturilor agricole cerealiere**. Factorii climatici nu influențează negativ așezările din zonă.

II.2.5. Solurile

Solurile de pe teritoriul comunei au un potențial scăzut de fertilitate. Solurile din lunca Someșului cca. 10% sunt aluviuni crude cu mult material grosier, cărat de Someș și de afluenți. Predominante sunt podzolurile secundare ce ocupă majoritatea suprafețelor agricole, 75%. În proporție de 15% se găsesc soluri brune de pădure, în diferite grade de podzolire.

Terenul de fundații din cele două sate se compune din sol vegetal nisipos galben, uneori cu plăcuțe subțiri de gresie slabe. În zonele de terasă se află sub solul vegetal – strate de pietriș cu nisip și liant și zonă cu nisip fin galben. Pe depozit apar și depozite de resturi cristaline, acoperite de roci argiloase nisipoase galbene.

În ce privește folosința terenurilor în zona dealurilor, arabilul alternează cu pășunile și pădurile. Pe versanții din partea de nord a teritoriului predomină arabilul și pășunile, în partea de sud predomină pădurile. În extremitatea sudică să regăsim importante **resurse cinegetice**: căprioare, mistreți. În extremitatea Sud – Estică a teritoriului, în apropierea satului Slătinița din teritoriul administrativ al orașului Bistrița, se semnalează prezența unor ape sărate. Un studiu mai amănunțit al acestei zone în special din punct de vedere al infrastructurii turistice și rutiere ar duce la reamenajarea acestor izvoare de apă sărată concomitent cu realizarea legăturii directe între satul Nepos și Bistrița, legătură ce reduce distanța de la 39 km la 19 km.

II.2.6. Vegetația naturală

Vegetația naturală este reprezentată de pășuni și vegetație forestieră. Speciile forestiere ce intră în compoziție sunt: fag, gorun, brad, mestecăn, carpen. Cadrul natural valoros, cu frumusețile peisagistice, situarea la poalele zonei montane Rodna –Bârgău, climatul specific zonei de dealuri înalte, aerul și apa nepoluat, apele minerale și sărate duc la posibilitatea dezvoltării unui turism de anvergură în zonă.

II.2.7. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- poziția comunei în zona centrală a județului - existența unor terenuri cu pante reduse, stabile	- solurile din afara Culoarului Someșului au un potențial scăzut de fertilitate

- fertilitatea ridicată a terenului agricol în special în zona Culoarului Someșului - reabilitarea drumurilor forestiere : Valea Feldrișelului – 5,5 km și Valea Târgului – 3 km, ca proiecte prioritare cuprinse în Planul Strategic de Dezvoltare socio-economică 2007-2013	
Oportunități	Amenințări
- dezvoltarea construcțiilor - dezvoltarea culturilor agricole de cereale, mai ales în zona Culoarului Someșului - valorificarea apelor sărate și minerale - dezvoltarea turismului - colaborarea în parteneriat cu localitățile învecinate în realizarea unor programe mari de dezvoltare socio – economică în cadrul fondurilor de coeziune	- lipsa de înțelegere a locuitorilor în ceea ce privește importanța protejării mediului natural - există pericolul ca Feldru să devină numai o zonă de tranzit dacă nu se dezvoltă în paralel și alte structuri (turistică, de agrement etc.)

II.3. PROFILUL ECONOMIC

II.3.1. Structura economiei locale

Conform **Strategiei de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020¹**, comuna Feldru face parte din *zona cu potențial de dezvoltare conturată în jurul orașului Năsăud*, ce cuprinde 11 comune: Dumitra, Nimigea, Rebrișoara, Rebra, Pârva, **Feldru**, Salva, Zagra, Coșbuc, Telciu și Romuli.

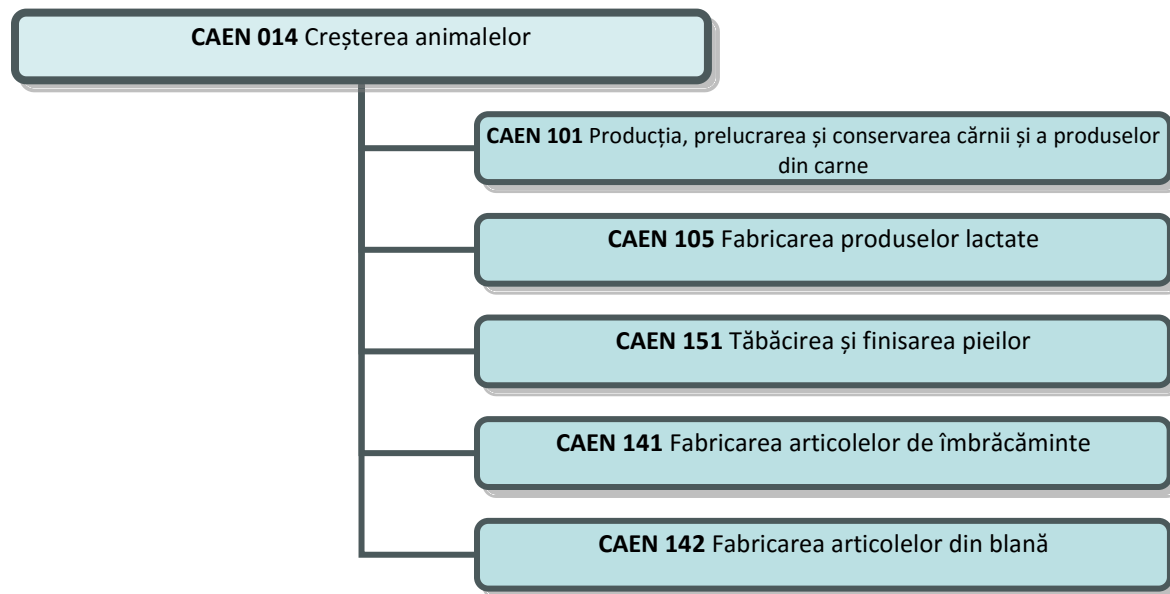
Feldru se remarcă printr-o activitate intensă de creștere a animalelor sau a păstoritului, specifice zonelor de deal – munte. Prin această activitate se dezvoltă alte sub-ramuri ale industriei prelucrătoare, precum industria alimentară. Astfel, putem vorbi despre fabricarea brânzei, a urdei sau a laptelui acru – de cele mai multe ori realizate direct la stână, fără echipamente speciale. De asemenea, putem vorbi despre fabricarea articolelor de îmbrăcăminte rezultate din prelucrarea lânii de oaie. Pe lângă acestea, specifice comunei Feldru sunt și activități precum țesutul, o activitate practică de femeile din comună. Acestea țes cuverturi, ștergare sau alte elemente ale costumului popular. Din prelucrarea pieilor se fabrică

¹ "Strategia de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020", 2013

pălării tradiționale și curele. Au mai fost identificate activități precum: pietrăitul, dulgheria, rotăria, dogăria, fierăritul, croitoritul, cojocăritul. Totodată, creșterea albinelor reprezintă o activitate de bază în comună, iar din ceara rezultată sunt fabricate lumânări home-made (artizanale).

Legăturile dintre activitățile principale din comuna Feldru sunt prezentate în schema următoare:

Sursa: Interpretare proprie, conform codurilor CAEN Rev.2

Stimularea agenților economici din comuna Feldru (Feldru și Nepos) reprezintă o provocare pentru autoritățile locale. În anul 2014, doar 51 de firme activau în Feldru, acoperind în special sectorul terțiar, dar și o parte redusă a sectorului industrial. Densitatea firmelor/1000 locuitori este extrem de redusă, de aproximativ 6 firme/1000 locuitori. Raportat la numărul întreprinderilor din județul Bistrița-Năsăud, comuna contribuie cu doar 0,8% la numărul total înregistrat la nivel județean.

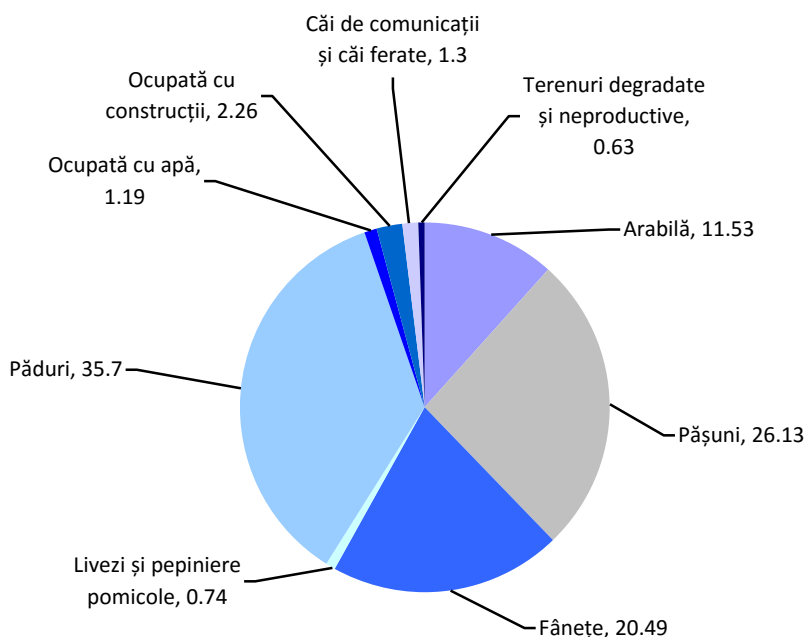
Cifra de afaceri totală a acestor firme a fost de peste 26 milioane de lei, iar profitul cumulat a depășit 235.000 de lei. Raportat la media județeană, comuna are un aport nesemnificativ la formarea cifrei de afaceri județene, contribuind în 2013 cu doar 0,22%. Numărul de angajați în firmele localizate în Feldru și Nepos a fost de 181 de persoane, conform Ministerului Finanțelor Publice, dintr-o populație activă de peste 5.000 de locuitori. Observăm astfel o rată a

angajabilității în comună foarte scăzută raportată la populația activă a acesteia, de unde putem trage concluzia că mulți locuitori ai comunei sunt navetiști, având locul de muncă într-un alt oraș. Motivul pentru care aceștia aleg să lucreze în alte părți ar trebui să prezinte interes pentru autoritățile locale: fie nu există oportunități de angajare în comună, fie nivelul de salarizare este foarte scăzut, astfel că angajații aleg de bunăvoie să lucreze în altă parte din acest considerent. Totuși, în 2014 au fost cu 79 de locuri de muncă mai multe decât în anul de referință.

II.3.2. Agricultură

Suprafața fondului funciar, constituit din terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sunt deținute sau de domeniul din care fac parte, a crescut de la un an la altul, astfel că în intervalul 2008-2014 aceasta a crescut cu aproape 3%, ajungând la 12.303 hectare în anul 2014. Într-un procent de 87% este proprietate privată. Comuna Feldru deține, ca în cazul majorității indicatorilor analizați, 2,7% din suprafața fondului funciar existent în județul Bistrița-Năsăud. În comparație cu comunele vecine, Feldru se poziționează bine, depășind atât Dumitra, cât și Rebra, la acest capitol. În anul 2014, din suprafața fondului funciar 59% - terenuri agricole, iar 41% - terenurile non-agricole.

Sursa: INS, 2015

Conform ultimului Recensământ General Agricol din 2010, comuna Feldru deținea un număr de 2.071 de exploatații agricole, din care 632 erau exploatații agricole numai cu suprafață agricolă utilizată, 43 erau exploatații agricole numai cu efective de animale, iar 1.396 erau exploatații agricole cu suprafață agricolă utilizată și efective de animale. La o comparație realizată la nivel județean, comuna Feldru se poziționează pe locul șase din perspectiva numărului de exploatații agricole după Municipiul Bistrița (5.004), Tiha Bârgăului (2.347), orașul Sîngeorz-Băi (2.306), Nimigea (2.304) și Maieru (2.110). Pe clase de mărime a suprafeței agricole utilizate, în hectare, se constată că în comuna Feldru cele mai multe exploatații agricole au între 2-5 hectare (758) și între 1-2 hectare (460). Din analiza exploatațiilor agricole în funcție de suprafața acestora se poate observa intensitatea fenomenului agriculturii de subzistență. În general, exploatațiile de mici dimensiuni nu sunt viabile din punct de vedere economic (nu se poate practica agricultura intensivă pe parcele de mici dimensiuni), fiind necesară reducerea gradului de fragmentare a exploatării fondului funciar.

Majoritatea exploatațiilor agricole au suprafața cultivată cu porumb (95%). De asemenea, există un număr de 541 de exploatații agricole a căror suprafață este cultivată cu **leguminoase pentru nutreț** (lucernă, trifoi, mazărice și alte perene). La nivel județean, este a doua comună cu atât de multe exploatații agricole cu suprafața cultivată cu astfel de leguminoase. La capitolul plantații pomicole, comuna Feldru nu se poate lăuda, având numai 115 exploatații agricole cu suprafața cultivată cu meri, 20 cu pruni, iar 5 cu peri. Situația este asemănătoare și în cazul plantațiilor viticole, ba chiar putem afirma că, față de restul comunelor, comuna Feldru este în dezavantaj competitiv din perspectiva plantațiilor viticole.

Conform datelor din Registrul General Agricol pentru anul 2010 în comuna Feldru situația se prezintă astfel: 1.221 bovine; 6.725 ovine; 277 caprine; 543 cabaline; 1.525 porcine; 12.380 păsări; 543 cabaline; 8 măgari și catâri; 82 iepuri de casă și 616 familii de albine.

Din numărul total de animale cel mai mare procent este ocupat de păsări cu 52%, ovine cu 28%, porcinele – 6% și bovinele – 5%; acest lucru ne dovedește că fiind o zonă mai mult de deal și munte cu fânețe și pășuni, creșterea animalelor se poate face în condiții optime și cu bune rezultate pe latura productivă.

Cele mai multe exploatații agricole cu efective de animale sunt cele **de păsări** (1.235), porcine (789), **bovine** (617), poziționând comuna pe locul II la nivel județean, la capitolul păsări și **bovine**. Aproape toate exploatațiile agricole cu efective de bovine sunt individuale (610), mai puțin 7 care sunt persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale, întreprinderi familiale. Majoritatea exploatațiilor agricole cu efective de bovine dețin între 1-2 capete (475), iar 141 dețin între 3-9 capete. O singură exploatație agricolă deține între 10-19 capete de bovine.

În ceea ce privește existența exploatațiilor cu efective de vaci pentru lapte, s-a constatat că, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, comuna Feldru ocupă locul al doilea, după Sîngeorz-Băi, având 483 de exploatații agricole cu 1-2 capete și 45 cu 3-9 capete.

Din exploatațiile agricole cu efective de păsări, 1.229 sunt exploatații agricole individuale și 6 sunt persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale, întreprinderi familiale. Totodată, pot fi menționate și exploatațiile agricole cu familii de albine – 18 la număr, conform Recensământului General Agricol din 2010.

Comuna Feldru se poziționează, alături de Tiha Bârgăului, pe primul loc, la nivel județean, din perspectiva exploatațiilor agricole cu efective de **cabaline** (381).

Pentru întreținerea exploatațiilor agricole trebuie folosite mașini și echipamente agricole. La nivelul comunei Feldru, cele mai multe exploatații agricole (103) au utilizat motocositoare, 38 – tractoare, iar 25 – pluguri pentru tractoare. Prin comparație cu comunele vecine, se constată o diferență mare a numărului acestor utilaje. Spre exemplu în Dumitra, 1.601 exploatații agricole utilizează tractoare, 1.471 – pluguri pentru tractoare etc. O soluție ar fi investiția într-un număr limitat de astfel de echipamente care ar putea fi închiriate în momentul în care sunt necesare pentru lucrul pământului. Din cauza dimensiunilor reduse a terenurilor, nu se justifică economic investițiile în prea multe echipamente.

Foarte puține mașini și echipamente agricole sunt în proprietate: 17 – tractoare, 4 – motocultoare, 6 – pluguri pentru tractoare, 88 – motocositoare etc. Comuna Sieut deține cele mai multe echipamente în proprietate.

Nicio comună din județul Bistrița-Năsăud nu are suprafața agricolă utilizată certificată ecologic. **Feldru poate să valorifice această informație.** Principiile agriculturii ecologice trebuie respectate încă din etapa de producție la fermă și până la cea de procesare a alimentelor.

Obiectivele, principiile și normele aplicabile producției ecologice sunt cuprinse în Regulamentul (CE) 834/2007 și Regulamentele sale de aplicare (CE) 889/2008 și 1235/2008. Înainte de a obține produse agricole ce pot fi etichetate "produse ecologice", exploatarea agricolă trebuie să parcurgă o perioadă de conversie de minimum doi ani. Plecând de la normele aplicabile, exploatarea agricolă ar trebui să înceapă demersurile de certificare imediat.

În ceea ce privește persoanele care au lucrat în agricultură, conform RGA 2010, 5065 au lucrat în exploatarea agricolă fără personalitate juridică (loc II după municipiul Bistrița), respectiv 19 la persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale, familiale.

Cele mai multe dintre acestea se încadrau în categoria de vârstă 35-44 de ani (964), 45-54 de ani (934), 65 și peste (928). Un număr semnificativ de tineri cu vârsta între 15 și 24 de ani lucrau în agricultură (765), în 2010.

Nu au fost identificate până în prezent asociații sau grupuri de producători organizate din interiorul sau exteriorul comunei care să reprezinte interesele locuitorilor în domeniul producerii și comercializării produselor obținute în urma cultivării pământului. Putem presupune că la baza acestui lucru poate sta lipsa de informare, mentalitatea, dar și problemele legate de fiscalizarea și managementul acestor asociații. Oricum, la nivelul întregii țări se menține un grad de organizare al producătorilor extrem de scăzut, sub 1%. Este necesară, în primul rând, amenajarea unui spațiu potrivit sub forma unei piețe agro-alimentare în care atât producătorii comunei Feldru, cât și a altor comune, pot să-și vândă produsele agricole.

În ceea ce privește agenții economici cu activitate în sectorul agricol, raportat la nivelul anului 2014, firmele sunt următoarele:

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
SUIINE FELDRISEL SRL	0146	Creșterea porcinelor	0
INSULA FANTAZIA SRL	0150	Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)	0

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice, 2015

Prima firmă a fost înființată în anul 2014, iar cea de-a doua în 2011. Între anii 2012-2013, firma INSULA FANTAZIA SRL a reușit să își depășească pierderea înregistrată până în 2012, din 2013 obținând profit.

Atât în Nepos, cât și în Feldru au fost înființate numeroase asociații care reprezintă interesele crescătorilor de animale, precum: în Feldru - Asociația Crescătorilor de Ovine și Caprine "Corondis", Asociația Crescătorilor de Taurine Feldru, Asociația Crescătorilor de Ovine și Caprine "Piciorul Prelucii Feldru", Asociația Crescătorilor de Ovine și Bovine "Bambu", Asociația Crescătorilor de Ovine, Caprine și Bovine "Laz Feldru", Asociația Crescătorilor de Ovine, Caprine și Bovine "Nedea Feldru" și Asociația Crescătorilor de Ovine, Caprine și Bovine "Valea lui Dan" și în Nepos – Asociația Crescătorilor de Ovine "Gergeleu", Asociația Crescătorilor de Taurine "Nepos" și Asociația Crescătorilor de Ovine "Izvorul Laptelui".

Silvicultură

Pădurile comunei Feldru sunt amplasate în zona de dealuri mijlocii și înalte, la o altitudine medie de 600 m, pe versanți ondulați cu pante rezezi și foarte rezezi, cu o expoziție însorită, pe partea dreaptă a râului Someșul Mare și umbrită pe partea stângă a acestuia.

Clima este favorabilă dezvoltării vegetației forestiere, iar din punct de vedere pedologic, solul cu cea mai mare răspândire este brun gălbui de pădure cu saz fără schelet. În general stațiunile cele mai frecvente sunt cele de productivitate mijlocie pentru fag și gorun (88%) și de productivitate ridicată pentru fag (12%). Majoritatea pădurilor sunt încadrate în grupa II funcțională având rol principal de producție și numai un procent de 2,4% reprezintă păduri de protecție împotriva eroziunii solului.

Speciile care intră în compoziția arboretului sunt: 80% fag, 1% molid, 1% brad și 17% diverse alte specii (carpen, mestecăn, plop, frasin, jugastru etc.), iar în subarboret se întâlnește alunul. Clasa medie de producție a arboretelor este a- III –a, o productivitate mijlocie, cu excepția rășinoaselor, molidul și bradul, care realizează productivitate ridicată.

Administrarea suprafețelor de pădure se face de către **Ocolul Silvic Feldru** începând cu anul 2005. De la începutul anului 2009 conform legislației în vigoare în urma hotărârii consiliului local Feldru acesta s-a transformat în **Regie publică locală** care administrează fondul forestier al comunei Feldru. Suprafața forestieră totală administrată este de 5043,82 ha, împărțite conform figurii de mai jos.

Feldru, Nepos, Maieru = 2984,9 ha (jud. Bistrita-Nasaud)

Dorna Candrenilor = 2058,92 ha (jud. Suceava)

*Sursa: Plan Strategic de
dezvoltare socio-economică
2007-2013*

Din suprafața totală o parte este situată în perimetrul Parcului Munții Rodnei (6% din suprafața totală a parcului). Acesta este o

arie naturală protejată înființată prin OM nr.7/1990 și confirmată prin Legea 5/2000, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III a - zone protejate - cu statutul de parc național, pentru conservarea biodiversității și a peisajului, protecția speciilor rare și valoroase, pentru promovarea și încurajarea turismului, conștientizarea și educarea publicului în spiritul ocrotirii naturii și a valorilor sale.

Deși deține teren cu vegetație forestieră în Parc, comuna Feldru este situată la o distanță considerabilă față de acesta, neavând o influență directă asupra lui. *Pepiniera amenajată pe Valea lui Budin* este într-o continuă dezvoltare, producând puieți proprii care, în anul 2014, au fost folosiți pentru împădurirea a 45 de hectare cu: 110.000 de puieți de molid, 10.000 – de paltin, 1.500 – salcâm, 1.000 – frasin, 1.000 – cireș.

Fondul de vânătoare în care este inclusă și comuna Feldru este zona Anieș, alături de Ocoalele Silvice: Maieru, Someș – Țibleș, Cormaia – Anieș, fond administrat de Direcția Silvică Bistrița. Vânatul important care poate fi găsit aici este constituit din: mistreț, căprior, cerbi carpatini și mai rar urși.

Drumurile forestiere continuă să fie trasee de legătură cu alte comune învecinate, având acces la drumul național. Începând cu anul 2009, drumurile forestiere sunt proprietate a comunei Feldru.

Nr. crt.	Denumire drum forestier	Suprafață și destinație			Informații asupra amplasamentului				Identificarea CF		Observații	
		Total km/ha	Teren cu destinație forestieră	Teren cu destinație agricolă	Amenaj. vechi		Amen. Nou		CF	Nr. Topo	Nr. Inv.	Grad de modernizare
					UP	ua	UB	ua				
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	Comuna Feldru											
1	Remetea - Feldrișel	1,7/0,9	1,7/0,9		V	213D	I	FE017	2274	9055	3187	Nu sunt modernizate și necesită reabilitare
2	Remetea	3,2/1,6	3,2/1,6		V	213D	I	FE018	2274	9053	3191	
3	Valea lui Budin	1,9/1,0	1,9/1,0		V	213D	I	FE019	2274	11472-11480	3192	
4	Valea Secerului	1,1/0,6	1,1/0,6		V	213D	I	FE020	2274	11378-11380	3192	
5	Feldrișel	12,5/6,3	12,5/6,3		V	213D	I	FE021	2274	7088	3195	
6	Valea Frâua Sat Nepos	7,0/3,5	7,0/3,5		V	213D	I	FE022	255	1324-1326	3210	
7	Valea lui Dan	7,0/3,5	7,0/3,5		V	213D	I	FE024	2274	4379	3195	
8	Angreșe pe Valea Anieșului	3,0/1,5	3,0/1,5		IV	162 D	IV					
	TOTAL	38,4km/20,9 ha										

Sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013

Au fost reabilitate drumurile forestiere Valea Feldrișelului – 5,5 km și Valea Târgului – 3 km, fiind cuprinse în Planul Strategic de Dezvoltare socio-economică 2007-2013 ca proiecte prioritare.

II.3.3. Industrie

În ceea ce privește sectorul industrial, au fost identificați următorii agenți economici:

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
SORICRIS COM SRL	1061	Fabricarea produselor de morărit	15
PLASPAPIR UNIC SRL	1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	14
SONIL IMPEX SRL	1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	10
AUTENTIC PETROSERV SRL	1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	0
ADILENA FOREST SRL	1610	Tăierea și rindeluirea lemnului	2
ALFOREST PRODCOM SRL	1610	Tăierea și rindeluirea lemnului	11
BETTINA INVEST PROD SRL	1623	Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	0
DEFAPLAST INVEST SRL	2221	Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic	22
PLAST GRIMAR SRL	2222	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic	11
PLAST SACETI SRL-D	2222	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic	1

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice, 2015

Cifra de afaceri realizată de firmele cu profil industrial reprezintă 57% din cifra de afaceri totală a comunei Feldru, acestea reușind să asigure 53% din locurile de muncă existente în comuna Feldru în anul 2014. După cum se observă și din tabelul de mai sus, nu există o concentrare sectorială, iar activitățile acestor firme sunt, în general, intensive în forță de muncă. Singurele activități care se încadrează într-o clasă superioară conform clasificării Eurostat sunt "fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic" și "fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic", fiind considerate ca având un conținut tehnologic scăzut spre mediu. Unele dintre companiile care întreprind aceste activități realizează produse relativ puțin întâlnite pe piața națională, cum ar fi produsele stretch-hood (folii cu care se ambalează paleții cu ciment și paleții de materiale de construcții), care sunt, de cele mai multe ori, importate de către firmele românești. Este deosebit de importantă încadrarea acestor firme în lanțul de valoare global (trebuie diminuate importurile de astfel de produse și negociat direct cu firmele care importă astfel de produse pentru ca firma din Feldru să devină furnizor de astfel de produse – încurajarea creării unor lanțuri autohtone de furnizori). Totodată, trebuie formulate măsuri personalizate pentru a sprijini dezvoltarea acestei activități, în condițiile în care se dovedește că prezintă avantaj competitiv. Totodată, ar trebui create platforme industriale dedicate acestor companii.

Restul activităților sunt încadrate sub umbrela industriei alimentare și a lemnului, ambele bazându-se pe materii prime care nu necesită o prelucrare semnificativă.

Cele 11 firme active în **construcții** au realizat în anul 2014 o cifră de afaceri ce reprezenta numai 3% din cifra de afaceri totală a comunei, însă, în intervalul de timp studiat se remarcă o creștere de aproape 6 ori a acestui indicator. Cu toate acestea, numărul angajaților este scăzut (doar 13 persoane lucrau în sectorul construcțiilor în 2014).

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
GEO FEL SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
J & D CONSTRUCTII SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	2
MARIO TONY SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	3
PRO SYSTEM SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
BIG DIG SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
PLESA GANDIA CONSTRUCTII SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	7
ARCUS BUILD SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
GRIG & JON CONSTRUCT SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
GLOBAL ENTERPRISES SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
FELDKARTEN SRL	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	0
MIHAI DARIAN CONSTRUCT SRL	4221	Lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru fluide	1

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice, 2015

După cum se poate observa și din tabelul de mai sus, cele mai multe firme realizează lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale.

II.3.4. Servicii

Sectorul terțiar este reprezentat de companii foarte eterogene care nu pot să respecte sau să formeze o anumită concentrare sectorială; acestea activează atât în comerțul cu amănuntul, cât și în cel cu ridicata, în transporturi rutiere de mărfuri sau activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea. În ceea ce privește firmele din sectorul de comerț, majoritatea par să comercializeze produse importate, mai degrabă decât unele produse la nivel local. Doar o firmă comercializează materialul lemnos, care poate proveni din resursele locale.

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
COMPLEX LAZ 91 SRL	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	16
COSTINAS GRUP SRL	4719	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
LEOMINA AGROPROD SRL	4941	Transporturi rutiere de mărfuri	16
INFAXERS SRL	8211	Activități combinate de secretariat	1
SUPRACAR AUTO SRL	4532	Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule	0
CONSUMCOOP FELDRU SCC	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	4
MARIDAN	5630	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	2

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
COMPANY SRL			
OPREA 2008 SRL	4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și a materialelor de construcție și echipamentelor sanitare	0
CONS VASCOLIV SRL	7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	3
UIUIU GRUP SRL	4941	Transporturi rutiere de mărfuri	4
TRANS GANAVESA SRL	4939	Alte transporturi terestre de călători n.c.a.	0
SIMOV NEPOS SRL	4635	Comerț cu ridicata al produselor din tutun	0
AUTOVIP EXPERT SRL	8553	Școli de conducere (pilotaj)	5
SCHEILEN COMPANY SRL	4719	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
AUTENTIC MARVEL SRL	5520	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată	0
IGNAT LUCIU WASH SRL	4520	Întreținerea și repararea autovehiculelor	2
GIRIGAN TOUR SRL	5610	Restaurante	0
FRAILAND SRL	6491	Leasing financiar	0
EDUARD FASHION SRL	4771	Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminții, în magazine specializate	2
NOVALD NECHITI SRL	4941	Transporturi rutiere de mărfuri	5
MAGDA CAFEE SRL	5630	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	0

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice, 2015

Cifra de afaceri realizată de cele 20 de firme active în sectorul terțiar a reprezentat, în anul 2014, 33,9% din cifra de afaceri totală a comunei. Acest sector asigură 46 de locuri de muncă, adică un procent similar cu cel al cifrei de afaceri. Ținând cont de datele de care dispunem, trebuie să afirmăm că, din perspectiva structurii economice, comuna Feldru își bazează progresul economic, în special, pe sectorul industrial.

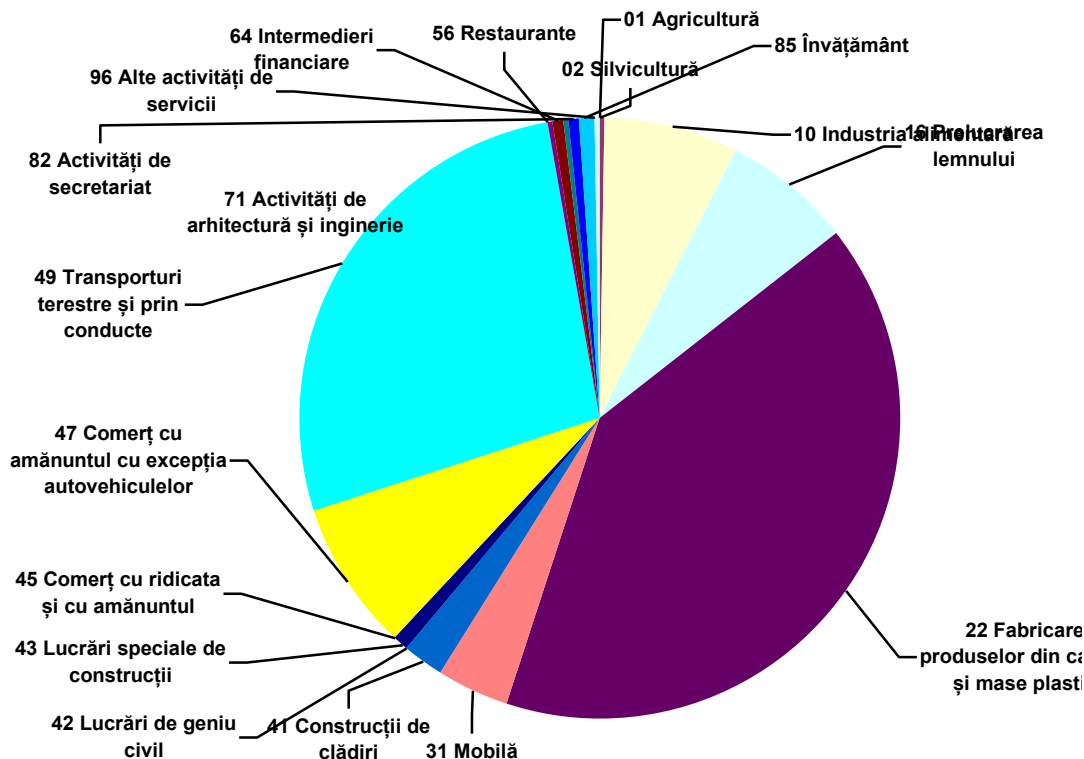

În satul Nepos, numărul firmelor este extrem de redus, iar dintre agenții economici activi doar 2 au activitate industrială.

Nume	CAEN	Descriere	Angajați
MARALBO SRL	3109	Fabricarea de mobilă	8
ALEXGINTEOPAN S.R.L	1071	Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	4
ROBEDI-CION S.R.L.	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	0
URSANA TRANS SRL	4941	Transporturi rutiere de mărfuri	0
RADIANCE LOOK S.R.L.	9602	Coafură și alte activități de înfrumusețare	4
NEPOS MAGIC ELECTRIC SR	4321	Lucrări de instalații electrice	2
EXPLOFOREST S.R.L.	0210	Silvicultura și alte activități forestiere	2

Sursa: Consiliul Local Feldru

În intervalul de timp studiat, cifra de afaceri a firmelor a scăzut cu 13%, iar numărul angajaților s-a menținut aproape constant la 20 de persoane. Principalele activități realizate în comuna Feldru, din perspectiva contribuției la cifra de afaceri totală, sunt prezentate în graficul de mai jos.

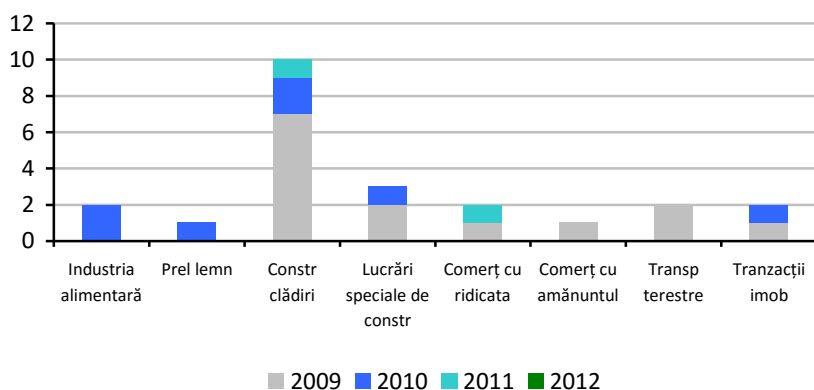

II.3.5. Antreprenoriatul

Statisticile consultate au arătat o tendință liniară în ceea ce privește numărul de firme active în Feldru, în intervalul de timp analizat. Majoritatea entităților sunt microîntreprinderi și întreprinderi mici. Spiritul antreprenorial este relativ scăzut, astfel că, foarte puține întreprinderi noi sunt create de la un an la altul. Conform Institutului Național de Statistică, dinamica antreprenorială este îngrijorătoare, în sensul în care de la un an la altul apar cel mult 2 firme în mediul de afaceri. În intervalul 2009-2012 pot fi raportate 2 firme care și-au început activitatea în comerțul cu ridicata, alte 2 în transport terestru și prin conducte, 1 firmă în prelucrarea lemnului și, respectiv, 1 în construcții de clădiri.

Figura 1. Numărul întreprinderilor închise, 2009-2012

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2015

Rata mortalității firmelor este mai accentuată, astfel că, cele mai numeroase firme și-au încetat activitatea în anul 2009, când odată cu criza financiară, au intrat în faliment. Cum era de așteptat, majoritatea firmelor activau în domeniul construcțiilor de

clădiri. Sprijinul trebuie acordat firmelor pentru ca acestea să se dezvolte, astfel încât climatul de afaceri din Feldru să se bazeze pe IMM-uri puternice, cu potențial de creștere. Totodată, sunt necesare măsurile de stimulare a antreprenoriatului.

Singura informație în ceea ce privește exporturile realizate de firmele din comuna Feldru, conform Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, poziționează Defaplast Invest SRL, din domeniul fabricării plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic în acest clasament, care exportă în Germania, Olanda, Austria. Firma a fost înființată în anul 2000, sub umbrela programului special pentru zone defavorizate. Încă din anul 2002, firma a realizat investiții importante și a achiziționat un utilaj performant pentru producția de folii

extralate destinate ambalării materialelor de construcții, pe mașini de ambalat automate, fiind **singurul producător din țară.**

În anul 2005, a fost finalizată hala și utilajele pentru producția de țevi din polietilenă pentru apă și țevi PVC pentru instalații. În anul 2010 a urmat o nouă investiție în achiziționarea unui utilaj care produce folii speciale multistrat (folii cu memorie elastică și folii speciale pentru producția de sparanghel). Capacitatea a crescut, astfel, la 300 tone/lună. Compania a beneficiat de fonduri europene prin Programul Operațional Sectorial "Creșterea Competitivității Economice" în vederea diversificării producției și modernizării întreprinderii, prin achiziționarea de tehnologii și echipamente noi și moderne. Proiectul s-a încadrat perfect în viziunea organizației, constituind un pas logic în vederea atingerii obiectivelor organizației stabilite pentru perioada următoare. Valoarea totală a proiectului a fost de 1.341.694,54 lei, din care asistența nerambursabilă a fost de 755.845,37 lei. Compania a achiziționat un sistem de control și măsurare de produse, o linie de producție țevi prin extrudare, un compresor și un sistem de supraveghere video și producție. Ca urmare a acestei investiții, cifra de afaceri a crescut de 7.146.667 lei cu 10% ca urmare a creșterii vânzărilor, fiind create 5 noi locuri de muncă în comuna Feldru. Chiar dacă **activitatea de inovare** este deosebit de redusă în comună, există șanse foarte mari de intensificare a acesteia mai ales la nivelul firmei Defaplast, care în urma investițiilor realizate poate să facă inovare de produs (obținerea unor produse cu o valoare adăugată mai ridicată) sau proces, prin îmbunătățirea modelului de business.

De asemenea, Defaplast este singura firmă care are website din Feldru și Nepos. Procentul este extrem de redus în comparație cu cel înregistrat la nivel regional, unde peste 34% din firme au site-uri web. Desigur, acest aspect nu reflectă interesul redus al firmelor de a folosi aceste instrumente, ci posibilitățile oferite în plan teritorial de furnizorii de **Internet** și disponibilitatea financiară pe care firmele și gospodăriile o au. În comuna Feldru, Internetul este asigurat prin rețeaua Telekom, iar la nivelul gospodăriilor peste 250 de gospodării din Feldru și peste 10 din Nepos au abonamente de Internet.

II.3.6. Piața muncii și forța de muncă

Conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud 2014-2020, comuna Feldru face parte din categoria zonelor rurale care pot polariza forța de muncă. Numărul mediu al salariaților din comuna Feldru în profil temporal a înregistrat o creștere cu 0,41%, cu un punct de minim în anul 2010 și unul de maxim în anul 2014. Situația este asemănătoare de la un an la altul, ceea ce poate să însemne o stabilitate în ceea ce privește activitatea principalilor angajatori ai comunei. Raportat la angajații județului Bistrița-Năsăud, procentul cu care contribuie comuna Feldru din perspectiva numărului mediu de angajați este foarte scăzut, de doar 0,42%.

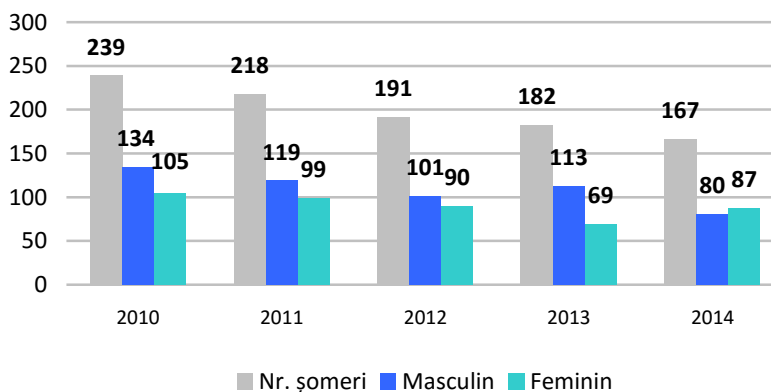
Numărul șomerilor comunei Feldru este în scădere, începând cu anul 2010, conform graficului de mai jos:

Se poate observa că raportat la populația activă procentul șomerilor este de doar 3% (sub procentul înregistrat la nivel județean – 4,5%). Datorită faptului că situația nu este îngrijorătoare se pot găsi soluții preventive pentru ca situația să nu scape de sub control, fie prin cursuri de

recalificare, fie prin cursuri de antreprenoriat, propuse după identificarea caracteristicilor grupului țintă.

Rezultatele înregistrate de comuna Feldru din perspectiva numărului de șomeri raportat la populația activă sunt asemănătoare cu cele înregistrate de comunele vecine: Rebra (3,11% șomeri), Rebrîșoara (2,70%) și Dumitra (3,90%), pentru anul 2014.

Figura 2. Numărul șomerilor, 2010-2014

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2015

II.3.7. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- Comuna Feldru este cuprinsă în zona cu potențial de dezvoltare a județului - activitate intensă de creștere a animalelor și a albinelor – dezvoltarea altor sub-ramuri ale industriei prelucrătoare - activități specifice comunei, care pot fi valorificate: țesut, cojocăritul - creșterea cifrei de afaceri a firmelor din comună (bazată pe creșterea vânzărilor – cu 98% în intervalul 2008-2014) - creșterea suprafeței fondului funciar - creșterea animalelor, în special a păsărilor, bovinelor și ovinelor - pepinera amenajată care produce un număr semnificativ de puieți, folosiți pentru împădurire - produsele stretch-hood, realizate prin fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic – Feldru este printre puținele amplasamente unde se produc aceste produse - existența unor firme cu activitate de export - zonă rurală cu potențial de polarizare a forței de muncă - cost redus al forței de muncă	- densitate extrem de redusă a firmelor/1000 locuitorilor (nivel scăzut al activității antreprenoriale) - rată scăzută a angajabilității în comună - preponderența ocupării pe cont propriu în comună - nivel salarial scăzut - exploatații agricole de mici dimensiuni => fragmentarea terenurilor (eficientizarea și creșterea productivității agricole se face pe parcele mai mari) - Oportunități limitate de muncă în afara agriculturii - Capacitate scăzută de accesare a fondurilor europene, în special a populației, pentru diversificarea activității economice - Exploatații agricole cu efective de animale, de dimensiuni reduse - Utilaje învechite pentru lucrul pământului - Suprafața agricolă nu e certificată ecologic - Pondere ridicată a populației de peste 65 de ani care lucrează în agricultură (11%) - Lipsa unor asociații sau grupuri de producători care să reprezinte interesele locuitorilor - Lipsa unui spațiu în care micii producători pot să-și vândă produsele agricole - Drumurile forestiere trebuie reabilitate - Lipsa concentrării nu duce la specializare => dezvoltarea structurii economice este haotică și nu pare planificată
Oportunități	Amenințări
- Investiții în utilaje și echipamente pentru exploatațiile agricole - Finanțări pentru cursuri de formare profesională,	- Închiderea unor firme din cauza recesiunii economice - birocrație împovărătoare care mărește timpul și are

calificare sau recalificare a populației comunei - Firmele cu activitate comercială ar putea să comercializeze produse locale (brânzeturi, lapte etc.) - Stabilitatea veniturilor producătorilor agricoli locali, datorită plăților din fonduri europene - Dezvoltarea activității de fabricare a materialului plastic (tradiție, potențial și expertiză) - Interesul consumatorilor pentru produsele tradiționale - Existența serviciilor de consultanță în management și de accesare a fondurilor europene - Existența programelor de finanțare dedicate zonelor montane	un efect negativ asupra eficienței procesului decizional - Cadru legislativ instabil - Constrângeri referitoare la înființarea unor noi afaceri: costuri ridicate ale înființării, impozite ridicate, lipsa unei piețe de desfacere.
---	---

II.4. POTENȚIALUL TURISTIC ȘI CULTURA

II.4.1. Atracții, produse și servicii turistice

Comuna Feldru este încadrată în Zona cu reprezentativitate turistică "Țara Năsăudului". Vizitatorul poate descoperi elemente specifice, tradiționale pentru cultura zonei și, de asemenea, un spațiu natural nepoluat și liniștit. Cu toate acestea, în Strategia de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud, comuna Feldru nu este încadrată în categoria zonelor cu potențial pentru investiții directe în turism precum Rodna, Șanț, Maieru sau Sîngeorz-Băi.

În prezent în comună se găsesc resurse care pot să fie de interes turistic dacă sunt promovate corespunzător, iar accesul la acestea este deschis pe căile feroviare și prin drumul național DN17 care străbate comuna. Drumurile comunale, dar și o extensie a drumului județean din Satul Nepos spre Slătinița (localitate în vecinătatea orașului Bistrița) sunt însă destul de degradate și cu soluții tehnice depășite nepermițând un acces facil spre aceste zone care se găsesc astfel într-o evidență izolată.

Resursele naturale pot fi valorificate și promovate prin designul unor pachete turistice atractive sau prin includerea lor în traseele turistice din zonă.

Izvoare de apă cu proprietăți curative, eco-turism

- *Izvoarele de apă sărată pe Valea Carelor Nepos* care necesită o reevaluare, reamenajare și includerea într-un circuit turistic al apelor cu proprietăți curative.
- *Izvoarele de apă minerală și sulfuroasă de pe Valea lui Dan* din satul Feldru care necesită o reevaluare, reamenajare și includerea într-un circuit turistic al apelor cu proprietăți curative.
- *Someșul Mare* zona Feldru declarat site Natura 2000;

Majoritatea atracțiilor turistice din comuna Feldru au fost cuprinse în cele 5 trasee turistice inovative prezentate în sub-capitolul II.4.3.

II.4.2. Infrastructura turistică și culturală

În comuna Feldru își desfășoară activitatea o singură firmă oferind facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată. Firma apare înregistrată în anul 2012, iar în anul 2014 a realizat o cifră de afaceri de 12.000 RON. Pe lângă aceasta, merită amintite următoarele structuri de cazare:

Structuri de cazare acreditate

- Pensiunea rurală Odyseea (3 stele) poziționată la intrarea în satul Feldru, la 100 m distanță de drumul național DN17D cu vedere spre Muntele Heniu și Someșul Mare; posibilitate de cazare de 14 persoane; - proprietate privată;
- Cabană turistică pe Valea lui Budin, la 3 km față de drumul național, cu acces prin cătunul Poderee; posibilitate de cazare de 10 - 20 persoane— proprietate privată;

Structuri de cazare în proprietatea comunei Feldru

- Cabană pe Valea Anieșului administrată de Ocolul Silvic Feldru, fiind folosită pentru organizarea taberelor școlare și a drumețiilor montane în acest areal.
- Cabană la pepiniera Ocolului Silvic Feldru pe Valea lui Budin;
- Cabană pe Valea Carelor în satul Nepos pe drumul județean care leagă satul de Slătinița localitate aparținătoare orașului Bistrița;

- 3 apartamente complet dotate în incinta primăriei Feldru cu acces la sala de seminar de 100 locuri și cea de 25 locuri din cadrul instituției;

Alte structuri de cazare

- Deși există gospodării cu infrastructură corespunzătoare, în continuare nu au fost depuse cereri de acreditare pentru practicarea eco-turismului;
- Prin reorganizarea firmei Alex Svinți Prod. – foste clădiri și anexe folosite în industria cărnii și patiseriei la ieșirea din satul Nepos lângă DN17D – **nu au fost încă valorificate.**
- Spații de cazare moderne cu toate utilitățile aparținând firmei de mase plastice SC Defaplast SA din satul Feldru – **nu au fost încă valorificate.**

Infrastructura culturală

Nevoia de cultură a locuitorilor feldrihani este satisfăcută de cărțile celor cinci biblioteci, din care una este publică. Feldru stă bine la acest capitol comparativ cu comunele vecine Dumitra, Rebra și Rebrîșoara. Bibliotecile dețin peste 23.500 de volume, mai multe cu 19% comparativ cu cele existente anul 2011. Acestea se bucură de prezența a 1.164 de cititori activi, în creștere cu 8,5% față de 2011. În biblioteca publică este angajată o singură persoană.

Muzee, Cluburi etnografice, Siteuri arheologice

- *Muzeul Casa Ethnos din satul Feldru* – amenajat într-o casă bătrânească cuprinzând o colecție de obiecte tradiționale: vase de ceramică, costume populare specifice localității, obiecte pentru lucrul câmpului; este așezată în centrul comunei în apropierea Bisericii ortodoxe Sfinții Trei Ierarhi;
- *Muzeul particular George Nechiti* din localitatea Feldru, Valea Secerului la ieșirea din comuna Ilva Mică cuprinzând o colecție de obiecte tradiționale, numismatică, minerale din vechile mine de la Rodna, animale împăiate specifice zonei, unelte tradiționale de lucrat pământul, costume populare vechi;
- *Clubul etnografic al elevilor feldrihani*: amenajat în cadrul unui proiect finanțat prin intermediul Ministerului Învățământului la Grupul Școlar Feldru , Școala de Arte și

Meserii prezintă în imagini și obiecte tradiționale activitatea și preocupările culturale ale tinerilor artiști din comună;

- *Expoziția permanentă de costume și accesorii populare* folosite în spectacole de trupa "Plaiuri Someșene" din incinta Căminului cultural Feldru;
- *Siteul arheologic "Satul vechi" pe teritoriul localității Nepos*

Sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013

Monumente de interes istoric și cultural

- *Bustul învățătorului Vasile Nașcu* luptător pentru drepturile comunelor grănicerești, așezat în fața Casei Tineretului din satul Feldru.
- *Monumentul eroilor căzuți în primul război mondial de la Nepos* din fața bisericii ortodoxe;
- *Monumentul eroilor căzuți în primul război mondial de la Feldru* din fața Casei Tineretului;
- *Mormântul surorii poetului George Coșbuc* din cimitirul central al satului Feldru;

Sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013

Evenimente culturale

- *Zilele Feldrului* organizate de Rusalii au ajuns la a – X – a ediție în anul 2009;
- *Tradiții și obiceiuri păstorești* organizat la fiecare sfârșit de septembrie odată cu venirea oilor de la munte;
- *Nunta de aur a feldrihanilor* organizată la fiecare sfârșit de an cu serbarea cuplurilor care au împlinit 50 ani de căsătorie;
- *Încondeiatul ouălor de Paști la Nepos*;

Biserici

- *Biserica de lemn din Pleșe*;
- *Biserica din centul comunei cu hramul Sfinții Mihail și Gavril construită în stil de bazilică romană în secolul al – VIII –lea* una dintre cele mai vechi biserici de pe Valea Someșului Mare;

- *Biserica "Sfinții Trei Ierarhi"* din centrul satului Feldru, construcție arhitecturală ortodoxă modernă care este încă în construcție.
- *Biserica Greco-catolică – Valea Secerului*, construcție din lemn finalizată în 1993, adăpostind o bucată din voalul Maicii Sfinte.
- *Biserica Greco-catolică – Vatra satului*, finalizată în 2008.

Sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013

II.4.3. Promovarea destinațiilor turistice

Comuna Feldru a fost întotdeauna interesată să-și promoveze atracțiile turistice, astfel că prin programul LEADER a reușit să facă acest lucru. Feldru este parte a Țării Năsăudului, iar în drumul spre Parcul Național Munții Rodnei, spre Cetatea Medievală a Bistriței, spre Valea Bârgăului sau Ținutul lui Dracula, turiștii au posibilitatea să urmeze un traseu inovativ, în care și comuna Feldru este cuprinsă.

Proiectul cu denumirea **"Înființarea de trasee turistice și promovarea tradițiilor culturale pentru comuna Feldru și zonele limitrofe"** a avut ca scop punerea în valoare din punct de vedere turistic a celei mai mari comunități din județul Bistrița-Năsăud, precum și deschiderea unor punți de legătură cu alte zone turistice din teritoriul Țării Năsăudului și din afara lui prin înființarea unor trasee turistice inovative și promovarea tradițiilor culturale locale.²

Astfel, obiectivul general al proiectului a fost crearea unor trasee construite pe elementele care conferă unicitate comunei Feldru și promovarea tradițiilor culturale locale în scop turistic. Traseele turistice cuprind *punctele de atracție de pe teritoriul comunei*: muzee, monumente istorice, biserici și peisaje naturale cu *resurse specifice*: izvoare de apă sărată, izvoare de apă sulfuroasă, situri Natura 2000.

În cadrul proiectului au fost realizate materiale de promovare de interes general, de tipul ghidurilor de prezentare a atracțiilor turistice și a obiceiurilor culturale tradiționale, precum și a unei hărți a localității. Prin intermediul proiectului se dorea creșterea numărului de turiști în comuna Feldru și pe teritoriul GAL Țara Năsăudului și a vizibilității întregii zone.

² <http://feldru.flarom.ro/despre-proiect/obiectivul-general/>, accesat în 30.11.2015

LEGENDĂ

Trasee turistice:

- TRASEU 1 - Valea lui Dan - Vf. Semnelor - Plesă - Feldru
L = 26.800 m
- TRASEU 2 - Feldru - Staniste - V. Targului - V. Fraua - V. Cărelor
L = 21.269 m
- TRASEU 3 de legătură - Valea lui Ivas - Traseu 2
L = 4.165 m
- TRASEU 4 - Staniste - Valea lui Budin
L = 6.574 m
- TRASEU 5 - Nepos - Feldru - Valea Secerului
L = 8.520 m

Limita UAT Feldru

Simboluri:

- Izvor de apă sulfuroasă pe Valea lui Dan
- Biserica din lemn cu hramul „Sf. Dumitru” - Pleșe
- Dealul Popii, loc de popas păstorilor tradițional
- Floră, faună, loc de popas
- Floră, faună, loc de popas pin silvestru
- Valea Cărelor - troița
- Floră, faună, loc de popas gospodărie agricolă
- Floră, faună, gospodărie agricolă
- Floră, faună, loc de popas, cabană silvică
- Nepos - Muzeu
- Nepos - Monumentul eroilor
- Nepos - Biserică
- Valea Cărelor - izvoare de apă sărată
- Biserica Sfinții Arhangheli Feldru
- Muzeul Casa Ethnos
- Monumentul eroilor și bust Vasile Nașeu
- Someșul Mare Sit Natura 2000 - spre cabana silvică
- Muzeul George Nechiti
- Someșul Mare Sit Natura 2000 - loc de popas
- Vâltoare tradițională

Traseele turistice inovative care au fost stabilite, vizează zone cu peisaje naturale și unice, pitorești, pe drumuri pe care turistul poate practica cicloturismul, formă nouă de turism destul de puțin dezvoltată în România.

Traseul 1: Valea lui Dan – Vârful Semnelor – Dealul Pleși (26,8 km – traseu de drumetrie)

Pleacă din Feldru și urmărește **izvoarele de apă sulfuroasă pe Valea lui Dan, vâltoarea, Biserica de lemn din Pleșe.**

Traseul 2: Centru Feldru – Staniște – Vârful Popii – Valea Frâuă – Valea Carelor – Centru sat Nepos (21,26 km – traseu de drumeție)

Pornește din centrul comunei Feldru și parcurge: Râul Someș Sit Natura 2000, izvoarele de apă sărată (folosită de locuitorii comunei în alimentație, mai ales la păstrarea slăninii).

Traseul 3: Valea lui Ivaș - Nepos – traseu Someș Sud (4,1 km – traseu de drumeție) – se pretează atât pentru drumeții, cât și pentru turism mai ales pentru cei pasionați de mersul pe biciclete.

Traseul 4: Valea Târgului – Valea Feței – Valea lui Budin (6,57 km – traseu de drumeție)

Valorificarea resurselor existente și scoaterea din anonimat a surselor de apă reprezintă o oportunitate pentru investiții private cu caracter turistic în zonă.

Comuna nu dispune de **puncte de informare de tipul centrelor de informare turistică**, care sunt necesare pentru **promovarea traseelor turistice inovative**, dar și a obiectivelor cu care comuna Feldru se laudă.

II.4.4. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- Apartenența la zona turistică "Țara Năsăudului" - Număr mare de biblioteci și de volume - Traseele turistice inovative realizate - Existența unor tradiții culturale locale - Practicarea cicloturismului, formă nouă de turism	- insuficienta promovare a obiectivelor și a cadrului natural - drumuri de acces care necesită investiții - număr redus de turiști străini - infrastructură turistică slab dezvoltată
Oportunități	Amenințări
- Existența unor resurse care pot să fie de interes turistic: izvoare de apă sărată și minerală, muzee etc.	- Concurență mare din partea altor zone vecine cu potențial similar

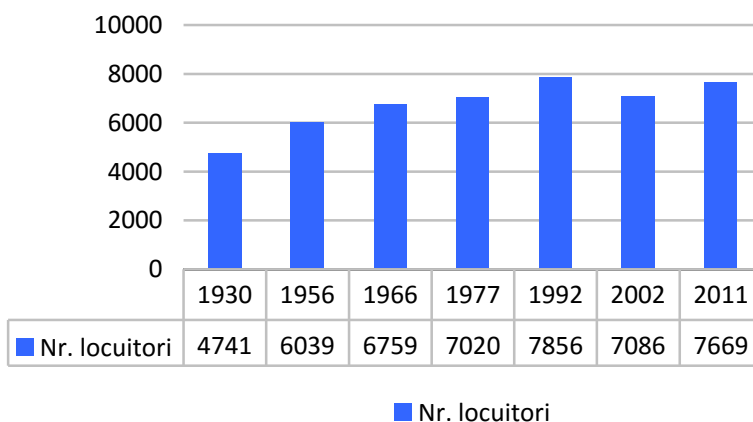

II.5. CAPITAL UMAN, EDUCAȚIE ȘI CONDIȚII SOCIALE

II.5.1. Demografie

În anul 2015, conform datelor provizorii oficiale publicate de Institutul Național de Statistică³, populația totală a comunei Feldru era de **8.014 locuitori**, ceea ce reprezintă doar 2,43% din populația totală a județului Bistrița-Năsăud. În intervalul de analiză, 2008-2015, numărul total de locuitori a scăzut cu 2 procente, în termeni absoluți scăderea fiind de 184 de locuitori. În mediul rural, Feldru se află printre comunele fruntașe din județul Bistrița-Năsăud, din perspectiva numărului de locuitori. Toată populația este de *naționalitate română*. În graficul de mai jos se observă o tendință crescătoare a numărului de persoane până la recensământul din 2002, după care se înregistrează o descreștere a populației semnalată în urma datelor colectate la recensământul din anul 2011.

Figura 3. Populația comunei Feldru la recensăminte

Sursa: Institutul Național de Statistică, "Fișa localității Feldru", 2015

Conform Consiliului Local Feldru, populația comunei este distribuită în felul următor pe cele două sate componente:

³ Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2015 era de 8014 locuitori, iar la 1 iulie 2015 era de 7983 locuitori, date provizorii.

	Feldru		Nepos	
Populație	Masculin	3062	Masculin	1032
	Feminin	2801	Feminin	1026
Total sat	5863		2058	
Total comună	7921			
Gospodării	1643		553	
Total gosp.	2196			

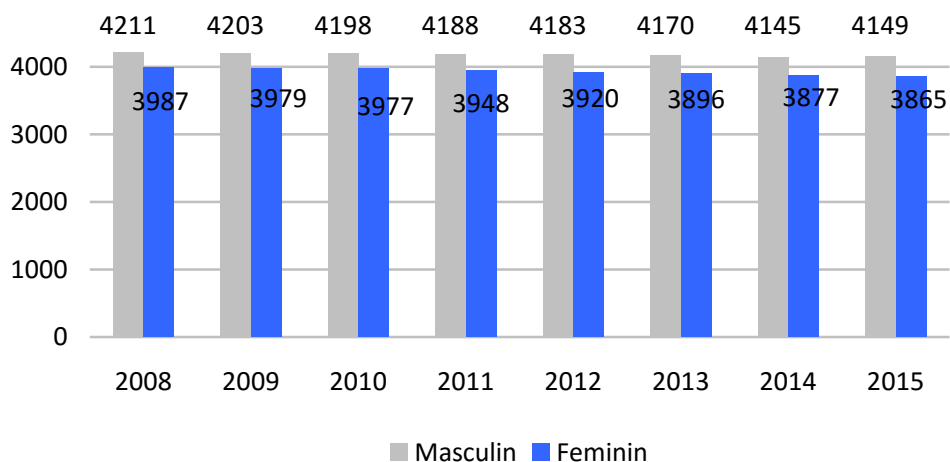
Sursa: Consiliul Local Feldru, 2015

Densitatea populației la nivelul comunei Feldru era de 55 loc./km² în anul 2011, densitate mai mare comparativ cu valoarea înregistrată la nivel județean de 53,5 loc./km² (Bistrița-Năsăud are cea mai scăzută densitate dintre toate județele regiunii Nord-Vest), însă mult mai redusă comparativ cu densitatea înregistrată la nivel regional – 76,1 loc./km². Comuna Feldru este mai populată comparativ cu Valea Ierii, cea mai slab populată comună din regiune (6,11 loc./km²), însă se situează mult sub nivelul înregistrat în municipiul Oradea, cu cea mai ridicată densitate a populației (1.170,73 loc./km²).

Analizând populația din perspectiva distribuției pe sexe, s-a observat că tendința se menține aceeași, iar în intervalul de analiză, numărul persoanelor de sex masculin este mai mare. De asemenea, între 2008-2015, se remarcă o scădere a numărului persoanelor de sex feminin mult mai pronunțată comparativ cu cea a persoanelor de sex masculin (-3% față de -1,4%). De altfel, județul Bistrița-Năsăud înregistrează cel mai redus procent de femei (50,52%) din regiunea Nord-Vest.

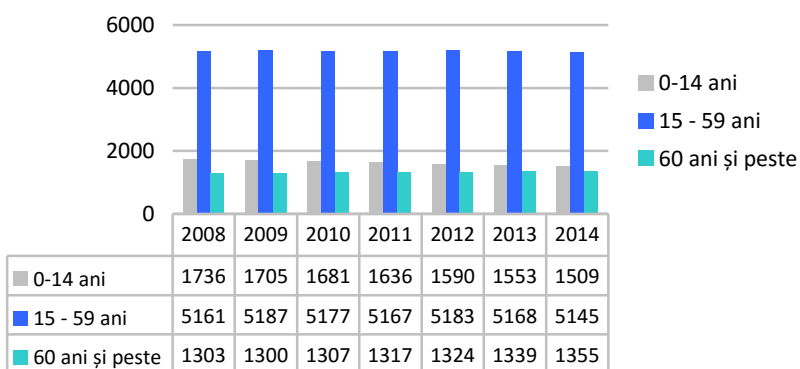
Figura 4. Populația comunei Feldru după domiciliu, pe sexe, 2008-2015

Sursa: INS, Tempo Online, 2015

Structura populației pe grupe de vârstă indică faptul că populația cu vârstă cuprinsă între 15 și 60 de ani reprezintă segmentul majoritar în comuna Feldru. Astfel, 19,02% din locuitorii comunei Feldru reprezintă populația tânără (0-14 ani), 64,13% reprezintă populația activă (15-60 ani) și, respectiv, 16,84% din populație este vârstnică. Din populația activă, cei mai mulți locuitori se încadrează în categoria de vârstă 30-34 ani. Procentul populației active depășește media națională de 61,8%. În ceea ce privește populația activă cu vârsta cuprinsă între 15-60 de ani, s-a constatat că majoritatea persoanelor sunt de sex masculin. Indicele de îmbătrânire a populației a fost, în anul 2014, de 0,89.

În profil temporal, putem observa, în graficul de mai jos, **trendul populației pe categorii de vârstă**.

Sursa: INS, 2015

Din cauza lipsei datelor oficiale la nivelul comunei, vom considera reprezentantivi următorii indicatori la nivelul județului Bistrița-Năsăud, presupunând că trendul se respectă și la nivelul comunei Feldru. Astfel, **durata medie de viață** la nivelul județului Bistrița-Năsăud a depășit media regională, pe tot intervalul analizat. Într-o situație comparativă, durata medie de viață a înregistrat o creștere continuă pe intervalul studiat, în anul 2014 fiind de 75,64 ani, peste media regională (75,07 ani). La nivel județean, durata medie de viață este mai ridicată în mediul urban față de cel rural, situație deloc surprinzătoare. La nivelul anului 2014, diferența a fost de 1,46 ani. Pe sexe, femeile au o durată medie de viață mult mai ridicată, în județul Bistrița-Năsăud atingând 78,85 ani, raportat la 72,56 ani bărbații, la nivelul anului 2014.

Rata natalității la nivelul comunei Feldru a fost de 9,11 născuți vii la mia de locuitori, cu puțin sub rata județeană (9,4).

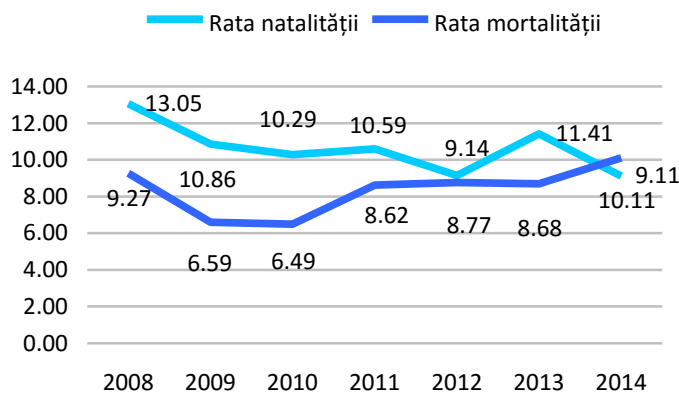
Se poate observa că începând cu anul 2008, rata natalității a urmat un trend descendent, excepție făcând anii 2011 și 2013, când se remarcă valori mai mari ale acestui indicator, urmate de scăderi, cea mai accentuată fiind în anul 2014.

În termeni absoluți, cei mai mulți copii au fost născuți în anul 2008 (107 născuți vii) și în anul 2013 (92).

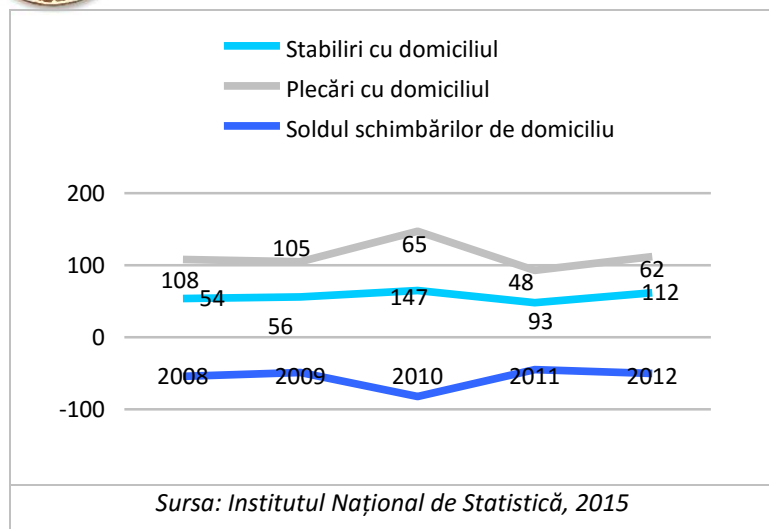
Rata mortalității la nivelul comunei Feldru a fost în anul 2014 de 10,11 decedați la mia de locuitori, peste

media județeană (9,9 decedați la 1000 de locuitori). Cei mai mulți decedați s-au înregistrat în anul 2014; din cei 81 de decedați, trei sunt decedați sub 1 an.

Figura 5. Rata natalității și mortalității în comuna Feldru, 2008-2014

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2015

Rata sporului natural la nivelul populației comunei Feldru la mijlocul anului 2014 a fost negativă, de 0,99 la mia de locuitori, ceea ce ar putea semnifica o depopulare a comunei având la bază cauze naturale, fiind mult mai accentuată comparativ cu cea înregistrată la nivel județean (-0,5). Palagi

(2014:134) stabilește numărul mediu de persoane pentru o familie de 3,95 de membri.

Soldul schimbărilor de domiciliu situează comuna Feldru între comunele cu migrație netă negativă pe tot intervalul de analiză, până în anul 2012, până la care există date statistice oficiale. Astfel, numărul celor care au părăsit comuna Feldru depășește numărul celor stabiliți aici, cu 50 de persoane în anul 2012. Cele mai multe persoane au părăsit comuna în anul 2010, când, pe fondul crizei economice, au fost nevoiți să își caute un loc de muncă în alt oraș. În intervalul de timp 2008-2012, 565 de persoane au părăsit comuna Feldru în total.

II.5.2. Educație și formare profesională

În comuna Feldru, numărul unităților școlare a rămas constant în intervalul 2006-2012 (3 unități școlare), urmând ca în anul 2013 numărul să crească la 4 unități școlare și să rămână la același nivel și în anul 2014.

Conform Institutului Național de Statistică, situația unităților școlare existente în comuna Feldru, pe *niveluri de educație* se prezintă astfel:

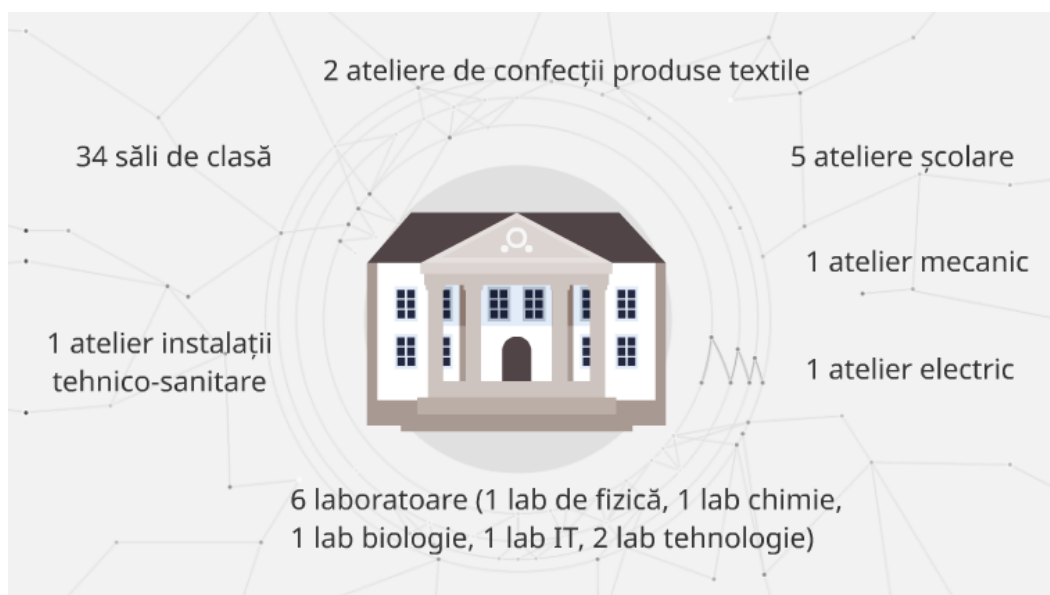
- 1 unitate școlară de tip primar și gimnazial;
- 2 unități școlare de nivel liceal;
- 1 unitate școlară de nivel postliceal.

După cum se observă, nu există unități școlare aparținând învățământului preșcolar, *inventariate în mod oficial în statistica națională. Aceste grădinițe sunt necesare atât în*

comuna Feldru, cât și în Nepos. Chiar dacă, în intervalul 2008-2013, s-a remarcat o scădere a numărului de copii care frecventează grădinițele de la 196 de copii la 128 copii, din cauza scăderii sporului natural, totuși aceste grădinițe sunt necesare, mai ales din perspectiva infrastructurală, deoarece localurile de grădinițe sunt în continuare improprii amplasate în case particulare cu chirie, iar două grupe funcționează chiar în clădirea căminului cultural. (Palagi, 189)

Grupul Școlar Feldru a luat ființă în anul 2000 prin fuziunea Școlii Generale și a Școlii Profesionale din localitatea Feldru, conform dispoziției nr. 280 din 29 aug. 2000 a Inspectoratului Școlar Județean Bistrița - Năsăud. Educația și formarea profesională sunt oferite de 74 de cadre didactice, dintre acestea 6 sunt ingineri, iar 5 maiștri instructori. Dotările Grupului Școlar sunt prezentate în figura de mai jos.

Sursa: Site-ul Primăriei Feldru

S-a constatat că laboratoarele de chimie, biologie, fizică și tehnologie au o bază materială slabă necesitând reînnoirea materialului didactic. De asemenea, atelierele mecanic, electric și de instalații tehnico – sanitare nu au dotările corespunzătoare, baza materialului didactic fiind învechită. **Grupul Școlar necesită o reabilitare substanțială**, deoarece elevii trebuie să aibă acces la aparatură, mai ales în situația în care mulți dintre ei trebuie să obțină o calificare, o meserie. Atelierele de confecții produse textile au dotări corespunzătoare aici producându-se

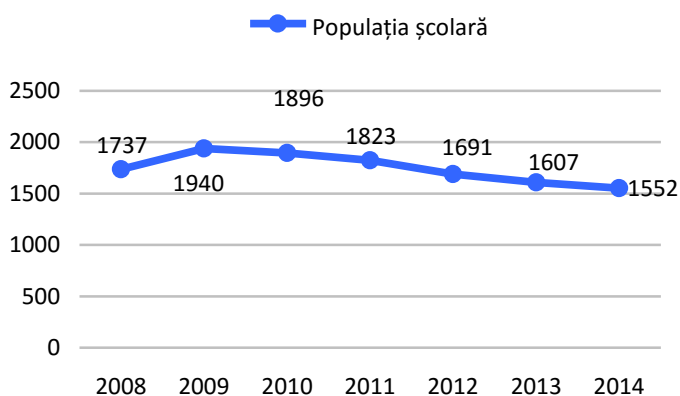
obiecte cu caracter tradițional: broderie și costume populare pentru formațiunile populare artistice locale.

Grupul Școlar reunește peste 1.500 de elevi din comunitate și nu numai, care pot beneficia de următoarele specializări:

- domeniul electric - nivelul 1 și 2 de calificare;
- domeniul construcții, instalații și lucrări publice - nivel 1 și 2 de calificare;
- domeniul textile-pielărie – nivel 1 și 2 de calificare;
- domeniul electromecanic – nivel 3 de calificare;
- liceu filieră tehnologică profil tehnic (învățământ de zi și seral) – calificare profesională: tehnician mecanic întreținere și reparații mașini și utilaje.

În județul Bistrița-Năsăud activează o serie de firme mari, precum Leoni Wiring Systems Ro SRL, RAAL SA, ROMBAT SA, COMELF SA, Dan Steel Group Beclean SA etc., care în mod continuu au capacitatea de a absorbi un număr impresionant de angajați calificați. Există o oarecare probabilitate ca specializările pe care școala din Feldru le oferă să nu mai prezinte interes pe piața muncii. Din această cauză, se recomandă să se analizeze în ce măsură școala poate să adapteze curricula la nevoile acestor investitori și să ofere specializări în concordanță cu

Figura 7. Populația școlară a comunei Feldru, 2008-2014

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2015

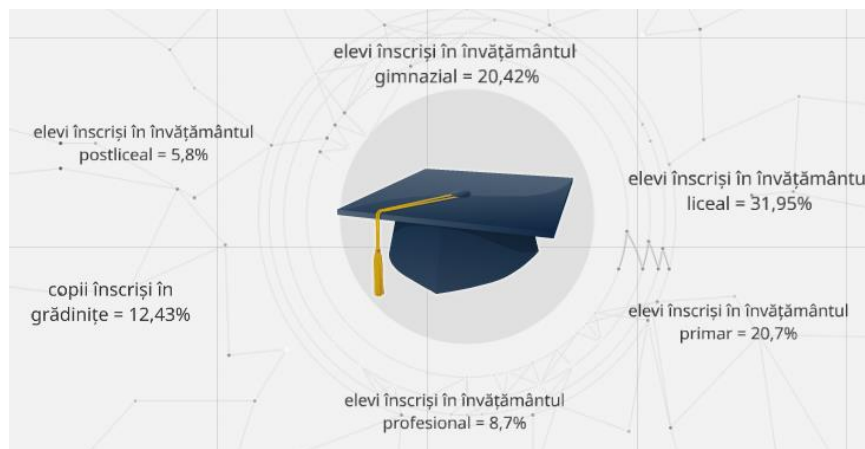
așteptările acestora. Ar putea fi susținute specializările profesionale de strungari, lăcătuși, sudori, operatori CNC, pe de o parte, iar pe de altă parte tehnicienii chimiști sau textiliștii, mai ales în parteneriat cu agenții economici.

În satul Nepos activează Școala generală "Gavril Istrate", având forme de învățământ până în clasele gimnaziale.

Populația școlară, adică totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, a elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță), programul de studii și de vârstă, reprezintă, în comuna Feldru, **2,89%** din populația școlară înregistrată la nivel județean. Indicatorul a înregistrat următoarea traiectorie: Din grafic se observă că nivelul cel mai ridicat al populației școlare s-a înregistrat în anul 2009, urmând ca numărul copiilor, elevilor să scadă de la un an la altul. În intervalul de timp 2008-2014, populația școlară a scăzut cu aproximativ 11%, în condițiile unei scăderi a populației cu vârstă cuprinsă între 0-24 ani cu 15%.

Analiza populației școlare pe niveluri de educație relevă pentru anul 2014 o pondere mai mare a elevilor înscriși în învățământul liceal (31,95%). Procente ridicate înregistrează și indicatorul referitor la elevii înscriși în învățământul primar (20,7%)

și, respectiv, cel referitor la elevii înscriși în învățământul gimnazial (20,42%), la nivelul anului 2014.

În intervalul de timp analizat (2008-2014), numărul elevilor/copiilor înscriși a scăzut cu peste 50% în învățământul profesional și cu 23% în cazul grădinițelor. Un trend ascendent s-a înregistrat în cazul elevilor înscriși în învățământul liceal și, respectiv, în cel al elevilor înscriși în învățământul primar și postliceal.

Raportat la populația comunei Feldru cu vârsta cuprinsă între 0 – 24 ani, populația școlară analizată mai sus reprezintă doar jumătate din aceasta. Putem presupune că cealaltă jumătate a populației este înscrisă în școli aparținând altor comune, orașe.

În comuna Feldru au existat, în anul 2014, 74 de cadre didactice, ceea ce reprezintă 1,96% din numărul total județean al personalului didactic. În intervalul de timp studiat, personalul didactic a înregistrat scăderi serioase, mai ales începând cu anul 2010. Pe niveluri de educație, cele mai multe cadre didactice satisfac nevoile de educație din învățământul gimnazial (25 persoane), liceal (23 persoane) și primar (15 persoane). La nivelul comunei Feldru, *raportul elevi ce revin unui cadru didactic* înregistra, în anul 2014, următoarea valoare:

- învățământul primar = 21 elevi/1 cadru didactic;
- învățământul gimnazial = 12 elevi/1 cadru didactic;
- învățământul liceal = 21 elevi/1 cadru didactic.

Cea mai problematică situație este semnalată în învățământul postliceal, unde 90 de elevi revin celor 2 cadre didactice existente, care își desfășoară activitatea în acest domeniu.

Populația școlară își desfășura activitatea în cele 34 de săli de clase existente în anul 2014, mai mult cu 3 săli comparativ cu anul 2008. Situația sălilor de clasă, distribuite pe niveluri de educație, se prezintă în felul următor: 11 săli în învățământul primar și gimnazial, 20 săli în învățământul liceal și, respectiv, 3 săli în învățământul postliceal. În anul 2015, conform Consiliului Local Feldru, la nivelul satului Nepos există 13 săli de clase, iar în Feldru există 45 săli de clase. Raportat la populația școlară existentă, într-o clasă de nivel primar și gimnazial ar învăța 58 de elevi (aproape 2 clase distincte), într-una de nivel liceal ar învăța 25 de elevi, iar într-o clasă de nivel postliceal – 30 de elevi. Din punctul nostru de vedere, pentru a asigura condiții bune de desfășurare a procesului educativ și pentru a satisface nevoile de spațiu pentru întreaga populație școlară ar trebui realizate încă cel puțin 20 de săli de clase pentru învățământul primar și gimnazial. Mai mult decât atât, comuna Feldru nu mai dispune de terenuri de sport sau bazine de înot, deși până în anul 2011, deținea un teren de sport; este foarte posibil ca cererea pentru folosirea acestui teren să fi scăzut, ceea ce contravine principiilor promovate la nivel european în legătură cu importanța practicării sportului, mai ales de către populația tânără. La Nepos a fost realizată o investiție pentru construirea unui teren de sport cu gazon sintetic.

În anul 2014, numărul **PC-urilor din unitățile școlare** ale comunei Feldru a fost de 106, mai mare cu 47% comparativ cu anul 2008. Cele mai multe PC-uri se regăseau în unitățile școlare

aparținând învățământului liceal (58 PC-uri). *Raportul elevi ce folosesc un PC* este de 32 elevi/1 PC în învățământul primar și gimnazial; 8 elevi/1 PC în învățământul liceal și 3 elevi/1 PC în învățământul postliceal. Considerăm că și în această direcție se pot realiza investiții, însă fundamentate de o cercetare mai aprofundată a nevoilor existente.

În anul 2013, din totalul populației școlare numai 17% au fost **absolvenți**. Astfel, 263 de persoane au absolvit o unitate de învățământ din comuna Feldru, cu 121 mai puțini comparativ cu anul 2010. Dintre aceștia, cei mai mulți au absolvit învățământul liceal (136 absolvenți), gimnazial (72 absolvenți), profesional sau școli de arte și meserii (28 absolvenți) și postliceal (27 absolvenți).

II.5.3. Incluziune socială

În ceea ce privește situația incluziunii sociale, schimbări majore față de perioada de planificare 2007-2013 nu au fost realizate. Astfel, în comuna Feldru nu există până în prezent un centru specializat în furnizarea serviciilor sociale. Singurele servicii de asistență socială sunt oferite de primărie prin intermediul Biroului de Asistență socială, relații publice și achiziții publice, având în componență personal calificat, licențiat în asistență socială. Personalul are următoarele atribuții:

- întocmește și urmărește dosarele privind susținerea familiei
- întocmește și urmărește ajutoarele sociale
- întocmește dosarele pentru încălzirea locuinței
- întocmește dosarele pentru obținerea unor ajutoare de urgență
- întocmește dosarele pentru persoanele supuse riscului de marginalizare socială, care sunt în condiții dificile sau copii care au nevoie de plasament familial.

Ajutoare de susținere 2012	Număr de familii beneficiare
Ajutoare pentru susținerea familiei	317
Ajutoare sociale	134
Ajutor pentru încălzirea locuinței	901

Sursa: Primăria Feldru

Alte servicii sociale sunt oferite ocazional de diferite fundații cu caracter umanitar din comună sau din afara ei sau prin intermediul Bisericii. O situație importantă este cea a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate (Spania, Irlanda, Franța, Italia, Austria, Germania etc.) pentru care ar trebui pusă în practică o modalitate de asistare eficientă. Chiar dacă se află în această situație, copiii rămân, în majoritatea cazurilor, cu alți membri ai familiei: bunici, alte rude etc.

An	Număr de familii beneficiare de Venitul Minim Garantat	Număr de persoane
2011	148	242
2012	163	232
2013	105	196
2014	106	194
2015	103	178

Sursa: Primăria Feldru, 2015

II.5.4. Sănătate

Conform Institutului Național de Statistică, în comuna Feldru își desfășoară activitatea 3 medici de familie (proprietate publică), 2 stomatologi (proprietate publică), 2 farmaciști (proprietate privată), 10 asistenți (medicali, de farmacie, surori medicale etc.).

În intervalul de timp 2009-2013 se observă o scădere a numărului cabinetelor stomatologice private și

publice, a personalului sanitar mediu (Proprietate publică) și a stomatologilor (proprietate publică).

Indicator	2009	2010	2011	2012	2013
Cabinete medicale de familie - Total	3	3	3	3	3
- Proprietate publică	3	3	3	3	3
Farmacii	1	1	1	1	1
- Proprietate privată	1	1	1	1	1
- Puncte farmaceutice	2	2	2	2	2
- Proprietate privată	2	2	2	2	2
Cabinete stomatologice - Total	3	3	4	2	1
- Cabinete stomatologice - Proprietate privată	1	1	2	0	0
- Cabinete stomatologice - Proprietate publică	2	2	2	2	1
Medici - Proprietate publică	3	3	3	3	3
- Din total medici: medici de familie - Proprietate publică	3	3	3	3	3
- Farmacisti - Proprietate privată	1	1	1	1	1
- Personal sanitar mediu - Proprietate publică	4	3	3	6	3
- Stomatologi - Proprietate publică	2	2	2	2	1

Sursă: INS, 2015

Cel mai apropiat centru SMURD (Servicii Medicale de Urgență) se află la 15 km distanță în orașul Sângeorz – Băi. Pentru internări și analize amănunțite populația se poate adresa Spitalului Orășenesc "dr. George Trifon" din Năsăud la 15 km distanță.

Pentru accidente cauzate de procesele de muncă, accidente etc. asistența de urgență este asigurată de medicii din comună și de Serviciul Voluntar Pentru Situații de Urgență din structura primăriei Feldru. Acest serviciu se află în subordinea consiliului local al comunei Feldru, prin

unificarea serviciului public de pompieri civili și a formațiunilor de protecție civilă, având ca scop apărarea vieții, bunurilor și mediului împotriva incendiilor și dezastrelor. Serviciul public comunitar funcționează cu 3 persoane angajate permanent și 20 persoane care au contract de voluntariat.⁴ Nu au fost înregistrate cazuri de epidemii majore în ultima perioadă care să afecteze populația.

II.5.5. Fondul de locuințe

La sfârșitul anului 2014, fondul locativ de la nivelul comunei Feldru cuprindea 2131 de locuințe, 1,81% din totalul celor existente la nivel județean. Dintre locuințe, 2095 (98,3% din total) se aflau în proprietate privată, iar 36 în proprietate publică. Față de anul 2008, numărul de locuințe din comună a crescut cu 2 locuințe ca urmare a construcției de noi locuințe. Numărul de locuințe aflate în proprietate publică a crescut cu 26 de locuințe, în primul rând ca urmare a construcției de locuințe noi pentru tineri, în regim ANL.

Suprafața locuibilă totală de la nivelul comunii a fost de 135.093 mp în 2014, în creștere cu 14,5% față de anul 2008, pe fondul construcției de noi locuințe, precum și a extinderii celor existente. Astfel, în 2014, mărimea medie a unei locuințe din comuna Feldru era de 60,4 mp arie desfășurată, față de o medie de 51 mp la nivelul județului Bistrița-Năsăud. Numărul mediu de persoane pe locuință a fost, la nivelul comunei, de 3,7 în 2014, în scădere față de anul 2008. Din cele 36 de locuințe terminate în cursul anului 2014, 4 au fost realizate din fondurile populației.

În centrul comunei Feldru lângă Căminul cultural există și *un bloc de locuințe P+2* pentru 8 familii, dar care nu este modernizat - nu s-au făcut demersurile necesare pentru reabilitare termică. Primăria Comunei Feldru a construit locuințe pentru tineri destinate închirierii: 2 tronsoane, 32 de apartamente, prin Agenția Națională pentru Locuințe.

Cu toate acestea, în ambele sate este rămasă în continuare activă nevoia de o reanalizare a situației pentru găsirea unor noi spații de locuit.

⁴ <http://www.feldru.ro/serviciul-voluntar-pentru-situatii-de-urgenta/serviciul-voluntar-pentru-situatii-de-urgenta>

II.5.6. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 60 de ani reprezintă segmentul majoritar - școli care oferă încă specializări tehnice - ateliere de confecții în școală unde se produc textile și obiecte cu caracter tradițional - asistența de urgență este asigurată de Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență	- durată medie de viață mai scăzută - implicarea unei majorități din populație în agricultură - scăderea ratei natalității și creșterea ratei mortalității (peste media județeană) - rata sporului natural negativă => depopulare a comunei - numărul celor care au părăsit comuna Feldru este mai mare comparativ cu numărul celor care s-au stabilit aici - număr insuficient de grădinițe - unitățile școlare (Grupul Școlar Feldru) trebuie reabilitate - populația școlară înregistrează un trend descendent - scăderea numărului elevilor înscriși în învățământul profesional cu peste 50% - raportul elevi ce revin unui cadru didactic este ridicat mai ales în cazul învățământului primar și liceal - săli de clase și PC-uri insuficiente - număr mic de absolvenți anual - inexistența unui centru specializat în furnizarea serviciilor sociale - spații de locuit insuficiente și pondere redusă a locuințelor reabilitate termic
Oportunități	Amenințări
- grad de mobilitate a populației în creștere - populația plecată în străinătate are contact cu medii de lucru competitive	- Migrația externă mai ales din motive financiare, pentru câștiguri mai mari în străinătate - Tinerii migrează spre zonele urbane

II.6. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ ȘI DE TRANSPORT

II.6.1. Rețeaua rutieră

În anul 2014, județul Bistrița-Năsăud dispunea de o rețea de drumuri publice în lungime totală de **1624 km**, dintre care 321 km reprezintă drumuri naționale. Comuna Feldru este situată pe **Drumul Național 17**, pe unde se face tranzitul spre Moldova și Maramureș. La nivelul județului, conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud 2014-2020, se constată că în intervalul 2008-2014 nu a fost modernizat niciun drum național pe raza județului (statisticile oficiale arată că numărul km de drum național modernizați este același încă din 2008 – 289 km), astfel că în continuare se menține **nevoia de reabilitare și modernizare a DN 17**, cu prioritate, întrucât se află într-o stare avansată de uzură.

Distanțele față de cele mai importante orașe sunt prezentate mai jos:

<i>Distanțele față de cele mai importante orașe</i>	
- Până la reședința de județ Bistrița	36 km
- Până la orașul Năsăud	16,9 km
- Până la orașul Sîngeorz –Băi, stațiune balneo –climaterică	13,8 km
- Până la cel mai apropiat aeroport: orașul Cluj –Napoca	113 km

Sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013, actualizat conform Google Maps

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, **problema majoră** ce ține de infrastructura rutieră vizează creșterea traficului rutier, ceea ce presupune investiții continue în modernizarea și întreținerea rețelei de transport rutier.

Rămân în continuare nesatisfăcute unele **nevoi de dezvoltare** menționate în planul strategic 2007-2013 în legătură cu infrastructura rutieră:

- Extinderea drumurilor de interes local din Feldru
- Reabilitare drumuri vicinale Nepos
- Asfaltare drum județean Nepos – Slătinița – Bistrița

II.6.1.1. Drumuri comunale și vicinale

În interiorul județului Bistrița-Năsăud, legăturile se realizează prin intermediul **drumurilor comunale și județene**. Astfel că, în 2014, lungimea drumurilor comunale era de 565 de km, reprezentând aproximativ 35% din lungimea totală a drumurilor din județ. Din lungimea drumurilor comunale, numai 1 km este modernizat, 90 km sunt drumuri cu îmbrăcăminți ușoare rutiere, 281 km sunt drumuri pietruite, iar 193 km sunt drumuri de pământ.

Comuna Feldru (fiind inclus și Nepos) deține 42% din lungimea drumurilor comunale. Mai jos este prezentată situația drumurilor comunale și vicinale, pe categorii de drumuri și tipuri de acoperământ (modernizat/nemodernizat):

Nr.crt.	Cod de clasificare	Drumuri comunale și vicinale	Lungimea în km.	lățimea în m	Observații
1	1.3.7.1.	Drum comunal Feldru, categoria H poziția km la DN17D,KM 35 de la stația de autobuz Feldru - Strâmba	16	6	nemodernizat
2	1.3.7.1.	Drum comunal Nepos, categoria H, poziționare kilometrică DN17D,KM32, stația de autobuz Nepos sat Nepos	4.1	9	modernizat
3	1.3.7.1.	Drum vicinal Prihodiște Feldru	2.5	4	nemodernizat
4	1.3.7.1.	Drum vicinal Hașca Feldru	4	4	nemodernizat
5	1.3.7.1.	Drum vicinal Bășcuța Feldru	3	4	nemodernizat
6	1.3.7.1.	Drum vicinal Pârâul lui Porghel Feldru	3	4	nemodernizat
7	1.3.7.1.	Drum vicinal Perju Feldru	5	6	nemodernizat
8	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea lui Budin Feldru	4.5	4	nemodernizat
9	1.3.7.1.	Drum vicinal Poderei Feldru	2	4	nemodernizat
10	1.3.7.1.	Drum vicinal Runc Feldru	3	4	nemodernizat
11	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea Secerului Feldru	4	4	nemodernizat
12	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea Tăutului Feldru	3	4	nemodernizat
13	1.3.7.1.	Drum vicinal Remetea Feldru	4	4	nemodernizat

Nr.crt.	Cod de clasificare	Drumuri comunale și vicinale	Lungimea în km.	lățimea în m	Observații
14	1.3.7.1.	Drum vicinal Pârloage Feldru	3	4	nemodernizat
15	1.3.7.1.	Drum vicinal Dealul Moldoanului Feldru	3	4	nemodernizat
16	1.3.7.1.	Drum vicinal Deluț Feldru	2	4	nemodernizat
17	1.3.7.1.	Drum vicinal Fața Durnii Feldru	3	4	nemodernizat
18	1.3.7.1.	Drum vicinal Săcătura Feldru	6	4	nemodernizat
19	1.3.7.1.	Drum vicinal Arșița Feldru	4	4	nemodernizat
20	1.3.7.1.	Drum vicinal Bârlog Feldru	2	4	nemodernizat
21	1.3.7.1.	Drum vicinal Prislop Feldru	4	4	nemodernizat
22	1.3.7.1.	Drum vicinal Poiana Bărarului Feldru	4	4	nemodernizat
23	1.3.7.1.	Drum vicinal Poiana Vasilicii Feldru	3	4	nemodernizat
24	1.3.7.1.	Drum vicinal Răciți Feldru	4	4	nemodernizat
25	1.3.7.1.	Drum vicinal Feldrișelul Mic Feldru	5	4	nemodernizat
26	1.3.7.1.	Drum vicinal Fața Pleșii Feldru	3	4	nemodernizat
27	1.3.7.1.	Drum vicinal Dealul Pleșii Feldru	12	4	nemodernizat
28	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea lui Dan Feldru	14	4	nemodernizat
29	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea Clejului Feldru	2.5	4	nemodernizat
30	1.3.7.1.	Drum vicinal Groși Feldru	3.2	4	nemodernizat
31	1.3.7.1.	Drum vicinal Simida Feldru	3.3	4	nemodernizat
32	1.3.7.1.	Drum vicinal Poiana Ursului Feldru	3	4	nemodernizat
33	1.3.7.1.	Drum vicinal Tămâieșu Feldru	3.3	4	nemodernizat
34	1.3.7.1.	Drum vicinal Dealul Mare Feldru	5.3	4	nemodernizat
35	1.3.7.1.	Drum vicinal Bocta Feldru	3.5	4	nemodernizat
36	1.3.7.1.	Drum vicinal Stârciu Mare Feldru	1.3	4	nemodernizat
37	1.3.7.1.	Drum vicinal Poiana Iederii Feldru	2.2	4	nemodernizat
38	1.3.7.1.	Drum vicinal Piciorul Cireșului Feldru	1.5	4	nemodernizat
39	1.3.7.1.	Drum vicinal Laz+Căpățâna Feldru	6	4	nemodernizat

Nr.crt.	Cod de clasificare	Drumuri comunale și vicinale	Lungimea în km.	lățimea în m	Observații
40	1.3.7.1.	Drum vicinal Dumbrăvi Feldru	2	4	nemodernizat
41	1.3.7.1.	Drum vicinal Piciorul Băiții Feldru	3	4	nemodernizat
42	1.3.7.1.	Drum vicinal Sînătoarea Feldru	4.2	4	nemodernizat
43	1.3.7.1.	Drum vicinal La Râpă Nepos	4	4	nemodernizat
44	1.3.7.1.	Drum vicinal La Izvor Feldru	4	4	nemodernizat
45	1.3.7.1.	Drum vicinal Satu Vechi+Lazuri Nepos	6	4	nemodernizat
46	1.3.7.1.	Drum vicinal Pîrîul Ursului Nepos	2	4	nemodernizat
47	1.3.7.1.	Drum vicinal La Canton Nepos	4	4	nemodernizat
48	1.3.7.1.	Drum vicinal La Marica Nepos	3	4	nemodernizat
49	1.3.7.1.	Drum vicinal Tinoasa Nepos	8	4	nemodernizat
50	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea Corbului Nepos	2	4	nemodernizat
51	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea Frâuă Nepos	12	4	nemodernizat
52	1.3.7.1.	Drum vicinal Valea lui Ivaș Nepos	4	4	nemodernizat
Total km. comuna Feldru din care:			223.4		
la Nepos			45		
la Feldru			178.4		

Sursa: Plan strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013, comuna Feldru

Există un număr de 52 de drumuri dintre care 2 comunale și 50 vicinale care nu sunt modernizate (cu excepția unui drum comunal) și **care necesită a fi reabilitate și modernizate.**

II.6.1.2. Infrastructura stradală

Lungimea totală a străzilor din Feldru este de aproximativ 17 km. Raportat la lungimea totală a străzilor din județul Bistrița-Năsăud, comuna înregistrează aproximativ 2%. La nivel județean, în proporție de 62% sunt străzi modernizate/asfaltate, însă la nivelul comunei această **nevoie** rămâne în continuare neacoperită.

Nr.crt.	Cod de clasificare	Străzi	Lungimea în m	lățimea în m	Observații
1	1.3.7.1.	Vadul Stârciului	450	4	neasfaltat
2	1.3.7.1.	Hești	450	5	neasfaltat
3	1.3.7.1.	Ropii	700	5	neasfaltat
4	1.3.7.1.	Gării	330	5	neasfaltat
5	1.3.7.1.	Someșului	500	5	neasfaltat
6	1.3.7.1.	Ogrăzii	600	5.5	neasfaltat
7	1.3.7.1.	Complexului	400	6	neasfaltat
8	1.3.7.1.	Pocăiților	600	5	neasfaltat
9	1.3.7.1.	Morii	400	4	neasfaltat
10	1.3.7.1.	Onitiului	200	4	neasfaltat
11	1.3.7.1.	Secretarului	250	4	neasfaltat
12	1.3.7.1.	Bălos	150	4	neasfaltat
13	1.3.7.1.	Leahului	250	4	neasfaltat
14	1.3.7.1.	Crinilor	350	4	neasfaltat
15	1.3.7.1.	Pietriș	600	4	neasfaltat
16	1.3.7.1.	Văleni	1500	5	neasfaltat
17	1.3.7.1.	Tăuașului	200	4	neasfaltat
18	1.3.7.1.	Vîlcica	300	4	neasfaltat
19	1.3.7.1.	Dibului	310	5	neasfaltat
20	1.3.7.1.	Cimitirului	800	6	neasfaltat
21	1.3.7.1.	Leon Tolan	50	4	neasfaltat
22	1.3.7.1.	Gheorghe Marinescu	600	6.5	neasfaltat
23	1.3.7.1.	Taul lui Ida	250	4	Neasfaltat
24	1.3.7.1.	Rotarului	1000	5	Neasfaltat
25	1.3.7.1.	Valea lui Dan	400	6	Neasfaltat

Nr.crt.	Cod de clasificare	Străzi	Lungimea în m	lățimea în m	Observații
26	1.3.7.1.	Laz	700	5	Neasfaltat
27	1.3.7.1.	Calistrului	300	5	Neasfaltat
28	1.3.7.1.	Poderiei	1555	5	Neasfaltat
29	1.3.7.1.	Valea Secerului	1000	5	Neasfaltat
30	1.3.7.1.	Cip	1200	4	Neasfaltat
Total Feldru			16395 ~ 17 km		

Sursa: Plan strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013, comuna Feldru

Există 30 de străzi în Feldru în lungime totală de 16,39 km, niciuna nu este asfaltată, iar amenajarea și reabilitarea trotuarelor rămâne în continuare o problemă ce trebuie finalizată, întrucât este realizată parțial.

În cazul satului Nepos există o singură stradă caracterizată ca fiind drum comunal în lungime totală de 4,1 km care a fost asfaltată în anul 2008 prin fonduri de la bugetul local.

Așadar, asfaltarea străzilor și finalizarea reabilitării trotuarelor în Feldru și Nepos rămân în continuare nevoi ce trebuie acoperite.

II.6.2. Rețeaua feroviară

Județul Bistrița-Năsăud este traversat de 320 de km de linii de cale ferată. Principalii operatori de servicii feroviare sunt SNTFC CFR Călători SA și SNTFM CFR Marfă SA. Transportul mărfurilor pe calea ferată se realizează prin Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă, CFR-Marfă S.A. care își desfășoară activitatea în domeniul serviciilor și are ca principal obiect de activitate transportul public de marfă și bunuri pe calea ferată în traficul intern și internațional. Unele rute de călători intră în sfera de acțiune a unor operatori privați: Regio Trans și Via Terra Spedition.

Feldru este **haltă de mișcare**, aparține de stația Năsăud, având următoarea poziție kilometrică: de la București – 622 km, de la Cluj – 126 km, iar până la Ilva Mică – 5 km.

Comuna este străbătută de *linia de cale ferată Năsăud –Ilva Mică având 3 puncte de oprire* pentru trenurile personale:

- Gară care deservește satul Nepos – clădire nemodernizată, dar funcțională;
- Gară care deservește satul Feldru – clădire nemodernizată, dar funcțională , gara având posibilitate de garare a trenurilor de marfă;
- Punctul de oprire la cătunul Poderee spre localitatea Ilva Mică - unde funcționează și piața agro – alimentară din Feldru.

Calea ferată deservește traficul pentru ruta Iași –Timișoara. Acest punct feroviar este de asemenea foarte important pentru navetiști în special elevi din comunele limitrofe Năsăudului și de pe Valea Ilvelor care frecventează cursurile Grupului Școlar Feldru. Din cauza statutului de haltă, în Feldru opresc doar 10 trenuri de **călători** de rang Regio, iar alte 10 trenuri Interregio trec prin Feldru, fără oprire. Totodată, 6 trenuri directe de **marfă** fără prelucrare trec prin Feldru, fără să oprească.

II.6.3. Rețele edilitare

Alimentarea cu gaze naturale

În comuna Feldru, la ora actuală nu există rețea de distribuție gaz. Locuitorii folosesc pentru prepararea mâncării și încălzirea apei, butelii de gaz, iar pentru încălzirea locuințelor folosesc lemne și rumeguș din fondul forestier local alocat proprietarilor privați în sobe din tablă sau teracotă. Procentul locuințelor care dețin o centrală termică funcțională este scăzut. Instituțiile publice: Grupul Școlar Feldru – clădirea Școlii de arte și meserii, Primăria, locașurile de cult au centrală termică.

Energia este produsă din surse regenerabile într-o pondere foarte scăzută, aproape nesemnificativă, fiind doar câteva gospodării cu panouri solare.

Rețeaua de termoficare

În urma analizei în profil teritorial s-a observat o concentrare a sistemelor publice de distribuție a energiei termice în mediul urban, singura localitate din mediul rural cu rețea de termoficare din regiune fiind Sânmartin din județul Bihor.

Alimentare cu energie electrică

În comuna Feldru există rețea electrică de joasă tensiune, serviciile fiind asigurate de Electrica Transilvania de Nord SA. Majoritatea gospodăriilor de pe raza comunei Feldru și Nepos sunt conectate. Situația locală actuală privind identificarea gospodăriilor neelectrificate se regăsește mai jos:

Satul	Zona care necesită electrificare	Nr. Gospodării neelectrificate	Distanța de la prima casă din zonă care necesită electrificare la capătul rețelei electrice existente (Km)	Lungimea totală a rețelei electrice necesară pentru distribuirea energiei electrice la fiecare casă de la prima la ultima locuință din zonă (Km)
Feldru	Valea Sunătorii	44	7	12
	Valea lui Dan	20	8	10
	Hașca	10	8	10
	Perju și Pârâul lui Porghel	36	10	14
	Prihodiștea	32	8	10
	Sub Dealul Târgului	25	8	10
	Bășcuța	5	8	10
	Total Feldru	172	57	76
Nepos	Satul Vechi	5	5	5
	Lazuri	7	3	5
	Valea Carelor	4	5	7
	Valea Frâuă	10	5	8

	Total Nepos	26	18	25
	Total comună	198	75	101

Sursa: Plan strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013, comuna Feldru

Este de precizat faptul că în aceste gospodării locuiesc permanent persoane a căror ocupație de bază este creșterea animalelor și cultivarea pământului, unele dintre ele fiind beneficiare ale ajutorului social sau a altor forme de ajutor din partea primăriei. Pentru dezvoltarea zonelor trebuie introdusă energia electrică. În continuare, **extinderea rețelei electrice pentru electrificarea locuințelor în Feldru și Nepos rămâne o problemă care trebuie rezolvată.**

II.6.4. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- Majoritatea gospodăriilor sunt conectate la rețeaua electrică de joasă tensiune	- Drum național nemodernizat, aflat într-o stare avansată de uzură, drum județean neasfaltat - existența drumurilor comunale de pământ - drumuri vicinale într-o stare foarte proastă - străzile din comună sunt neasfaltate, iar trotuarele trebuie reabilitate - accesibilitate feroviară redusă și infrastructura feroviară învechită - nu există rețea de distribuție gaz - sistemele de distribuție a energiei termice sunt concentrate în mediul urban
Oportunități	Amenințări
- Utilizarea energiei ce provine din surse regenerabile - Existența fondurilor europene pentru extinderea rețelei electrice	- Pierderea investitorilor în lipsa unei infrastructuri adecvate - Creșterea continuă a traficului rutier - Cofinanțarea în cazul proiectelor de infrastructură - Lipsa de expertiză a personalului din primărie în cazul gestionării proiectelor de infrastructură de transport din fonduri europene - În lipsa unei infrastructuri feroviare adecvate, transportul rutier este afectat => apar probleme de siguranță, timp, calitate

II.7. MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU

II.7.1. Calitatea apelor

În corpul de apă subterană Someșul Mare nu sunt surse semnificative de poluare a freaticului, fiind evaluat în anul 2014 ca aflându-se într-o stare chimică bună. Nu există surse de poluare industrială în amonte pe râul Someș. În continuare, cele mai mari probleme rămân deșeurile depozitate necontrolat, pet-urile, în special, pe malurile râului și a afluenților în localitățile învecinate din amonte care nu au încă un sistem organizat de colectare a deșeurilor și care sunt aduse la vale odată cu creșterea nivelului apei în urma unor ploi torențiale sau datorită topirii zăpezilor. Din această cauză, este necesară **amenajarea cursurilor de apă**.

Nivelul apei freatice variază între 0,5 – 3 m în zonele de luncă și 4 – 6 m pe versanți. În urma analizei pentru construcția rețelei de canalizare și apă potabilă s-a identificat un grad mare de poluare a pânzei freatice rezultat în urma deversării apelor uzate din fosele septice în sol la un număr mare de locuințe ceea ce face ca apa din fântânile populației să nu aibă calitatea necesară pentru a fi consumată. De asemenea, pânza freatică poate avea de suferit din cauza poluării cu nitrați.

În interiorul comunei cursurile de apă, afluenți ai Someșului Mare: Valea Feldrișelului, Valea lui Dan, Valea Târgului, necesită **regularizări de torente și consolidări de albie** pentru că altfel există pericolul ca la începutul primăverii sau în cazul unor viituri provocate de ploi torențiale ca acestea să nu poată prelua tot debitul de apă și să inunde casele din centrul comunei și grădinile acestora. În acest context este poate necesară **reabilitatea digurilor de protecție contra inundațiilor** de-a lungul râului Someșul Mare. Situația corpurilor de apă în stare naturală, conform Raportului de mediu pentru anul 2014, se prezintă în felul următor:

- Someșul Mare – izvoare – cf. Feldrișel și afluenții – 192 km – stare ecologică bună și stare chimică bună. Acest corp de apă a avut o stare ecologică moderată în anul 2010 și 2012;
- Someșul Mare – cf. Feldrișel – cf. Șieu – 43 km – stare ecologică bună și stare chimică bună;

În anul 2007 a fost aprobat Ordinul nr. 776 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Prin acest document Someșul Mare Superior a fost declarat *Arie de Protecție Specială (SAC)* pentru protejarea a patru specii de pești:

- 1163 – *Cottus gobio* (Zglăvoc);
- 9903 – *Eudontomyzon danfoeri* (Chișcar);
- 1122 – *Gobio uranoscopus* (Petroc);
- 1146 – *Sabanejewia aurata* (Dunariță).

Asociația pentru protecția mediului și preservarea resurselor de apă este asociația comunelor din Bazinul Superior al Someșului Mare. Oferă informații despre:

- Sistemul de Gospodărire a Apelor Bistrița-Năsăud;
- Inspectoratul de Protecția Mediului;
- Agenția Județeană de Ocupare și Formare a Muncii.

Asociația are experiență națională și internațională în programe de protecția mediului prin intermediul ei fiind demarat un amplu proces de ecologizare pe Valea Someșului Mare.

II.7.2. Calitatea solului

Conform Raportului de Mediu realizat la nivelul județului Bistrița-Năsăud pentru anul 2014, principalele restricții ale calității solurilor sunt: starea redusă a fertilității solului pe terenuri agricole, mai ales din cauza conținutului de humus, alunecările de teren, eroziunea, reacția acidă a solurilor mai ales din cauza utilizării îngrășămintelor chimice cu azot etc.

Solurile de pe teritoriul comunei au un potențial scăzut de fertilitate. Solurile din lunca Someșului cca.10% sunt aluviuni crude cu mult material grosier, cărat de Someș și de afluenți. Predominante sunt podzolurile secundare ce ocupă majoritatea suprafețelor agricole, 75%. În proporție de 15% se găsesc soluri brune de pădure, în diferite grade de podzolire.

Un procent de aproximativ 7% din suprafața comunei este considerată neproductivă aceasta fiind reprezentată de: torenți, maluri de pâraie, pante abrupte.

Terenurile agricole sunt afectate și de inundații și eroziuni. Eroziunea se manifestă în terenurile arabile în pantă, iar terenurile inundabile sunt situate în lunca Someșului. Anii 2007 – 2008 au

dus la strămutarea a 10 familii din Zona Cip în centrul comunei pe Valea Târgului datorită erodării solului și distrugerii în proporție de 90% a locuințelor acestora.

II.7.3. Calitatea aerului

Datele evidențiate în **Raportul privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud**, la nivelul anului 2014, au arătat că, în general, nu au existat depășiri ale valorilor limită (praguri de alertă) în cazul poluanților studiați (monoxid de carbon, amoniac etc.), nepunând în pericol sănătatea umană.

Conform **Strategiei de Dezvoltare a Județului Bistrița-Năsăud 2014-2020**, principalele cauze ale poluării aerului în județ, care se manifestă și la nivelul comunei Feldru, sunt determinate de **traficul rutier**, activitățile sociale prin încălzirea locuințelor utilizând lemnul drept combustibil (**arderile rezidențiale**), **activitățile agro-zootehnice**, cum ar fi creșterea intensivă a animalelor și utilizarea pesticidelor. Majoritatea localităților rurale, printre care și Feldru, sunt afectate mai ales din cauza practicării intensive a agriculturii. Utilizarea **combustibililor în gospodării** continuă să rămână una dintre cele mai importante producătoare de poluanți în atmosferă, astfel că se recomandă monitorizarea atentă a emisiilor produse prin calcule și analize pentru a determina exact gradul de poluare produs de fiecare instalație (GPL, lemn și deșeuri și gaz natural). S-a demonstrat că gospodăriile din comuna Feldru folosesc lemnul pentru a-și încălzi locuințele, astfel că emisiile produse prin arderea lemnului (oxizi de sulf) sunt cele mai ridicate și afectează calitatea aerului, însă nu depășesc pragurile de alertă.

Activitățile agricole și creșterea animalelor determină apariția **amoniacului**, emis în atmosferă, într-o pondere de 99%. Exploatațiile agricole cu **vaci de lapte** contribuie cu 49% la emisia totală înregistrată, ovinele cu 17%, iar cabalinele cu 9,5%. Peste 42% din emisiile de **plumb** provin din arderile rezidențiale, fiind produse de arderea lemnului.

În raportul de mediu sunt formulate câteva acțiuni care trebuie luate în considerare pentru reducerea poluării atmosferei cu poluanți emiși din surse rezidențiale, care ridică multe probleme la nivelul comunei: utilizarea lemnului uscat pentru sisteme de ardere rezidențiale, utilizarea combustibililor mai puțin poluanți (gaze naturale în loc de lemn), promovarea în continuare a utilizării sistemelor de încălzire și producere a apei calde din surse regenerabile.

Totodată, poluarea atmosferică se poate reduce și prin creșterea suprafeței de spații verzi, astfel că la nivelul comunei, trebuie create noi astfel de spații în zonele rezidențiale, realizate perdele vegetale de protecție a căilor de circulație etc.

II.7.4. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile s-a menținut constantă în intervalul de analiză la 16,3 km, reprezentând, în anul 2014, 1,34% din rețeaua județeană. Rețeaua nu s-a extins în perioada analizată, spre deosebire de situația existentă în alte comune, precum Dumitra sau Rebrișoara, în care au fost făcute investiții serioase în acest sens. În comuna Rebrișoara, lungimea rețelei s-a extins de la 8 km, în 2008, la 16,3 km, în 2014.

În anul 2014, **volumul de apă potabilă** distribuită în comuna Feldru a fost de 66 de mii m³, reprezentând 0,82% din volumul de apă potabilă distribuită la nivel județean, procent care în 2008, a fost de 0,07%. Procentul volumului de apă distribuită pentru uz casnic, raportat la total, variază între 70% și 90%. La nivelul comunei Feldru se remarcă nevoia unor cantități mai mari de apă datorită cerințelor în creștere pentru alimentarea populației, pentru agricultură, industrie. Alimentarea cu apă se face mai ales din fântânile cu apă potabilă, cu adâncimi între 6 și 12 m.

Consiliul Județean Bistrița-Năsăud și SC AQUABIS SA Bistrița au implementat și realizat integral proiectul prioritar ce viza extinderea și modernizarea rețelei de apă potabilă în Feldru și Nepos. Prin proiect s-a dorit extinderea rețelei de distribuție a apei cu 200 de km în comuna Feldru.

II.7.5. Rețele de canalizare

În perioada 2007-2013 s-au realizat sau sunt în curs de finalizare o serie de lucrări prevăzute în "Master Planul privind alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate în județul Bistrița-Năsăud", după cum urmează:

- Stații de epurare a apelor uzate noi: stadiu – a fost realizată o stație de epurare pentru 7.000 de locuitori în valoare de 3 milioane de euro.
- Rețele de canalizare noi: stadiu – a fost realizată o rețea de canalizare de 4,8 km.

"Asociația de dezvoltare intercomunitară pentru servicii de alimentare cu apă și de canalizare în județul Bistrița-Năsăud" este responsabilă cu gestionarea serviciului.

Conform Raportului de Mediu elaborat la nivelul anului 2014 pentru județul Bistrița-Năsăud, Feldru are un grad de racordare la rețele de canalizare de 0%.

II.7.6. Gospodărirea deșeurilor

Din anul 2008, prin participarea în cadrul programului "Managementul integrat al deșeurilor la nivelul județului Bistrița-Năsăud", a fost aprobat primul proiect pentru salubritate. Scopul proiectului a fost să organizeze un serviciu public de salubritate responsabil la nivel local pentru gestionarea eficientă a deșeurilor solide, implicând comunitatea locală, axat pe creșterea calității vieții, pe protecția mediului, cu costuri suportabile pentru beneficiar. Grupul țintă care beneficiază de serviciul de salubritate este alcătuit din 7878 persoane reprezentând gospodării din comuna Feldru (cu Nepos).

Serviciul de salubritate în comuna Feldru

Personal:

- 2 șoferi pentru mașinile de salubritate
- 4 muncitori pentru deservirea mașinilor de salubritate, întreținerea coșurilor de gunoi stradale și a spațiilor publice (străzi, spații verzi, șanțuri) curate;

Dotări:

- 1 mașină de salubritate din 1997 de 16 mc în stare bună de funcționare;
- 1 mașină de salubritate cu compactor din 2008 de 6 mc în stare perfectă de funcționare;
- 1 mașină de compactat deșeuri de 40 tone forță pentru Pet-uri , hârtie, doze metalice;
- 440 coșuri stradale de 50 litri;
- 1820 pubele distribuite în fiecare gospodărie și agent economic din comunitate din care 700 de 240 litri și 1120 de 140 litri.

- Birouri , magazine, garaj dotate corespunzător pentru buna furnizare și monitorizare a serviciului;

Tipuri de deșeuri colectate:

- deșeuri solide;
- Pet-uri care se colectează se separă în saci oferiți de primărie la fiecare transport
- Deșeuri de origine animală
- Deșeuri electrocasnice

Programul de colectare și aria de acoperire: Se colectează în fiecare zi de luni până vineri cu precizarea că luna se colectează numai Pet-uri aria de acoperire fiind de 99% din teritoriul locuit al comunei Feldru;

Depozitarea:

- se face la Rampa de transfer a orașului Sângeorz – Băi pe bază de contract pentru deșeurile solide;
- Pet-urile se preiau de către o firmă specializată din orașul Bistrița fără costuri pentru primărie.
- Deșeurile animale se colectează de către o firmă specializată din județul Cluj, orașul Dej pe bază de contract.
- Deșeurile electrocasnice se colectează de serviciul primăriei fiind predate unei firme specializate din orașul Bistrița;

Costuri

- Sunt stabilite de Consiliul local la fiecare început de an prin Hotărâre de Consiliu Local;
- Serviciul nu a fost concesionat nici unui operator regional până în prezent;

Sursa: Plan strategic de dezvoltare socio-economică 2007-2013, comuna Feldru

II.7.7. Riscuri

La nivelul comunei Feldru, trebuie gestionate următoarele riscuri corelate rețelei hidrografice care pot fi riscuri naturale (**inundațiile** - pe Valea Someșului Mare și **alunecările de teren** - zona

"Dealul Cip") și riscuri tehnologice (poluarea apelor – apele uzate care sunt descărcate în fose septice). De asemenea, putem menționa **incendiile de pădure** (în cadrul Ocolului Silvic Feldru: Cabana Anieș - Între Izvoare). Procesul de **despădurire** este o problemă foarte serioasă care trebuie gestionată, deoarece a determinat restrângerea arealului forestier. Relația dintre pădure și schimbările climatice este una foarte puternică, deoarece în procesul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, pădurile au rolul de a purifica atmosfera prin eliberarea de oxigen și înglobarea carbonului din aer și din sol în biomasă. Astfel, acțiunile de împădurire trebuie realizate în continuare.

II.7.8. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- Declararea Ariei de Protecție Specială pentru protejarea a 4 tipuri de pești - Contribuția Asociației pentru protecția mediului și preservarea resurselor de apă - Rețeaua de distribuție a apei potabile a fost extinsă și modernizată integral - Se lucrează la stațiile de epurare a apelor uzate și la crearea rețelelor de canalizare (în Feldru a fost creată) - Existența serviciului de salubritate în comună care gestionează eficient deșeurile	- Depozitarea necontrolată a gunoaielor pe malurile râului Someșul Mare - Cursurile de apă nu sunt amenajate - digurile de protecție împotriva inundațiilor nu sunt reabilite - Poluarea pânzei freatice ca urmare a deversării apelor uzate din fosele septice în sol - Poluarea aerului în special ca urmare a arderilor rezidențiale sau a creșterii intensive a animalelor (se folosesc foarte multe pesticide)
Oportunități	Amenințări
- Extinderea suprafeței spațiilor verzi - Realizarea împăduririlor folosind producția pepinierii din comună - Existența potențialului natural pentru introducerea surselor de energie alternativă (eolian, solar) - Realizarea perdelelor vegetale pentru protecție - Dezvoltarea unor proiecte de mediu în parteneriat PP	- Inundațiile, eroziunile și alunecările de teren - Procesul de despădurire - Costuri ridicate pentru implementarea proiectelor de mediu și capacitate redusă de a le cofinanța - Lipsa implicării populației în colectarea selectivă a deșeurilor

II.8. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

O administrație publică eficientă are un impact foarte puternic asupra competitivității teritoriale.

Conform Palagi (2014:157), Consiliul local Feldru funcționează cu un număr de 15 consilieri, organizându-și activitatea pe următoarele comisii de specialitate:

1. Comisia pentru Buget, Finanțe, Administrarea Domeniului Public, Privat, Servicii Publice
2. Comisia pentru Agricultură, Silvicultură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului
3. Comisia pentru Administrație Publică Locală, Juridică, Protecția socială, Sănătate în Învățământ, Cultură, Culte.

Consiliul local a realizat sau are în plan să realizeze o serie de proiecte care au ca scop modernizarea localității⁵.

1. Lucrări realizate	
Proiect	Detalii
Rețea de canalizare	4,8 km
Extinderea rețelei de alimentare cu apă	2 km
Stație de epurare	7000 de locuitori în valoare de 3 mil. euro
Reabilitare drumuri forestiere	Valea Feldrișelului – 5,5 km și Valea Târgului – 3 km
Pod pe valea lui Ivaș, două poduri pe Feldrișel	Zăpode Săcătură, un pod pe Valea Târgului
Poduri pentru acces la pășunile alpine	Piciorul lui Marc și Piciorul Prelucii
Drumuri de acces la pășunile alpine	Butuci, Tarnița, Lăzi
Construirea drumului din Stârci	-
Reabilitarea dispensarului uman	Valoare de 1,5 milioane de euro
Blocurile ANL	32 de apartamente
Parcul din fața dispensarului uman	-

⁵ Palagi, S., Popițan, D. (2014), Schițe monografice, editura Karuna, Bistrița

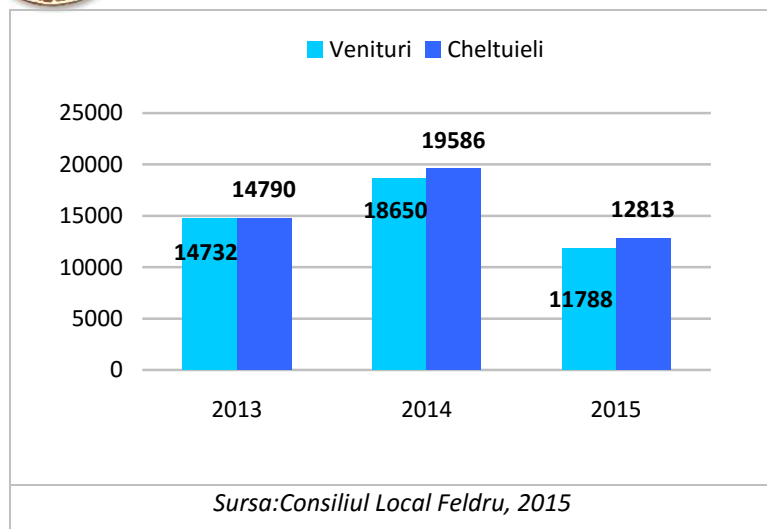

2. Proiecte pentru care s-a obținut finanțare din fonduri europene	
Extinderea rețelei de canalizare	14 km
Extinderea rețelei de apă	Ambele proiecte au o valoare de 3,7 milioane de euro
Reabilitarea căminului cultural	300.000 de euro
Realizarea de trasee turistice	5 trasee – 60 km = 110.000 euro
Reabilitarea școlii	Clasele V-VIII Feldru
3. Proiecte depuse care așteaptă finanțarea de la Guvern	
Reabilitarea casei de nunți	-
4. Proiecte din banii de la buget	
Trotuare pe lângă DN 17 D	5 km
5. Proiecte aflate în faza de studiu de fezabilitate	
Asfaltarea și amenajarea tuturor străzilor	20 km

II.8.1. Execuția bugetului local

La nivelul anului 2013 s-a înregistrat un deficit de **58 mii lei**. Veniturile curente au reprezentat 44,5% din veniturile totale, iar aproximativ 55% din veniturile totale reprezintă sumele primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări (FEADR). Se poate observa, așadar, o pondere importantă a acestor sume în bugetul comunei Feldru. **Veniturile curente** au fost alcătuite într-o pondere semnificativă (aprox. 93%) din venituri fiscale de tipul impozitelor și taxelor, mai ales pe proprietate (pe clădiri și pe terenuri). Chiar dacă subvențiile primite de la bugetul de stat reprezintă o pondere foarte redusă (0,65%) acestea sunt acordate pentru încălzirea cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri și pentru finanțarea sănătății.

Veniturile proprii ale comunei au fost de 1.973 mii lei în anul 2013, previzionându-se o creștere de la un an la altul.

Cheltuielile realizate în anul 2013 au depășit veniturile încasate. Cele mai mari cheltuieli au fost cheltuielile cu acțiuni economice, comerciale și de muncă (57%) în care au fost cuprinse sumele necesare pentru amenajarea parțială a trotuarelor în comună. Din analiza cheltuielilor pe

categorii, s-a constatat că nu au fost efectuate cheltuieli în anul 2013 cu activitatea de agricultură, una dintre principalele surse generatoare de venit în comună.

O altă categorie de activități care a necesitat cheltuieli ridicate sunt cele social-culturale (33% din cheltuielile totale) în special învățământul secundar, întreținerea grădinilor publice, parcuri, zone verzi, baze sportive, sănătatea și cultura.

În anul 2015, deficitul a ajuns să fie de peste un milion de lei. Veniturile curente au reprezentat 57% din veniturile totale, iar aproximativ 43% din veniturile totale reprezintă sumele primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări (FEADR). **Veniturile proprii** ale comunei au fost de 2.564 mii lei în anul 2015.

Cheltuielile realizate în anul 2015 au depășit veniturile încasate. Cele mai mari cheltuieli au fost cheltuielile social-culturale (56%). Acțiunile economice au reprezentat 29% din cheltuielile totale, mai ales sub-categoria transporturilor, unde sunt incluse cheltuielile legate de întreținerea străzilor.

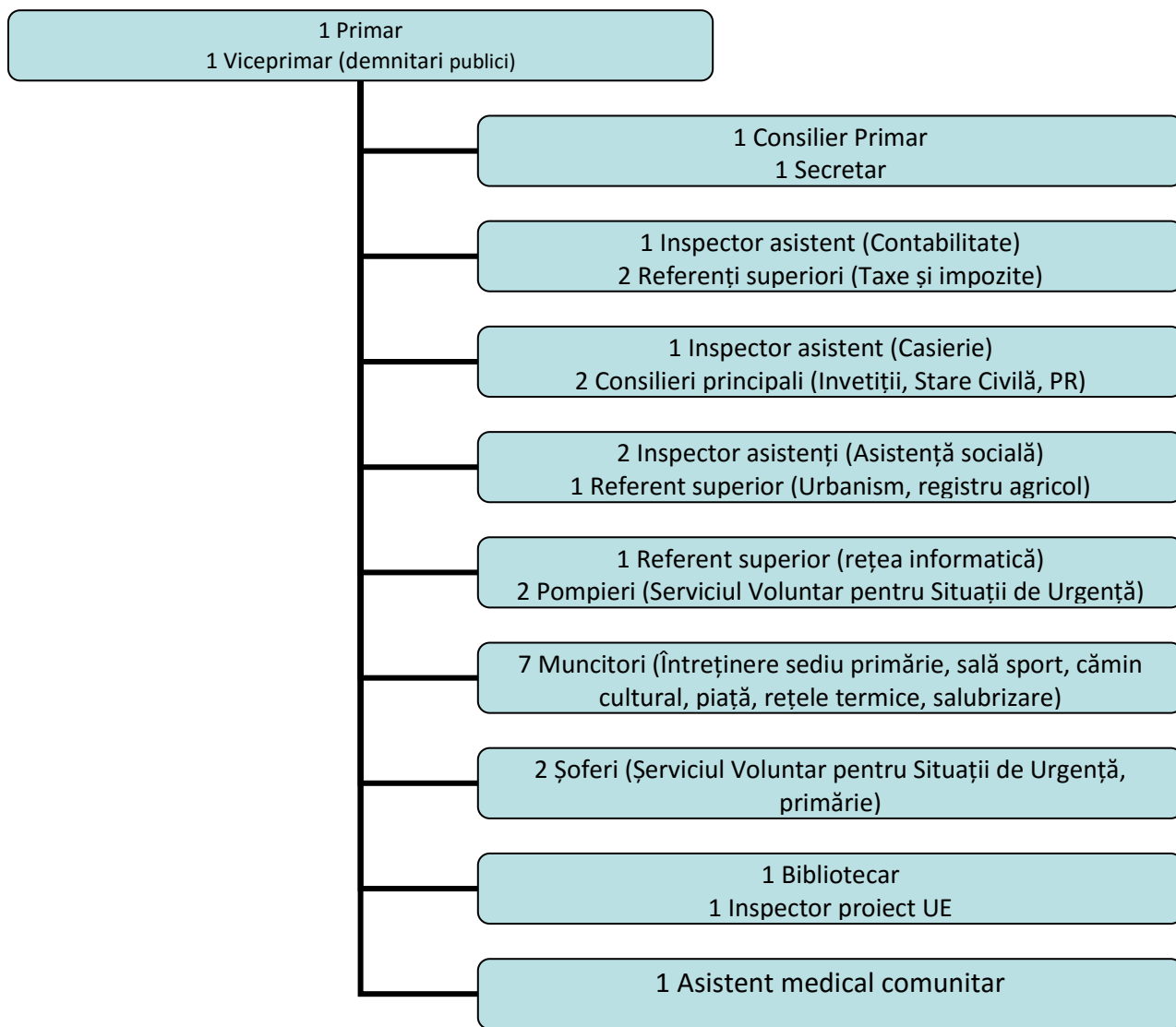
II.8.2. Resursele umane

Consiliul local Feldru funcționează cu un număr de 15 consilieri după un regulament de funcționare stabilit conform legislației în vigoare (12 bărbați și 3 femei).

Primăria Feldru are 29 de angajați, inclusiv primar și viceprimar, numărul de posturi aprobate de Guvernul României conform legii pentru aparatul propriu de specialitate al primarului fiind

de 48 de posturi. Numărul de asistenți sociali personali ai persoanelor cu nevoi speciale este de 26 de persoane.

Sursa: Primăria Feldru

Angajații primăriei comunei Feldru își desfășoară activitatea într-o clădire modernă, care a fost dată în folosință în luna august 2007, unde există dotările aferente:

- 12 calculatoare moderne legate în rețea, 4 laptop; 2 fotocopiator, 5 imprimante laser - jet; 2 fotocopiatoare color A4
- conexiune permanentă la internet;
- 12 birouri mobilate funcționale

- 2 săli de ședință dintre care una cu o capacitate de 90 locuri la parter care poate fi folosită pentru conferințe, seminarii de instruire, etc;
- 2 garaje pentru mașinile de pompieri și salubritate
- 2 magazii pentru depozitat unelte și echipamente ale muncitorilor din serviciul de salubritate și serviciul de voluntariat pentru situații de urgență
- arhivă pentru păstrarea documentelor
- bucătărie și sală unde se poate servi ocazional masa sau poate fi folosită pentru diferite alte evenimente

- 3 garsoniere dotate cu baie și bucătărie care pot fi folosite ca și locuințe de serviciu

Primăria Feldru mai deține în proprietate:

- 3 autovehicule rutiere. 2 Dacia și 1 Espero;
- 1 autobuz și 1 microbuz de transport persoane
- 1 autovehicul – ambulanță în cadrul Serviciului de voluntari pentru situații de urgență
- 2 autospeciale de pompieri în cadrul Serviciului de voluntari pentru situații de urgență
- 1 microbuz școlar
- 2 mașini de salubritate una de 6 cmc și alta de 15 cmc în cadrul Serviciului de Salubritate
- 1 mașină de compactat deșeuri de 40 tone forță
- 1 buldoexcavator și un tractor cu remorcă folosite pentru lucrări publice

II.8.3. Reprezentativitate

Conform Planului Strategic de Dezvoltare socio-economică a comunei Feldru, 2007-2013, aceasta este membră în următoarele asociații de interes comunitar:

- 1. Asociația pentru protecția mediului și prezervarea resurselor de apă „ProSomeș,, - membru fondator din anul 2005; este reprezentanta celor 26 comunități locale ale Văii Someșului Mare, desfășoară programe de mediu cu accent pe educația locuitorilor; este membru al Consiliului Național de Coordonare al Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală din anul 2008.*
- 2. Asociația intercomunitară pentru serviciile de apă și canalizare în județul Bistrița– Năsăud;*
- 3. Asociația intercomunitară de management a deșeurilor în județul Bistrița – Năsăud ;*

4. *Formator al Grupului de Acțiune Locală (GAL) pentru comunele de pe cursul superior al Someșului Mare* alături de Asociația ProSomeș și Societatea Comercială SC Defaplast Impex SRL.
5. *Asociația comunelor grănicerești de pe Valea Someșului Mare;*
6. *Asociația Silvică Anieș;*
7. *Asociația comunelor din România.*

II.8.4. SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- Clădire modernă și dotări corespunzătoare - Personal calificat - Administrația comunei este membră în asociații de interes comunitar - Implicare în atragerea de fonduri europene	- Lipsa unei planificări bugetare mai amănunțite (în 2013, 2014 și 2015 s-a înregistrat un deficit) - Slaba capacitate de a cofinanța proiecte mari - Lipsește poliția comunitară - Personal insuficient pentru implementarea proiectelor europene
Oportunități	Amenințări
- Disponibilitatea fondurilor europene pentru realizarea unor proiecte de investiții, necesitatea de a dezvolta noi competențe de a gestiona proiectele	- Perpetuarea unui climat macroeconomic mondial dificil - Incapacitatea de prioritizare a nevoilor de dezvoltare (spectru prea larg, risipă de resurse) - Piața muncii oferă oportunități ofertante funcționarilor publici din perspectiva salariilor

II.9. PREZENTAREA REZULTATELOR ANCHETEI PE BAZĂ DE CHESTIONAR

Pentru validarea rezultatelor obținute în urma analizei datelor statistice, dar și pentru implicarea activă a locuitorilor comunei în acest proces prin intermediul căruia aceștia și-au exprimat liber opiniile cu privire la stadiul actual al dezvoltării comunei și cu raportarea la orizontul 2020, au fost aplicate **150 de chestionare în Feldru și Nepos**. Interpretarea datelor s-a făcut cu ajutorul programului SPSS Statistics 17.0.

La întrebările deschise, respondenții au punctat problemele/nemulțumirile legate de serviciile publice, dezavantajele și avantajele comunei în ceea ce privește posibilitățile de dezvoltare,

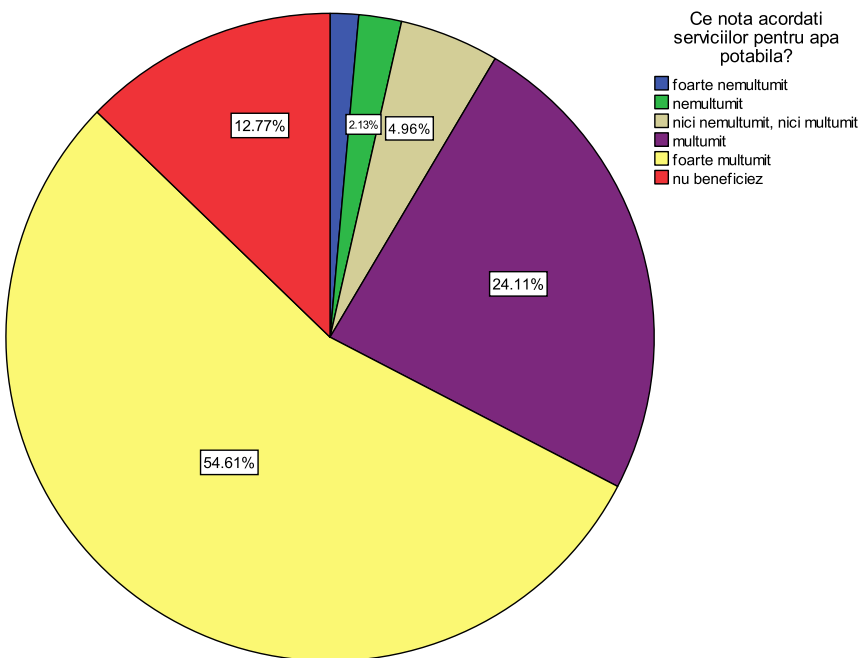
precum și elementele care determină specificul comunei Feldru care o diferențiază de restul comunelor din județ și din România.

În general, locuitorii au reacționat pozitiv la acest instrument, oferind răspunsuri consistente și idei care ar putea să contureze și mai bine identitatea comunei Feldru.

Profilele celor chestionați se încadrează în următoarea descriere:

- **Vârstă:** majoritatea respondenților (27,5%) au peste 50 de ani, 22,8% au între 26-35 de ani și același procent pentru cei cu vârsta între 36-45 de ani, 17,4% au între 46-55 de ani și 9,4% au sub 25 de ani.
- **Sex:** 54,1% sunt bărbați, 45,9% sunt femei.
- **Studii:** 29,7% au absolvit liceul (ca ultima școală absolvită), 22,3% studiile universitare, 20,3% școala profesională, 14,9% școala generală, 7,4% școala postliceală și 4,7% studii masterale postuniversitare.
- **Ocupație:** 25,4% sunt salariați cu studii superioare, 24,6% sunt salariați cu studii medii, 20,4% sunt muncitori, 12,7% sunt pensionari, 8,5% - șomeri, 5,6% - elevi/studenti.
- **Venitul pe membru de familie** este în proporție de 56,3% sub 500 de lei, 22,9% - între 501 și 1000 lei, 19,4% - între 1001 și 2000 lei.

Primul set de aprecieri a fost dedicat evaluării satisfacției următoarelor servicii publice: apă

potabilă, canalizare
menajeră, iluminat
public, curățenia străzilor
și colectarea deșeurilor
menajere.

Din cei 141 de localnici
(94%) care și-au exprimat
o părere în ceea ce
privește **calitatea
serviciilor pentru apă
potabilă** - 54,61% sunt
foarte mulțumiți, 24,11%

sunt mulțumiți, 12,77% nu beneficiază de acest serviciu, 4,96% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, 2,13% sunt nemulțumiți, iar 1,4% sunt foarte nemulțumiți. Chiar dacă majoritatea respondenților sunt foarte mulțumiți de calitatea serviciilor pentru apă potabilă, au ales să puncteze câteva probleme legate de conținutul ridicat de clor, de faptul că aceasta e uneori murdară și se întrerupe fără ca cetățenii să fie anunțați de programul acestor întreruperi. De asemenea, unii respondenți consideră că e necesară extinderea rețelei de apă potabilă pe zonele periferice (văi) pentru dezvoltarea turistică.

Situația este puțin diferită în privința **canalizării menajere**; majoritatea respondenților din cei 141 care au răspuns la această întrebare nu beneficiază de acest serviciu (38,3%), 22% sunt foarte mulțumiți, 19,1% sunt mulțumiți, 9,2% sunt foarte nemulțumiți, 7,8% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, iar 1,4% sunt nemulțumiți. Locuitorii sunt de părere că principala problemă a comunei este reprezentată de nefinalizarea proiectului de canalizare, iar acolo unde există este subdimensionată, aspect ce afectează fântânile; lipsa decantoarelor determină, de multe ori, eliminarea reziduurilor în șanțuri. Totodată, respondenții se plâng de mirosul neplăcut ce apare din cauza canalizării care nu a fost făcută conform cerințelor la nivel european. Canalizarea menajeră lipsește la Nepos.

Evaluarea calității **iluminatului public** a fost realizată de 145 de respondenți din cei 150 chestionați, iar dintre aceștia 49% sunt foarte mulțumiți de acest serviciu, 31,7% sunt mulțumiți și doar 2,8% sunt nemulțumiți. Cetățenii și-au exprimat nemulțumirea cu privire la lipsa unui program bine stabilit al iluminatului public astfel încât să fie de ajutor seara și dimineața devreme. De asemenea, sunt sesizate anumite disfuncționalități la iluminatul public – becuri arse în diverse zone ale comunei. Totodată, unii respondenți consideră prioritară extinderea iluminatului public pe toate străzile comunei.

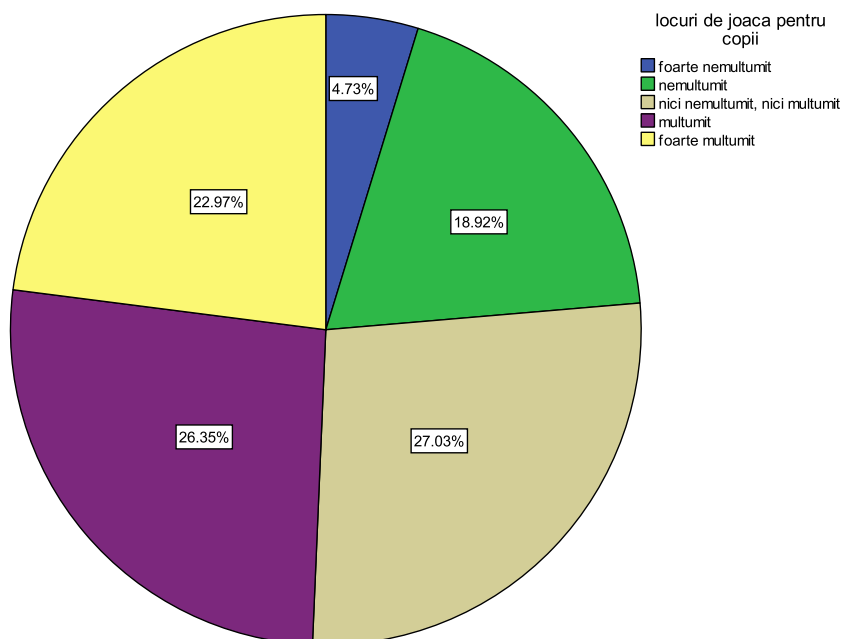
Curățenia străzilor este mulțumitoare pentru 33,8% din feldrihanii chestionați și foarte mulțumitoare pentru 10,3% dintre aceștia. 26,2% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți de acest serviciu, iar 15,2% sunt foarte nemulțumiți. Pe lângă aceste statistici cu rezultat pozitiv, locuitorii au punctat câteva probleme legate de curățenia străzilor: aceasta nu este făcută cu seriozitate, străzile rămânând murdare. Unii locuitori sunt nemulțumiți pentru că pe marginea drumurilor și pe trotuare sunt depozitate diferite materiale. Totodată, străzile sunt adesea pline

de mizerii, iar în spațiile special amenajate pentru depozitarea deșeurilor sunt prea puține coșuri de gunoi, iar cele existente sunt necurățate sau pline. Unii respondenți consideră că educația civică cu privire la curățenie lipsește în rândul populației comunei, iar pentru a disciplina populația trebuie aplicate sancțiuni celor care aruncă gunoaie, mai ales în locuri neamenajate (pe lângă ape sau pâraie). De asemenea, respondenții au amintit lipsa coșurilor de gunoi de pe străzi.

Din cei 146 de respondenți care au evaluat calitatea **colectării deșeurilor menajere** 31,5% se declară foarte mulțumiți, 30,1% sunt mulțumiți, iar 16,4% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți. O pondere redusă (6,2%) din respondenți sunt foarte nemulțumiți de calitatea acestui serviciu. Nemulțumirile apar mai ales pe fondul colectării ineficiente a deșeurilor de către noua firmă de colectare, care practică tarife mari (prețurile au crescut fără acordul cetățenilor). Unii dintre cetățeni sunt nemulțumiți pentru că nu se emit chitanțe pentru sumele achitate pentru colectarea deșeurilor. Totodată, lipsește cultura colectării selective a deșeurilor. Mulți dintre cetățenii chestionați sunt nemulțumiți de nerespectarea contractului încheiat cu firma care colectează deșeurile.

Numărul celor care au răspuns la întrebarea referitoare la "**Aspectul general al comunei**" este de 149 de persoane, iar volumul eșantionului este de 150. Deoarece avem și non-răspunsuri vom lua frecvențele de la valid percent. Dintre cei care au răspuns 52,3% sunt mulțumiți de aspectul general al comunei, 24,2% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, 14,8% sunt foarte

mulțumiți, 6% sunt nemulțumiți, iar 2,7% sunt foarte nemulțumiți.

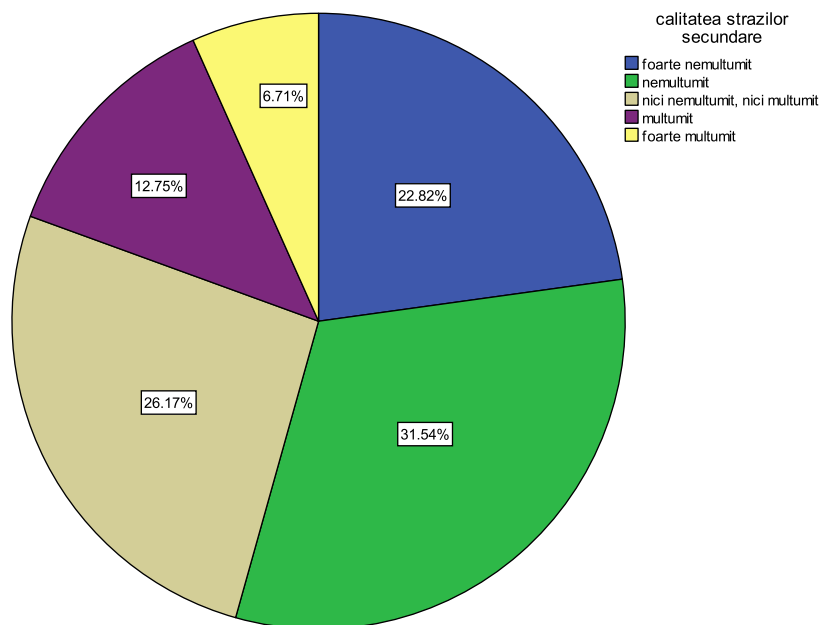
Aceiași respondenți sunt în proporție de 26,8% mulțumiți de **parcurile, spațiile verzi** existente în comună, 31,5% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, 19,5% sunt foarte mulțumiți, 15,4% sunt

nemulțumiți, iar 6,7% sunt foarte nemulțumiți.

Numărul celor care au răspuns la întrebarea referitoare la **locurile de joacă pentru copii** este de 148 dintr-un eșantion de 150 de respondenți. Dintre cei care au răspuns – 27% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, 26,4% sunt mulțumiți, 23% sunt foarte mulțumiți, 18,9% sunt nemulțumiți, iar 4,7% sunt foarte nemulțumiți.

Calitatea **terenurilor de sport cu acces liber** a fost evaluată de 143 de localnici, iar majoritatea dintre aceștia (37,8%) sunt foarte mulțumiți, 28% sunt mulțumiți și doar 4,9% sunt nemulțumiți de acest aspect.

Doar 9,5% dintre cei 148 de respondenți sunt foarte nemulțumiți de **calitatea strazilor principale din comună**, 29,1% sunt mulțumiți, 11,5% sunt foarte mulțumiți, iar 31,1% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Situația este diferită în ceea ce privește **calitatea strazilor secundare** care nemulțumește

31,5% din respondenți. Respondenții consideră că asphaltarea strazilor (acestea sunt pline de noroi), principale și secundare, amenajarea șanțurilor și a trotuarelor reprezintă o prioritate pentru dezvoltarea comunei.

Conexiunea pe cale rutieră cu alte zone din România nu ridică probleme, 23,9% dintre cei 138 de respondenți sunt mulțumiți de acest aspect, iar 23,2% sunt foarte mulțumiți. Majoritatea dintre aceștia (28,3%) nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Condițiile oferite de sistemul educațional preșcolar (infrastructură, dotări) sunt foarte mulțumitoare pentru 43,8% din cei 144 de respondenți și nemulțumitoare pentru 6,9% dintre aceștia.

Condițiile oferite în sistemul educațional primar – clasele I-IV (infrastructură, dotări) sunt, de asemenea, foarte mulțumitoare pentru 41,3% dintre cei 143 de respondenți; 36,4% dintre respondenți se declară mulțumiți de **condițiile oferite în sistemul educațional gimnazial** și doar 7,7% dintre aceștia sunt nemulțumiți de acest aspect; 38,6% și 32,3% sunt foarte mulțumiți și mulțumiți de **condițiile oferite în sistemul educațional liceal**; 42,2% și 24,2% dintre cei 128 de respondenți sunt foarte mulțumiți și mulțumiți de **condițiile oferite în sistemul educațional profesional**. **Condițiile oferite în sistemul educațional postliceal** sunt mulțumitoare pentru 36,9% dintre cei 122 de respondenți. În proporții ce depășesc 30%, respondenții se declară foarte mulțumiți și de **calitatea actului educațional în sistemele educaționale**: preșcolar (52,9% din 140 de respondenți), primar (49,3% din 140 de respondenți), gimnazial (48,2% din 139 de respondenți), liceal (40,3% din 124 de respondenți), postliceal (35,5% din 121 de respondenți) și mulțumiți de calitatea actului educațional în sistemul profesional (36,8% din 125 de respondenți).

Nemulțumirea populației chestionate apare odată cu abordarea aspectelor ce țin de dezvoltarea economică, de indicatori ai nivelului de trai etc. Astfel, majoritatea respondenților (34,1%) sunt nemulțumiți de **numărul de locuri de muncă oferite de comuna Feldru**, iar 12,4% sunt foarte nemulțumiți de acest aspect; 31% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți. În ceea ce privește **tipul locurilor de muncă oferite în Feldru** majoritatea de 29,5% nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, iar 25,6% sunt nemulțumiți. Unii respondenți consideră că printre dezavantajele Feldrului se numără plecarea forței de muncă. **Nivelul salariilor** este nemulțumitor pentru 41% din cei 134 de respondenți, mai ales că serviciile sunt foarte scumpe. Din 133 de respondenți, 27,8% sunt nemulțumiți de **oportunitățile de petrecere a timpului liber** și 17,3% sunt foarte nemulțumiți. Majoritatea dintre cei nemulțumiți se află în intervalul de vârstă 26-35 de ani. Respondenții preferă să petreacă timpul liber uitându-se la televizor, stând cu familia, ascultând muzică, călătorind, citind, făcând plimbări în aer liber, ocupându-se de gospodărie (grădinărit, agricultură) etc.

Cetățenii chestionați consideră că în Feldru sunt prea puține posibilități de petrecere a timpului liber, propunând, ca **proiecte viitoare**, construcția de restaurante/pizzerii, săli de fitness, baze de agrement pentru diverse sporturi – pentru vară în apropierea Someșului și pentru iarnă

patinoar - piscină sau bazin de înot, parcuri și locuri de joacă, centru de relaxare, cinematograful, locuri amenajate pentru pescuit, spații pentru organizarea unor competiții sportive și concursuri de cultură generală, parc central comunal, bibliotecă cu sală de lectură, centru pentru tineret unde să se desfășoare activități educative.

Evenimentele culturale și sportive sunt mulțumitoare pentru 35,7% din cei 140 de respondenți, în timp ce respondenții foarte mulțumiți de acest aspect și cei nemulțumiți au înregistrat același procent: 20,7%.

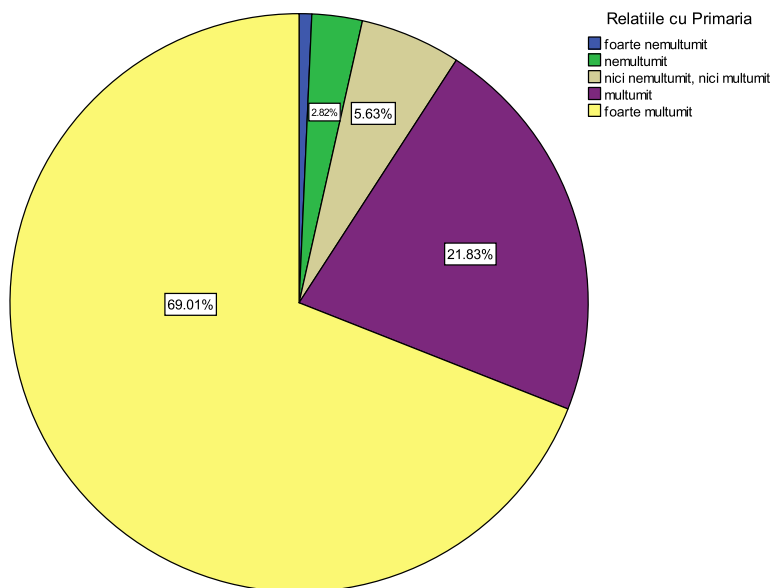
În urma analizei s-a constatat că 35,5% din cei 141 de respondenți se simt în **siguranță** în comuna Feldru, fiind mulțumiți de acest aspect. Doar 13,5% sunt nemulțumiți și 7,1% foarte nemulțumiți.

Totodată, 46,5% dintre localnicii chestionați sunt foarte mulțumiți de **posibilitățile de a face cumpărături** existente în comuna Feldru.

Relațiile cu primăria sunt evaluate în mod pozitiv, astfel că din cei 142 de respondenți 69% se declară foarte mulțumiți, 51,8% fiind mulțumiți și de **imaginea și renumele comunei**.

Totuși, unii dintre ei au oferit soluții pentru a **îmbunătăți imaginea comunei printr-o**

promovare mai intensă: publicarea unor articole săptămânale despre comună în ziare locale și pe online, construcția unui centru de informare turistică, participarea reprezentanților comunei la emisiuni săptămânale pe radiouri locale, organizarea unor festivaluri care promovează tradiția și folclorul. Unii respondenți consideră că imaginea Feldrului poate fi îmbunătățită prin intermediul *personalităților din comună și a tinerilor capabili de performanță* în diferite

domenii, prin *interacțiunea cu zone din Europa unde feldrihenii sunt numeroși* (încheierea unor acorduri de înfrățire) sau *prin proiecte comune cu alte localități*.

Majoritatea locuitorilor nu s-ar muta din Feldru numai din **motive care țin de familie**. Foarte puțini dintre aceștia au amintit **veniturile mai mari** sau **locurile de muncă mai bune**, ca motive pentru care s-ar muta din Feldru.

87,9% dintre cei 140 de respondenți consideră că sunt **necesare serviciile sociale** în comună, mai ales cele de tipul *centrelor de îngrijire pentru vârstnici* și a *centrelor de zi pentru copii*.

Feldrihenii sunt oameni informați: 83,6% dispun de o conexiune (din 140 câți au răspuns la această întrebare) la internet și o folosesc în mod personal.

Evaluarea calitativă realizată de respondenți poate ajuta autoritatea publică locală să transforme dezavantajele comunei în avantaje și să valorifice specificul local identificat de către cei chestionați prin dezvoltarea unor proiecte viitoare.

AVANTAJE	DEZAVANTAJE
- apropierea de orașe prin legăturile rutiere; important punct de legătură cu orașele importante ale județului (posibilitatea de a ajunge la Bistrița pe Valea Târgului în doar 20 km) - forță de muncă calificată în domenii diverse, disponibilă - accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea mediului de afaceri - învățământ de calitate - accesul la mijloace de transport în comun - poziționarea geografică - agricultura - existența produselor locale de calitate (lapte, brânză, smântână) - mărimea comunei din punct de vedere teritorial și demografic (cea mai mare comună din județ) - acces la șosea și cale ferată - resurse naturale: apă, păduri, piatră - siguranța comunei în ceea ce privește dezastrele naturale: cutremure etc. - magazine, farmacii, medici buni, stomatologi - existența personalului dedicat dezvoltării comunei - buna conducere a primăriei - căminul cultural și dispensarul uman renovate - dansurile populare - existența terenului disponibil pentru sere - dezvoltarea agroturismului - existența în proprietate a pădurilor, a pășunilor alpine pentru oierit, a pășunilor comunale pentru bovine, pășuni împădurite - creșterea în număr a punctelor alimentare - existența obiectivelor turistice - sistem educațional de calitate	- lipsa spațiilor pentru afaceri și a celor destinate construcției unor hale industriale - lipsa facilităților pentru tinerii întreprinzători - lipsa gospodăriilor acreditate pentru practicarea ecoturismului în vederea valorificării gastronomiei locale tradiționale cu produse locale - lipsa industriei - lipsa centrelor de colectare pentru agricultori - lipsa comunicărilor - lipsa proiectelor, mai ales până în 2012 - lipsa educației civice - lipsa gazului metan - lipsa informației pentru cetățeni - lipsa strategiilor de dezvoltare - lipsa pensiunilor și a locurilor de cazare - slaba publicitate a obiectivelor existente - lipsa investitorilor și a locurilor de muncă - lipsa posibilităților de petrecere a timpului liber, a locurilor de recreere (lacuri de pescuit, restaurante, sală de fitness, discotecă) - lipsa unei echipe de fotbal sau handbal puternică la nivel de Feldru-Nepos - nevalorificarea resurselor existente – apa sulfuroasă - lipsa spațiilor verzi - lipsa unor piețe de desfacere a produselor - lipsa proiectelor în agroturism - lipsa spațiilor de joacă pentru copii - modernizarea școlilor - lipsa unei strategii pe termen lung și a unor obiective economice - lipsa implicării locuitorilor în activitățile sociale - reticența oamenilor pentru nou - cursurile apelor sunt pline de deșeuri

- sistem informațional bun pentru toți cetățenii - oameni gospodari și harnici - existența apelor sărate și sulfuroase - posibilitatea ușurării traficului printr-o centură Feldru-Livezile - posibilități de dezvoltare a sectorului vegetal și zootehnic - dezvoltarea ecoturismului - prin accesare de fonduri europene - persoanele care se întorc din străinătate cu resurse financiare au un spirit antreprenorial mai dezvoltat pentru mediul rural - sectorul comercial în creștere - potențial de agropensiuni	- eșuarea firmelor nou create - interesul scăzut din partea populației (mai ales în Nepos) în multe probleme - emigrarea populației tinere - lipsa încălzirii centrale la școala din Nepos - teren agricol de calitate slabă, pădure puțină - lipsa rețelei electrice în zona periferică - lipsa unor agenți economici strategici (de dimensiuni mari) - nu există nicio pensiune certificată - interes scăzut al agenților economici față de problemele din comunitate - lipsa echipamentelor de irigații pentru o agricultură productivă
---	--

Elementele care determină **specificul comunei**, în accepțiunea repondenților sunt următoarele:

- obiceiurile de sărbători	- densitate mare a populației
- tradițiile	- prețul ridicat al terenurilor
- portul și ansamblurile populare	- casa Ethnos, muzeul "George Nechiti" și colecția privată
- obiectivele turistice	- biserica de lemn de pe "Pleșe"
- agricultura	- bustul lui Vasile Nașcu
- oieritul, păstoritul	- exploatarea lemnului
- monumentele istorice	- creșterea animalelor
- istoria locală și personalitățile locale	- cultura pământului
- zootehnia	- biserica și parcul din fața bisericii
- ospitalitate	
- bucătăria tradițională	

"Feldru - acasă, locul unde îmi
găsesc liniște și mă simt cel mai
bine"

*"Feldru - căldură, iubire,
liniște, pace"*

"Din comuna Feldru au promovat
oameni destoinici și cu pregătire
superioară"

"Imaginea unei comune prospere și
moderne - Feldru"

*"Feldru - locul unde oricând m-as
întoarce cu drag"*

Sursa: Chestionare, întrebări deschise

Printre prioritățile enumerate de cetățenii chestionați, care ar trebui realizate în următoarea perioadă prin proiecte, amintim:

- renovarea școlii și a grădiniței
- asfaltarea străzilor, repararea și amenajarea trotuarelor, șanțurilor
- centru de colectare a laptelui și desfacere a produselor locale
- local pentru grădinițe
- capelă
- creșă cu program prelungit
- atragerea investitorilor în comună
- terenul comunal special în Nepos
- asfalt pe Valea Carelor în Nepos
- încălzire la școala generală "Gavril Istrate" din Nepos
- asigurarea siguranței locuitorilor

- implicare sporită din partea primăriei în procesul de consultare cu cetățenii și organizarea mai multor întâlniri/ședințe cu aceștia unde să se prezinte bune practici ale unor întreprinzători
- canalizare la Nepos
- anularea fondului de vânătoare pe raza comunei
- dezvoltarea mediului de afaceri la nivelul comunității pentru a facilita crearea de noi locuri de muncă
- favorizarea dezvoltării firmelor existente și alocarea de terenuri pentru înființarea altora pentru a crește nr. de angajați
- realizarea mai multor sondaje în rândul populației privind obiectivele de dezvoltare ale comunei
- portofoliu de proiecte bune, însoțit de cofinanțarea adevată pentru absorbția fondurilor europene
- cursuri de calificare a tinerilor în meserii potrivite cu specificul comunei
- dezvoltarea de parteneriate pentru accesarea de proiecte de tipul Primăria Feldru - agenți economici din localitate - Consiliul Județean
- dezvoltarea mijloacelor de comunicare, internet, wireless - în centru
- o groapă depozit pentru materiale care nu se pot colecta de către Vitalia, moloz, cu regim organizat de funcționare
- înființarea unei cooperative unde să se înscrie toate asociațiile crescătorilor de bovine și caprine din localitate în vederea accesării mai facile a fondurilor europene și pentru valorificarea facilă a produselor
- propuneri de acordare a facilităților fiscale pentru cei care vor să-și înceapă o afacere în localitate

Realizările din ultimii ani, precum și ideile propuse de locuitori, conferă speranța că în următorii ani comuna se va dezvolta și va arăta ca o localitate rurală a unei țări din UE.

PARTEA III. ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
- comuna Feldru este cuprinsă în zona cu potențial de dezvoltare a județului - activitate intensă de creștere a animalelor și a albinelor – dezvoltarea altor sub-ramuri ale industriei prelucrătoare - activități specifice comunei, care pot fi valorificate: țesut, jocăritul - creșterea suprafeței fondului funciar - creșterea animalelor, în special a păsărilor, bovinelor și ovinelor - pepinera amenajată care produce un număr semnificativ de puieți, folosiți pentru împădurire - produsele stretch-hood, realizate prin fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic - existența unor firme cu activitate de export - cost redus al forței de muncă - apartenența la zona turistică "Țara Năsăudului" - număr mare de biblioteci și de volume - traseele turistice inovative realizate - existența unor tradiții culturale locale - practicarea ciclismului, formă nouă de turism - școli care oferă încă specializări tehnice - ateliere de confecții în școală unde se produc textile și obiecte cu caracter tradițional - asistența de urgență asigurată de Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență - rețeaua de distribuție a apei potabile a fost extinsă și modernizată integral	- solurile din afara Culoarului Someșului au un potențial scăzut de fertilitate - densitate extrem de redusă a firmelor/1000 locuitorilor (nivel scăzut al activității antreprenoriale) - rată scăzută a angajabilității în comună - preponderența ocupării pe cont propriu în comună - nivel salarial scăzut - exploatații agricole de mici dimensiuni => fragmentarea terenurilor - Capacitate scăzută de accesare a fondurilor europene, în special a populației, pentru diversificarea activității economice - Utilaje învechite pentru lucrul pământului - Suprafața agricolă nu e certificată ecologic - Lipsa unor asociații sau grupuri de producători care să reprezinte interesele locuitorilor - Lipsa unui spațiu în care micii producători pot să-și vândă produsele agricole - Drumurile forestiere în stare precară (necesită reabilitare) - insuficienta promovare a obiectivelor și a cadrului natural - drumuri de acces care necesită investiții - număr redus de turiști străini - infrastructură turistică slab dezvoltată - implicarea unei majorități din populație în agricultură - scăderea ratei natalității și creșterea ratei

- se lucrează la stațiile de epurare a apelor uzate și la crearea rețelelor de canalizare - existența serviciului de salubritate în comună care gestionează eficient deșeurile - clădirea primăriei este modernă și are dotări corespunzătoare - personal calificat - administrația comunei este membră în asociații de interes comunitar - implicare în atragerea de fonduri europene	mortalității (peste media județeană) - rata sporului natural negativă => depopulare a comunei - număr insuficient de grădinițe - unitățile școlare (Grupul Școlar Feldru) trebuie reabilitate - populația școlară înregistrează un trend descendent - scăderea numărului elevilor înscriși în învățământul profesional cu peste 50% - săli de clase și PC-uri insuficiente - număr mic de absolvenți anual - inexistența unui centru specializat în furnizarea serviciilor sociale - spații de locuit insuficiente și pondere redusă a locuințelor reabilitate termic - drum național nemodernizat, aflat într-o stare avansată de uzură, drum județean neasfaltat - existența drumurilor comunale de pământ - drumuri vicinale într-o stare foarte proastă - străzile din comună sunt neasfaltate, iar trotuarele trebuie reabilitate - accesibilitate feroviară redusă și infrastructura feroviară învechită - lipsa rețelei de distribuție gaz - depozitarea necontrolată a gunoaielor pe malurile râului Someșul Mare - cursurile de apă nu sunt amenajate - digurile de protecție împotriva inundațiilor nu sunt reabilitate - Poluarea pânzei freatice ca urmare a deversării apelor uzate din fosele septice în sol - poluarea aerului în special ca urmare a arderilor rezidențiale sau a creșterii intensive a animalelor
--	--

	(se folosesc foarte multe pesticide) - lipsa unei planificări bugetare mai amănunțite (în 2013, 2014 și 2015 s-a înregistrat un deficit) - slaba capacitate de a cofinanța proiecte mari - lipsește poliției comunitare - personal insuficient pentru implementarea proiectelor europene
Oportunități	Amenințări
- dezvoltarea construcțiilor - dezvoltarea culturilor agricole de cereale - valorificarea apelor sărate și minerale - dezvoltarea turismului - colaborarea în parteneriat cu localitățile învecinate în realizarea unor programe mari de dezvoltare socio – economică în cadrul fondurilor de coeziune - finanțări pentru cursuri de formare profesională, calificare sau recalificare a populației comunei - firmele cu activitate comercială ar putea să comercializeze produse locale (brânzeturi, lapte etc.) - stabilitatea veniturilor producătorilor agricoli locali, datorită plăților din fonduri europene - dezvoltarea activității de fabricare a materialului plastic (tradiție, potențial și expertiză) - interesul consumatorilor pentru produsele tradiționale - existența serviciilor de consultanță în management și de accesare a fondurilor europene - populația plecată în străinătate are contact cu medii de lucru competitive - utilizarea energiei ce provine din surse regenerabile - existența fondurilor europene pentru extinderea rețelei electrice - realizarea împăduririlor folosind producția	- lipsa de respect și de interes a locuitorilor față de mediul natural - închiderea unor firme din cauza recesiunii economice - corupția și birocrăția - cadru legislativ instabil - constrângeri referitoare la înființarea unor noi afaceri: costuri ridicate ale înființării, impozite ridicate, lipsa unei piețe de desfacere. - concurență mare din partea altor zone vecine cu potențial similar - migrația externă mai ales din motive financiare, pentru salarii mai mari în străinătate - Migrația tinerilor spre zonele urbane - pierderea investitorilor în lipsa unei infrastructuri adecvate - creșterea continuă a traficului rutier - lipsa de expertiză a personalului din primării în cazul gestionării proiectelor de infrastructură de transport din fonduri europene - în lipsa unei infrastructuri feroviare adecvate, transportul rutier este afectat => apar probleme de siguranță, timp, calitate - inundațiile, eroziunile și alunecările de teren - procesul de despădurire - lipsa implicării populației în colectarea selectivă a

pepinierii din comună	deșeurilor
- existența potențialului natural pentru introducerea surselor de energie alternativă (eolian, solar) - Realizarea perdelelor vegetale pentru protecție - dezvoltarea unor proiecte de mediu în parteneriat PP	- perpetuarea unui climat macroeconomic mondial dificil - incapacitatea de prioritizare a nevoilor de dezvoltare (spectru prea larg, risipă de resurse)

PARTEA IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE

IV.1. Contextul strategic pentru perioada de programare 2014-2020

IV.1.1. Documentele de programare existente la nivel european

Strategia Europa 2020 are ca scop crearea unor condiții prielnice creșterii economice inteligente, durabile și favorabile incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Strategia se fundamentează pe trei priorități tematice:

- 1. creștere economică inteligentă:** dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- 2. creștere economică durabilă:** promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- 3. creștere economică favorabilă incluziunii:** promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 amintim:

- ☒ rata de ocupare a populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani – 75%;
- ☒ nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare – 3% din PIB-ul UE;
- ☒ atingerea obiectivului "20/20/20" în domeniul schimbărilor climatice și al energiei: emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900; 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile; creșterea cu 20% a eficienței energetice.
- ☒ rata părăsirii timpurii a școlii – 10%, iar ponderea populației cu studii superioare și vârsta între 30 și 34 de ani – cel puțin 40%;
- ☒ reducerea cu 20 de milioane a numărului cetățenilor europeni amenințați de sărăcie.

Cele 7 inițiative emblematic, care angajează atât UE, cât și statele membre la acțiuni concrete, cu scopul creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă sunt următoarele:

1. *O agendă digitală pentru Europa* – dezvoltarea unei piețe digitale unice pe baza unui internet rapid/ultrarapid și a aplicațiilor interoperabile.
2. *Tineret în mișcare* – ajutor pentru studenți și stagiați pentru a studia în străinătate; pregătirea mai bună a tinerilor pentru piața muncii; creșterea performanței/atractivității internaționale a universităților din Europa; îmbunătățirea educației și a instruirii la toate nivelurile (exelență academică, șanse egale).
3. *O Uniunii a inovării* - reorientarea politicii C&D și de inovație asupra provocărilor principale pentru societatea noastră, precum clima, eficiența energetică și a resurselor, sănătatea și schimbările demografice; consolidarea fiecărei legături din lanțul inovației, de la cercetare vizionară la comercializare.
4. *O politică industrială integrată în era globalizării* - UE are nevoie de o politică industrială care să sprijine întreprinderile –în special întreprinderile mici – deoarece acestea răspund globalizării, crizei economice și trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon, prin sprijinirea antreprenoriatului –pentru ca afacerile europene să fie mai adecvate și mai competitive, și care să acopere fiecare parte din lanțul de valoare tot mai internațional –de la accesul la materiile prime la serviciile post-vânzare.
5. *O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă* - pentru persoanele fizice –ajutarea oamenilor să dobândească noi competențe, să se adapteze la o piață a forței de muncă în schimbare și să facă schimbări de carieră de succes, și colectiv –modernizarea piețelor muncii pentru a ridica nivelul de ocupare a forței de muncă, reducerea șomajului, creșterea productivității muncii și asigurarea sustenabilității modelelor sociale.
6. *O platformă europeană împotriva sărăciei și excluziunii sociale* - asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, garantarea respectării drepturilor fundamentale a persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială, și acordarea posibilității acestora de a trăi cu demnitate și de a participa activ la societate, precum și mobilizarea acțiunilor de sprijin pentru a ajuta oamenii să se integreze în comunitățile în care

trăiesc, să obțină instruire și să își găsească un loc de muncă, precum și să aibă acces la beneficii sociale.

7. *O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor* – pentru a susține trecerea la eficiența resurselor, o economie cu emisii reduse de carbon, creșterea trebuie să fie decuplată de la utilizarea resurselor și a surselor energetice prin reducerea emisiilor de CO₂, promovarea unei securități energetice mai mari, reducerea intensității resurselor în uzul și consumul nostru.

Totodată, strategia este corelată și cu obiectivele tematice regăsite în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014-2020:

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia TIC, respectiv a utilizării și calității acestor tehnologii;
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
8. Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;
9. Investiții în competențe, educație și învățare continuă;
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică.

IV.1.2. Documentele de programare existente la nivel național

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 (draft 2013) are ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții, prin asigurarea bunăstării, protecției mediului și coeziunii sociale, pentru comunități sustenabile, prezente și viitoare, capabile să gestioneze resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare și dezvoltare economică și socială al regiunilor. Obiectivele specifice sunt:

- creșterea rolului și funcțiilor orașelor și municipiilor în dezvoltarea regiunilor prin investiții care să sprijine creșterea economică, protejarea mediului, îmbunătățirea infrastructurii edilitare urbane și coeziunea socială;
- Creșterea eficienței energetice în sectorul public și/sau rezidențial pentru a contribui la reducerea cu 20% a emisiilor de CO2 în conformitate cu Strategia Europa 2020;
- Creșterea gradului de accesibilitate a regiunilor prin îmbunătățirea mobilității regionale și asigurarea serviciilor esențiale pentru o dezvoltare economică sustenabilă și incluzivă;
- Regenerarea zonelor defavorizate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, prin crearea premiselor necesare pentru asigurarea serviciilor esențiale și condițiilor decente de trai;
- Creșterea economiilor regionale prin dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării, precum și stimularea competitivității IMM-urilor;
- Stimularea dezvoltării competitive și durabile a turismului la nivel regional și local prin valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu potențial turistic și crearea/modernizarea infrastructurii specifice de turism;
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității serviciilor de apă, reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate și luarea unor măsuri de prevenire a riscurilor și creștere a capacității de intervenție în situații de urgență.

Programul Național de Reformă 2015 vizează stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, crearea de noi locuri de muncă – toate acestea urmărind reducerea decalajelor față de celelalte state membre UE. Prioritățile vizează: creșterea eficienței și transparenței administrației publice; creșterea gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune; utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor pentru modernizarea administrației publice; îmbunătățirea mediului de afaceri; ocuparea forței de muncă; cercetare, dezvoltare, inovare; schimbări climatice și dezvoltare durabilă; surse regenerabile de energie; eficiență energetică; reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii; creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară sau echivalentă; incluziunea socială.

Acordul de Parteneriat 2014-2020 vizează: promovarea competitivității și a dezvoltării locale, în vederea sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale; dezvoltarea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar, oferind totodată soluții pentru provocările sociale severe și combaterea sărăciei, în special la nivelul comunităților defavorizate sau marginalizate ori în zonele rurale; dezvoltarea infrastructurii fizice, atât în sectorul TIC, cât și în sectorul transporturilor, în vederea sporirii accesibilității regiunilor din România și a atractivității acestora pentru investitori; încurajarea utilizării durabile și eficiente a resurselor naturale prin promovarea eficienței energetice, a unei economii cu emisii reduse de carbon, a protecției mediului și a adaptării la schimbările climatice; consolidarea unei administrații publice moderne și profesioniste prin intermediul unei reforme sistemice, orientată către soluționarea erorilor structurale de guvernanță. Totodată, obiectivele de dezvoltare ale României pentru perioada 2014-2020 trebuie să contribuie la obiectivele de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă ale Uniunii Europene, în conformitate cu cele stabilite prin Strategia Europa 2020 precum și prin alte documente strategice de la nivel european și să răspundă nevoilor specifice de dezvoltare a României, plecând de la *avantajele competitive* care ar trebui promovate prin investițiile naționale.

Strategia de Competitivitate 2015-2020 are ca priorități strategice: îmbunătățirea mediului de reglementare; susținerea acțiunilor parteneriale între mediul public și mediul privat; sprijinirea factorilor și serviciilor suport; promovarea celor 10 sectoare de viitor; pregătirea Generației 2050 și provocări societale.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 are următoarele obiective strategice: restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole; gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice; diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 are ca obiectiv dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructură și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții. Printre obiectivele spectifice amintim modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes European și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor; liberalizarea pieței interne de transport; stimularea dezvoltării economiei și a competitivității; întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 își propune să dezvolte sistemul național de transport intermodal de mărfuri în scopul eficientizării transportului de marfă și al îmbunătățirii impactului transportului asupra mediului și a siguranței traficului în România.

Obiectivele specifice avute în vedere pentru atingerea obiectivului strategic general sunt:

- modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente;
- realizarea unor servicii intermodale de calitate;
- implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață;
- stimularea promovării sistemului național de transport intermodal.

Master Planul General de Transport al României 2015 are ca obiective strategice: **eficiența economică** (beneficiile sistemului de transport ar trebui să depășească costurile investițiilor), **sustenabilitatea** (din punct de vedere economic, financiar și al mediului), **siguranța, impactul asupra mediului, dezvoltare economică echilibrată** (sistemul de transport trebuie reconfigurat astfel încât să permită dezvoltarea economică la nivel național și regional) și **finanțare** (disponibilitatea fondurilor europene).

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2013-2020-2030 are ca obiective strategice atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai

dezvoltării durabile și apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

IV.1.3. Documentele de programare existente la nivel regional și sub-regional

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014-2020 are ca obiectiv general creșterea economiei regionale prin dezvoltare multidimensională și integrată pentru diminuarea disparităților intra- și inter-regionale și creșterea standardului de viață regional.

Prioritățile și prioritățile de investiție

- 1. Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării*
 - 1.1. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare al acestora
 - 1.2. Sprijinirea și promovarea activităților de CDI
 - 1.3. Dezvoltarea și încurajarea anreprenoriatului
 - 1.4. Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic
- 2. Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor*
 - 2.1. Dezvoltarea unui sistem de transport durabil și sustenabil
 - 2.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructura TIC și creșterea atractivității utilizării rețelelor de către mediul privat și public
- 3. Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune*
 - 3.1. Investiții în educație, servicii sociale și de sănătate și în îmbunătățirea calității serviciilor din aceste domenii
 - 3.2. Dezvoltarea capitalului uman
 - 3.3. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în zonele urbane și rurale
 - 3.4. Dezvoltarea capacității administrative regionale
- 4. Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante*
 - 4.1. Promovarea eficienței energetice în sectorul public și privat
 - 4.2. Protecție împotriva efectelor schimbărilor climatice
 - 4.3. Protejarea biodiversității și a resurselor naturale (apă, aer, sol)

- 4.4. Dezvoltare urbană durabilă
- 4.5. Dezvoltarea infrastructurii de mediu în sectoarele apă și deșeuri
- 4.6. Dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului cultural și construit

Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020

Domeniul 1 – Infrastructura de transport și utilități

Domeniul 2 – Mediul

Domeniul 3 – Competitivitatea economică

Domeniul 4 – Capital uman

Domeniul 5 – Turism, sport și agrement

Domeniul 6 – Cultură, tradiții și patrimoniu

Domeniul 7 – Dezvoltare teritorială, urbană și rurală

Domeniul 8 – Administrație și bună guvernare

Domeniul 9 – Cooperare teritorială

Obiectivele strategice:

1. Dezvoltare economică inteligentă prin specializare diversificată
2. Dezvoltare durabilă
3. Diferențiere prin valorizarea inteligentă a tradițiilor și valorilor autentice
4. Conectivitate sporită

IV.2. Viziunea de dezvoltare a comunei Feldru

Nucleul strategiei comunei Feldru este reprezentat de Viziunea de dezvoltare. **Declarația aspirațională** surprinde ceea ce își dorește comuna Feldru să devină, raportat la Orizontul 2020.

Planul prevede comuna Feldru ca fiind una atractivă și sigură, care evocă mândrie, pasiune și un sentiment de apartenență raportat la tradiție – o comună în care oamenii de toate vârstele și pregătirile se pot bucura de o bună calitate a vieții.

FELDRU - O comună cu:

- locuințe accesibile care răspund nevoilor tuturor locuitorilor de-a lungul vieții lor
- străzi atractive, cu magazine, trotuare amenajate pentru plimbare

- o economie locală puternică și competitivă, care creează și menține locuri de muncă mai bine plătite, stabile și sigure

- aer nepoluat, pământ sănătos și apă curată
- spații verzi de toate mărimile și "piețe publice" amenajate care aduc oamenii împreună

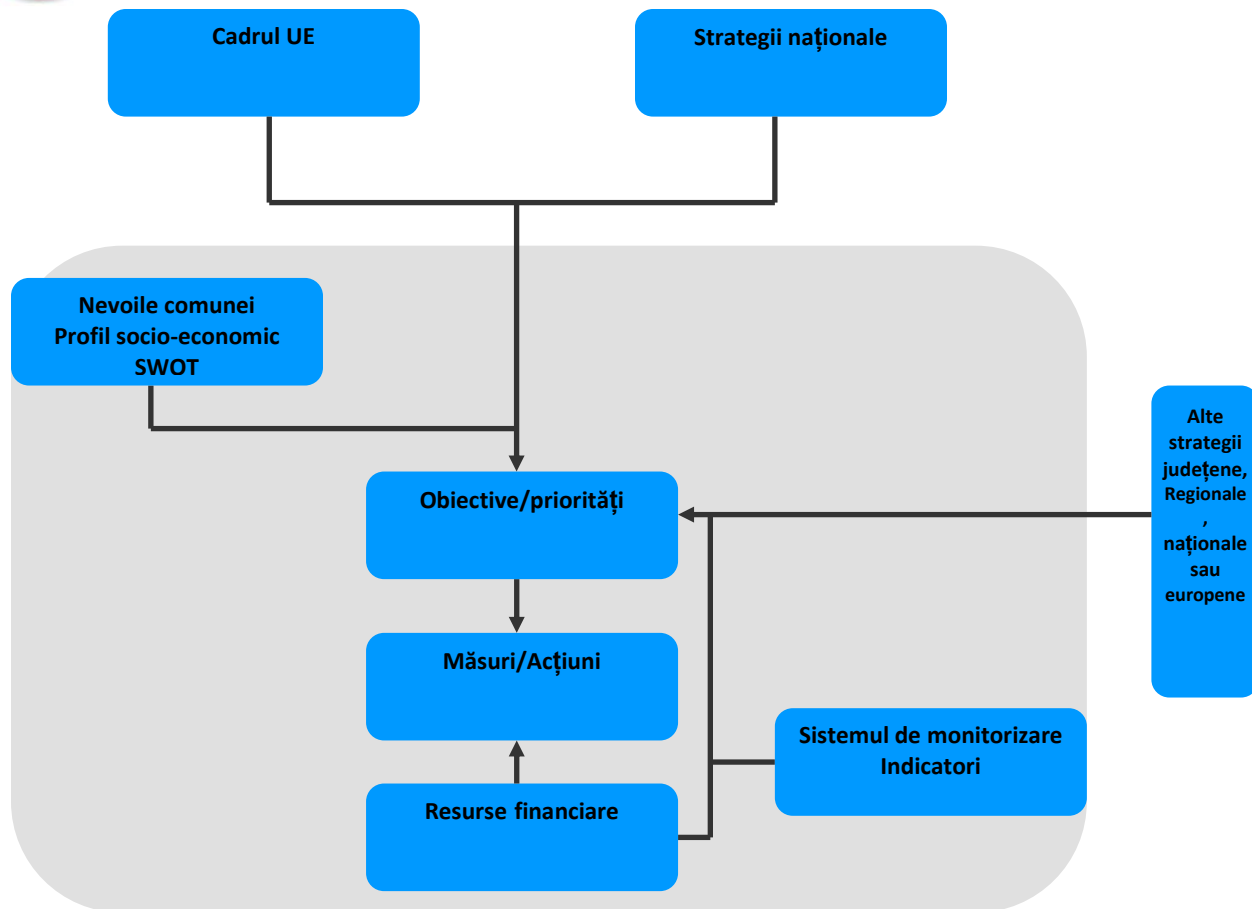
- oportunități recreaționale care promovează sănătatea

- evenimente culturale prin care este promovată tradiția.

IV.3. Strategia de dezvoltare raportată la Orizont 2020

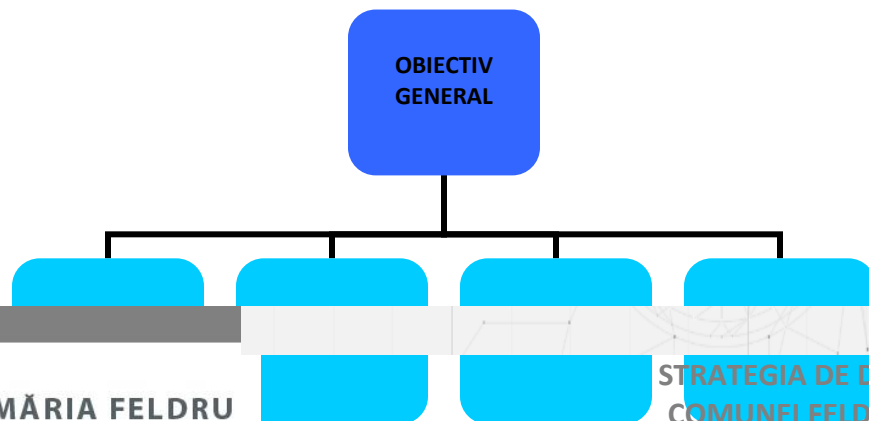
Acest plan strategic are scopul de a stabili strategia de dezvoltare pe termen mediu și de a defini prioritățile cheie ce vor fi abordate în perioada 2014-2020 la nivelul comunei Feldru. Prin intermediul acestei strategii au fost identificate provocările pentru dezvoltarea comunei Feldru și au fost stabilite nevoile prioritare de investiții în baza analizei socio-economice. Strategia comunei este rezultatul acestor analize detaliate, precum și al unui proces partenerial ce a inclus actorii cheie din comuna Feldru.

În figura de mai jos este reprezentată logica de intervenție a Strategiei de Dezvoltare a Comunei Feldru.

Astfel, obiectivul general al strategiei este:

”Creșterea standardului de viață al locuitorilor din comună prin valorificarea atuurilor unice de care aceasta dispune sub amprenta tradiției.”

IV.5. Planul de Acțiune

Obiectivul planului de acțiune este de a contribui la implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Feldru, asigurând atingerea obiectivelor, precum și îndeplinirea indicatorilor stabiliți.

Astfel, pentru ușurarea implementării strategiei au fost stabilite acțiuni pe termen scurt, mediu

Obiectivele specifice pentru anul 2020 sunt:

Obiectivul specific 1. Creșterea atractivității comunei prin îmbunătățirea competitivității activităților economice în care este specializată și sprijinirea obținerii unor produse cu o valoare adăugată mai ridicată

Obiectivul specific 2. Creșterea și îmbunătățirea accesibilității la nivelul comunei mai ales prin investiții în infrastructurile de transport, de mediu și tehnico-edilitare

Obiectivul specific 3. Creșterea accesibilității locuitorilor la servicii publice de calitate prin modernizarea sistemelor de învățământ, de sănătate și social

Obiectiv specific 4. Creșterea calității serviciilor oferite de administrația publică locuitorilor din comună

Prioritatea 1. Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesibilității și susținerea mobilității

Măsura 1.1. Creșterea accesibilității comunei la polii de dezvoltare urbană și la axele prioritare de transport

Acțiuni:

1.1.1. Investiții în construirea, reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri

1.1.2. Îmbunătățirea siguranței traficului

1.1.3. Protejarea infrastructurii de transport împotriva dezastrelor naturale

Măsura 1.2. Creșterea mobilității persoanelor și mărfurilor în interiorul comunei

Acțiuni:

1.2.1. Construcția, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi, inclusiv trotuare

Prioritatea 2: Sprijinirea dezvoltării economice

Măsura 2.1. Crearea unui mediu de afaceri mai competitiv

Acțiuni:

2.1.1. Stimularea mediului antreprenorial

2.1.2. Sprijin pentru inițiativele specifice comunei în domenii non-agricole (sprijinirea dezvoltării activităților meșteșugărești – procesarea lemnului, confecționarea obiectelor artisanale, croitorie, broderie, tricotaje, prelucrarea pieilor, fabricarea lumânărilor din ceară)

2.1.3. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de consultanță pentru IMM

2.1.4. Realizarea de investiții în infrastructura și serviciile TIC

2.1.5. Sprijinirea accesului IMM la finanțare

2.1.6. Sprijin pentru investiții productive pentru creșterea competitivității IMM

2.1.7. Sprijin pentru asigurarea accesului întreprinderilor pe piața internă și externă

Măsura 2.2. Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri

Acțiuni:

2.2.1 Înființarea, extinderea, modernizarea și dotarea structurilor de sprijinire a afacerilor (centre de afaceri, incubatoare de afaceri, parcuri industriale sau logistice etc.)

2.2.2. Promovarea inovării în cadrul întreprinderilor cu potențial

Măsura 2.3. Dezvoltarea agriculturii și creșterea competitivității economiei agro-alimentare (mai ales în domeniul creșterii animalelor și a produselor agricole organice)

2.3.1. Sprijinirea agriculturii ecologice

2.3.2. Crearea de piețe de gros, agro-alimentare, centre de colectare

2.3.3. Stimularea asocierii agricultorilor

2.3.4. Construirea capacității locale în planificare strategică și management de proiecte mai ales pentru atragerea de fonduri în agricultură

2.3.5. Sprijin pentru dezvoltarea microîntreprinderilor în sectoarele din amonte și avalul producției agricole

Măsura 2.4. Promovarea turismului și valorificarea patrimoniului cultural

Acțiuni:

2.4.1. Restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural

2.4.2. Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de cazare

2.4.3. Reabilitarea, modernizarea și dotarea instituțiilor culturale (muzee, biblioteci, instituții de spectacol)

2.4.4. Promovarea potențialului turistic: crearea unor centre de informare, suveniruri și alte materiale de promovare

2.4.5. Încurajarea dezvoltării unor forme specifice de turism: agro-turism, ciclo-turism

2.4.6. Crearea unor trasee turistice în comună și în zonele limitrofe

Măsura 2.5. Dezvoltarea resurselor umane și dobândirea de competențe

Acțiuni:

2.5.1. Adaptarea ofertei educaționale la nevoile mediului economic

2.5.2. Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare și implementarea de măsuri active de ocupare

2.5.3. Organizarea de cursuri de reconversie profesională, recalificare și perfecționare

2.5.4. Creșterea culturii antreprenoriale (în direcția atitudinii pozitive cu privire la cultura antreprenorială)

2.5.5. Promovarea flexibilității forței de muncă prin programe de formare profesională continuă

Prioritatea 3: Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare

Măsura 3.1. Asigurarea accesului locuitorilor la rețelele de apă și canalizare

Acțiuni:

3.1.1. Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată

Măsura 3.2. Investiții în reabilitarea, extinderea și asigurarea accesului locuitorilor la rețelele de energie electrică

Acțiuni:

3.2.1. Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice

3.2.2. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public

Măsura 3.3. Asigurarea accesului locuitorilor la rețelele de gaze naturale

Acțiuni:

3.3.1. Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale

Măsura 3.4. Asigurarea siguranței cetățenilor

Acțiuni:

3.4.1. Sisteme de supraveghere video în spațiile publice

Prioritatea 4: Asigurarea accesului cetățenilor la servicii de calitate

Măsura 4.1. Asigurarea accesului la infrastructură și servicii de educație de calitate pentru toți locuitorii

Acțiuni:

4.1.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ (inclusiv echipamente IT, grădinițe, afterschool, școli etc.)

4.1.2. Construcția de campusuri educaționale

4.1.3. Extinderea transportului școlar

Măsura 4.2. Asigurarea accesului la infrastructură și servicii de sănătate de calitate pentru toți locuitorii

Acțiuni:

4.2.1. Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea unităților medicale publice și private

Măsura 4.3. Asigurarea accesului la infrastructură și servicii sociale de calitate

Acțiuni:

4.3.1. Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de asistență socială (centre de zi pentru adulți și copii, centre de tip rezidențial pentru copii, vârstnici și persoane cu dizabilități etc.)

4.3.2. Construcția de locuințe sociale și pentru tineri

4.3.3. Dezvoltarea economiei sociale la nivel local și sprijinirea înființării de întreprinderi sociale

Prioritatea 5: Îmbunătățirea calității mediului

Măsura 5.1. Protejarea biodiversității, peisajului și asigurarea calității factorilor de mediu

Acțiuni:

5.1.1. Împădurirea terenurilor degradate și neproductive

5.1.2. Înființarea de perdele forestiere și spații verzi

Măsura 5.2. Implementarea managementului riscurilor

Acțiuni:

5.2.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor (reabilitare diguri, poduri etc.)

5.2.2. Prevenirea alunecărilor de teren și a eroziunii solului

5.2.3. Regularizarea cursului apei și curățirea șanțurilor

5.2.4. Dotarea cu echipamente a inspectoratelor și serviciilor voluntare pentru situații de urgență

Măsura 5.3. Implementarea managementului integrat al deșeurilor

Acțiuni:

5.3.1. Extinderea sistemelor de management al deșeurilor

5.3.2. Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor

5.3.3. Creșterea capacității de valorificare a deșeurilor

Măsura 5.4. Creșterea eficienței energetice a clădirilor

Acțiuni:

5.4.1. Reabilitarea termică a clădirilor de interes public

5.4.2. Reabilitarea termică a clădirilor de locuit

Măsura 5.5. Susținerea utilizării energiilor regenerabile

Acțiuni:

5.5.1. Valorificarea resurselor regenerabile (biomasă, resurse solare, eoliene, geotermale etc.)

Măsura 5.6. Extinderea și modernizarea infrastructurii de agrement și sportive

Acțiuni:

5.6.2. Extinderea, modernizarea și amenajarea unor puncte/zone de agrement

5.6.3. Extinderea, modernizarea și amenajarea infrastructurii sportive (săli sau terenuri de sport)

Prioritatea 6: Creșterea capacității administrative și asigurarea bunei guvernante

Măsura 6.1. Întărirea cooperării între administrațiile publice și cetățeni și creșterea transparenței

Acțiuni:

6.1.1. Elaborarea/revizuirea strategiilor de dezvoltare, planurilor urbanistice și de amenajare a teritoriului

6.1.2. Instruirea și formarea personalului din administrația publică, mai ales în planificare strategică și financiară

6.1.3. Întărirea capacității administrative de a formula politici publice

IV.4. Portofoliul de proiecte prioritare și relevante strategic

1. PROIECTE PRIORITARE PENTRU COMUNA FELDRU, implementate de Primăria Comunei Feldru

Nr.	Titlul proiectului	Prioritate	Stadiu	Grup țintă	Bugetul estimativ (LEI)	Responsabili	Calendar indicativ
1.	Grădinița cu 3 grupe în satul Nepos	P4	PT	66 preșcolari din satul Nepos care nu au unde să își desfășoare activitățile în mod corespunzător	2.250.000	Comuna Feldru+executant	2015-2016
2.	Amenajare grădiniță în satul Feldru	P4	PT	110 elevi preșcolari care nu au o grădiniță amenajată	2.750.000	Comuna Feldru+executant	2015-2016
3.	Reabilitare Grup Școlar Feldru	P4	PT	952 de elevi din care 259 la școala de arte și meserii reușesc să obțină o calificare, iar 20 finalizează cu diplomă de bacalaureat.	3.000.000	Comuna Feldru+executant	2015-2016
4.	Regularizare torente pe văile comunale	P5	FP	Toată populația comunei Feldru va beneficia de amenajarea acestor cursuri de apă (8000 de locuitori din satele Feldru și Nepos)		Primăria comunei Feldru+Ocolul Silvic Feldru	2017-2018
5.	Reabilitare diguri de protecție și poduri de trecere peste Someșul Mare	P5	FP	8000 de locuitori ai satelor Feldru și Nepos, pe unde trece cursul de apă Someșul Mare		Apele Române SA în colaborare cu Primăria comunei Feldru	2017-2018
6.	Reabilitare drumuri	P1	FP	8000 de locuitori ai comunei Feldru, în		Primăria	2019-2020

	comunale și vicinale			mod direct și indirect, toți cei care vor tranzita zona		comunei Feldru	
7.	Amenajare piață agro-alimentară în comuna Feldru	P2	FP	Un număr de cel puțin 50 de producători agricoli acreditați care își pot vinde produsele într-un spațiu organizat din comună și cel puțin 50 de producători din comunele învecinate care nu au această posibilitate		Primăria comunei Feldru	2019-2020
8.	Amenajare puncte de agrement	P5	FP	Populația comunei Feldru și turiștii care vor trece prin zonă vor putea beneficia de spațiile de agrement		Primăria comunei Feldru	2018-2019
9.	Amenajare centre de informare turistică și trasee turistice în comuna Feldru și zonele limitrofe	P2	FP	8000 de locuitori ai comunei Feldru și turiștii care vor trece prin zonă și vor folosi traseele turistice. Locuitorii comunelor vecine: Livezile, Tiha Bârgăului, Parva, Dumitra pe unde se va face trecerea spre Drumul Verde și Ținutul lui Dracula.		Primăria Comunei Feldru	2018-2019
10.	Modernizare și dotare cămin cultural sat Nepos	P2	FP	Populația comunei Feldru din care 2000 locuitori ai satului Nepos		Primăria Comunei Feldru	2016-2017

2. ALTE TIPURI DE PROIECTE care vor fi implementate de Primăria Comunei Feldru în perioada 2016-2020

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII, CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII ȘI SUSȚINEREA MOBILITĂȚII					
1	Extindere drumuri de interes local sat Feldru	Studiu de fezabilitate Proiect tehnic și execuție	2016-2020	6.500.000	Comuna Feldru +finanțator +executant
2	Reabilitare trotuare satele Feldru și Nepos Nepos	Proiect tehnic și execuție	2016-2020	1.400.000	Comuna Feldru
3	Reabilitare drumuri forestiere Feldru și Nepos	Studiu de fezabilitate, Proiect tehnic și execuție	2016-2020	4.500.000	Comuna Feldru+finanțator +executant
4	Asfaltare străzi sat Feldru	Studiu de fezabilitate, Proiectare și execuție	2016-2020		Comuna Feldru
5	Reabilitare drumuri vicinale Nepos	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic - identificare surselor de finanțare - implementarea proiectului	2016-2020		Comuna Feldru
6	Asfaltare drum județean Nepos – Slătinița – Bistrița	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic - identificare surselor de finanțare - implementarea proiectului	2016-2020		Consiliul județean Bistrița - Năsăud
7	Marcare pasaje (puncte de trecere) de cale ferată din comună	- executare lucrare	2016-2020		SNCFR +Primăria Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 2. SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII ECONOMICE					
1	Formarea unei asociații de producători	- organizarea de sesiuni de instruire și informare - identificarea celor interesați - identificarea domeniului de activitate - înregistrarea asociației - identificarea locației sediului	2016-2020		Primăria comunei Feldru+cetățeni
2	Amenajare de lacuri piscicole	- studiu de fezabilitate - identificarea surselor de finanțare - elaborare proiect tehnic - implementare - mediatizare	2016-2020		Cetățeni ai comunei Feldru + alți investitori privați
3	Reabilitarea pășunilor comunale	- studiu de fezabilitate - identificarea surselor de finanțare - elaborare proiect tehnic și implementare	2016-2020		Primăria Feldru și Ocolul Silvic Feldru
4	Extindere și dotare Ocol Silvic Feldru	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic pentru extindere clădiri pe Valea lui Budin - memoriu justificativ pentru achiziție de utilaje și unelte agricole necesare în pepinieră și la activitățile forestiere - căutarea surselor de finanțare - implementare proiect	2016-2020		Primăria Feldru și Ocolul Silvic Feldru
5	Punct de colectare a produselor agricole (fructe, legume, miere, etc.)	- identificarea de sponsori - selectarea locației - identificarea potențialilor producători și furnizori agricoli - identificarea potențialilor agenți economici - studiu de fezabilitate - identificare sursă de finanțare europeană - contractare bancă - întocmirea de proiect - identificarea unei piețe de desfacere a	2016-2020		Asociația de producători

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
		produselor -angajare de personal calificat și asigurarea de cursuri de calificare la locul de munca pentru muncitori necalificați -asigurarea condițiilor de depozitare -asigurarea condițiilor de ambalare -cumpărarea de tehnologie avansată pentru prelucrare -asigurarea condițiilor de transport			
6	Extindere spații de cazare(cabane) Valea lui Budin, Valea Carelor și acreditare : dotări și amenajare spații de agrement	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic - memoriu justificativ pentru achiziție bunuri - găsirea surselor de finanțare posibile prin PNDR - implementare : acreditare, promovare și introducere în circuitele turistice existente	2016-2020		Administratori privați spații de cazare +Primăria comunei Feldru
7	Modernizare infrastructură de cazare și agrement cabană Valea Anieșului	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic - memoriu justificativ pentru achiziție bunuri - găsirea surselor de finanțare posibile prin PNDR - implementare : acreditare, promovare și introducere în circuitele turistice existente	2016-2020		Ocolul Silvic Feldru+Primăria comunei Feldru
8	Introducerea comunei Feldru în circuitele turistice de interes zonal prin reabilitarea infrastructurii de acces spre Valea Bîrgăului și spre arealul sud – vestic al munților Rodnei(zona Rebra) și acreditarea unor gospodării pentru practicarea ecoturismului	- identificarea gospodăriilor cu potențial ecoturistic pentru acreditare - studiu de fezabilitate și proiect tehnic pentru reabilitarea infrastructurii - atragere de fonduri - elaborare de materiale promoționale - implementare	2016-2020		Primăria comunei Feldru în colaborare cu cetățenii
9	Reorganizarea evenimentului cultural „Datini și obiceiuri păstorești,,	-identificarea surselor de finanțare - derularea evenimentului	2016-2020		Primăria comunei Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
10	Amenajare capelă	- identificarea spațiului - identificarea surselor de finanțare - execuția și finalizarea lucrărilor	2016-2020		Parohia ortodoxă Feldru+credincioși+primăria comunei Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 3. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE					
1	Extindere rețea electrică pentru electrificare locuințe fără electricitate în satele Feldru și Nepos	studiu de fezabilitate -identificarea surselor de finanțare - elaborare proiect tehnic - implementare	2016-2020		Comuna Feldru
2	Rețea de canalizare nouă și extindere rețea de apă în localitatea Nepos Rețea de apă și canalizare – extindere în localitatea Feldru	- studiu de fezabilitate - identificarea surselor de finanțare - elaborare proiect tehnic - implementare	2016-2020		Comuna Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 4. ASIGURAREA ACCESULUI CETĂȚENILOR LA SERVICII DE CALITATE					
1	Dotarea cu aparatură medicală performantă și mobilier medical a dispensarului uman din satul Feldru	- Studiu de fezabilitate și proiect tehnic + memoriu justificativ pentru dotări - Căutare surselor de finanțare - Implementare proiect	2016-2020		Primăria Feldru+Medici umani Feldru
2	Construcție Anexă dispensar uman	- Studiu de fezabilitate și proiect	2016-2020		Primăria comunei Feldru-

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
	Feldru pentru deservirea zonei Ilvelor și Rodna – Sângeorz - Băi - Salon de nașteri și dotarea acestuia cu aparatură medicală de specialitate	tehnic + memoriu justificativ pentru dotări - Căutare surselor de finanțare - Implementare proiect			Ministerul Sănătății Publice+investitori privați
3	Înființarea asociației Grupului Școlar Feldru	- identificarea celor interesați - stabilirea activităților principale care se pot axa pe: participări la concursuri și competiții educative inclusiv pentru profilul profesional, reabilitarea trupei de teatru Amicii, selectarea persoanelor și susținerea lor în activitățile culturale ale Grupului Folcloric Plaiuri Someșene, programe speciale pentru grădinițe și pentru copii în situații de risc social, alte activități de promovare a localității și de protecția mediului - înregistrarea legală - desfășurarea activității conform profilului de activitate	2016-2020		Grupul Școlar Feldru+primăria comunei Feldru
4	Reabilitare și dotare Școală sat Nepos (clasele V-VIII)	- Studiu de fezabilitate și proiect tehnic -identificarea surselor de finanțare - implementare	2016-2020		Primăria comunei Feldru+ Școala Generală Nepos
5	Reorganizarea curriculei de învățământ prin crearea unei strategii a școlii și instruirea profesorilor pentru implementarea ei	-identificarea persoanelor interesate - analiza situației cu raportare la piața muncii și la situația familiei din comuna Feldru - cursuri de perfecționare pentru persoanele interesante în	2016-2020		Grupul Școlar Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
		managementul educațional specific - implementarea strategiei			

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 5. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII MEDIULUI					
1	Amenajare spații verzi în comuna Feldru	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic (parc, loc de joacă pentru copii și aliniamente de arbori pe malurile cursurilor de apă, fântână arteziană, lac de agrement) - obținere finanțare de la Administrația Fondului de Mediu sau din alte surse - implementare proiect	2016-2020		Primăria comunei Feldru
2	Extinderea pepinierii de pe Valea lui Budin	- identificarea terenului și plan de extindere - procurarea materiei prime pentru viitorii puiți - procurarea uneltelor agricole necesare - lucrări de extindere și amenajare - lucrări de întreținere	2016-2020		Primăria comunei Feldru + Ocolul Silvic Feldru
3	Regularizarea albiei și îndiguire pe văile comunale	- proiect tehnic - găsirea surselor de finanțare - implementare (poate fi parte a unui proiect integrat privind amenajarea spațiilor verzi sau regularizării de	2016-2020		Primăria comunei Feldru + Ocolul Silvic Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
		torente în combinație cu reabilitarea drumurilor forestiere)			
4	Reabilitarea podurilor peste Someșul Mare la Feldru și Nepos	- studiu de fezabilitate și proiect tehnic - identificarea surselor de finanțare - implementarea proiectului	2016-2020		Primăria comunei Feldru
5	Completarea sistemului clasic de încălzire al instituțiilor publice și locuințelor private cu sisteme care utilizează energia solară	- identificarea beneficiarilor - studiu de fezabilitate și proiect tehnic - identificarea sursei de finanțare care poate fi Administrația Fondului de Mediu - implementarea proiectului	2016-2020		Reprezentanții instituțiilor publice și cetățeni interesați
6	Formarea unei rețele de agenți de mediu la nivel local	- parteneriat cu Asociația ProSomeș - selectarea persoanelor interesate - găsirea surselor de finanțare - implementarea proiectului	2016-2020		Primăria Feldru +Asociația ProSomeș
7	Construcție teren de sport cu gazon sintetic Feldru	Studiu de fezabilitate	2016-2020	450.000	Comuna Feldru
8	Reabilitare bloc de locuințe din centrul satului Feldru – izolare termică	- studiu de fezabilitate, proiect tehnic - identificarea surselor de finanțare - implementare	2016-2020		Primăria comunei Feldru

Nr.	Denumire proiect	Pasi pentru realizarea activității	Termen de implementare	Buget estimat (LEI)	Responsabil
PRIORITATEA 6. CREȘTEREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE ȘI ASIGURAREA BUNEI GUVERNANȚE					
1	Înființarea poliției comunitare	- identificare sediu și personal - dotare cu echipament - desfășurare activitate de interes public	2016-2020		Comuna Feldru
2	Promovarea comunei prin editarea unei broșuri într-o limbă de circulație internațională	-culegerea datelor relevante -organizarea și traducerea lor	2016-2020		Comuna Feldru

Sursele de finanțare identificate sunt următoarele:**1. Programul Operațional Regional 2014-2020** are următoarele axe prioritare:

Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltare durabilă a turismului

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

2. Programul Operațional Competitivitate 2014-2020

Axa prioritară 1. Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerii

Axa prioritară 2. Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă

3. Programul Operațional Capital Uman 2014-2020:

Axa prioritară 1. Inițiativa locuri de muncă pentru tineri

Axa prioritară 2. Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET's

Axa prioritară 3. Locuri de muncă pentru toți

Axa prioritară 4. Incuziunea socială și combaterea sărăciei

Axa prioritară 5. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Axa prioritară 6. Educație și competențe

4. Programul Operațional Capacitate Administrativă

Axa prioritară 1. Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Axa prioritară 2. Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Axa prioritară 3. Asistență tehnică

5. Programul Operațional Infrastructură Mare

Axa prioritară 1. Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului

Axa prioritară 2. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient

Axa prioritară 3. Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor

Axa prioritară 4. Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

Axa prioritară 5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Axa prioritară 6. Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon

Axa prioritară 7. Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate

Axa prioritară 8. Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

6. Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Măsura 1. Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare

Măsura 2. Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de înlocuire în cadrul fermei

Măsura 4. Investiții în active fizice

Măsura 6. Dezvoltarea fermelor și a întreprinderilor

Măsura 7. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Măsura 8. Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

Măsura 9. Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

Măsura 10. Agromediu și climă

Măsura 11. Agricultură ecologică

Măsura 13. Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

Măsura 14. Bunăstarea animalelor

Măsura 15. Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

Măsura 16. Cooperare

Măsura 17. Gestionarea riscurilor

Măsura 19. Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER (DLRC – Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității)

7. Fondul de Mediu – Programe finanțate

Vehicule electrice	Împăduriri
Rabla pentru autovehicule	Educație protecția mediului
Rabla pentru tractoare	Canalizare
Casa verde pentru persoane fizice	Deșeuri
Casa verde pentru persoane juridice	Bicicliști
Managementul integrat al zonei costiere	Înlăturare efecte meteo periculoase
Energii regenerabile	Reducerea impactului
Spații verzi	Refacere situri industriale
Energie regenerabilă	

8. Programul Național de Dezvoltare Locală

- Subprogramul "Modernizarea satului românesc"
- Subprogramul "Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor"
- Subprogramul "Infrastructură la nivel județean"

Următoarele programe au fost incluse în Programul Național de Dezvoltare Locală:

- Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice;
- Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural;
- Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor;
- Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local.

Etc.

IV.5. Planul de Acțiune

Obiectivul planului de acțiune este de a contribui la implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Feldru, asigurând atingerea obiectivelor, precum și îndeplinirea indicatorilor stabiliți. Astfel, pentru ușurarea implementării strategiei au fost stabilite acțiuni pe termen scurt, mediu și lung.

Acțiuni pe termen scurt - 2016	Responsabili
Aprobarea Strategiei de Dezvoltare a comunei Feldru pentru perioada de programare 2014-2020, printr-o hotărâre	Consiliul Local Feldru
Susținerea și finalizarea proiectelor aflate în implementare	Beneficiarii respectivelor proiecte
Elaborarea documentațiilor tehnico-economice necesare proiectelor prioritare care trebuie realizate în următoarea perioadă de programare	Primăria Feldru Instituții de învățământ Mediul de afaceri Firme de consultanță Alte instituții relevante
Identificarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare în următoarea perioadă de programare (finanțări din fonduri europene, fonduri de la bugetul de stat și local, credite sau alte tipuri de finanțări externe)	Beneficiarii proiectelor propuse spre a fi realizate
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare și, eventual, încheierea unor acorduri de parteneriat între aceștia	Primăria Feldru Beneficiari ai proiectelor prioritare
Planificarea bugetului luând în calcul resursele necesare pentru implementarea proiectelor	Primăria Feldru

prioritare și stabilirea graficului de implementare a strategiei	
Acțiuni pe termen mediu – 2017-2018	Responsabili
Continuarea activităților propuse pe termen scurt, în cazul în care acestea nu au fost finalizate	Aceiași responsabili nominalizați pe termen scurt
Realizarea unor parteneriate PP pentru elaborarea proiectelor de infrastructură de anvergură	Primăria Feldru Mediul de Afaceri
Înlesnirea implementării proiectelor prioritare (facilități pentru capacități de producție, reducerea barierelor administrative etc.)	Primăria Feldru
Implementarea proiectelor prioritare (achiziții publice etc.)	Beneficiarii proiectelor prioritare
Promovarea rezultatelor proiectelor (sprijinirea elaborării unor materiale promoționale, site-uri etc.)	Primăria Feldru Responsabilii de proiecte prioritare
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare; realizarea rapoartelor de progres	Primăria Feldru
Evaluarea intermediară a strategiei	Evaluator independent Consiliul Județean Bistrița-Năsăud
Acțiuni pe termen lung – 2019-2020	Responsabili
Continuarea activităților propuse pe termen mediu, în cazul în care acestea nu au fost finalizate	Aceiași responsabili nominalizați pe termen mediu
Revizuirea strategiei e baza evaluării intermediare și aplicarea unor măsuri	Primăria Feldru

corective, dacă e cazul	
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor	Primăria Feldru împreună cu responsabili de proiecte
Pregătirea Strategiei de dezvoltare a comunei Feldru pentru perioada 2021-2027	Primăria Feldru

IV.6. Indicatori de monitorizare și evaluare a strategiei

Monitorizarea reprezintă procesul prin care, pe baza unui sistem de indicatori, se înregistrează progresul în realizarea obiectivelor planului strategic. Un sistem de evaluare utilizează informațiile oferite de sistemul de monitorizare (axat pe "ceea ce" s-a întâmplat) și răspunde la întrebări despre "cum" și "de ce" s-a întâmplat, ce instrument de politică a fost mai eficient etc. Astfel, în scopul monitorizării implementării strategiei este propus următorul sistem de indicatori:

Indicator	UM	Valoare reper (2015)	Valoare țintă (2020)
Lungimea totală a drumurilor reabilite sau modernizate	km		
Lungimea totală a străzilor reabilite sau modernizate	km	0	20
Lungimea totală a drumurilor forestiere modernizate	km	8,5	29
Lungimea totală a drumurilor comunale sau vicinale reabilite sau modernizate	km	4,1	219
Puterea instalată a unităților de producere a energiei din surse regenerabile	MW	0	
Instituții publice dotate cu instalații de producere a energiei electrice și termice din surse regenerabile	Nr.	0	2
Lungimea rețelei de distribuție a energiei electrice reabilite sau	km	0	101

modernizate			
Unități de depozitare și logistică a produselor alimentare construite	Nr.	0	1
Unități de cazare construite	Nr.	6	10
Centru de afaceri/Incubator de afaceri/Parcuri industriale sau alte infrastructuri de sprijinire a afacerilor înființate	Nr.	0	1
Apartamente reabilitate termic	Nr.		
Apartamente pentru tineri construite	Nr.	32	64
Locuințe sociale construite	Nr.	0	
Lungimea trotuarelor amenajate	Km	5	
Locuri de joacă amenajate	Nr.	1	2
Unități de învățământ reabilitate sau modernizate	Nr.		
Grădinițe reabilitate sau construite	Nr.	0	1
Săli și terenuri de sport școlare construite	Nr.		
Centre rezidențiale pentru adulți și vârstnici înființate	Nr.	0	1
Centre rezidențiale pentru copii înființate	Nr.	0	1
Centre de zi pentru copii înființate	Nr.	0	1
Cantine sociale reabilitate sau modernizate	Nr.	0	1
Cămine culturale reabilitate sau modernizate	Nr.	1	2
Muzee construite/reabilitate/modernizate	Nr.		
Obiective de patrimoniu reabilitate și valorificate turistic	Nr.		
Stații de epurare construite	Nr.	1	2
Suprafața împădurită	Ha		
Suprafața de perdele forestiere înființate	Ha		

Referințe bibliografice:

1. Palagi, S. (2014), *Feldru – Povestea satului*, Editura Eikon, Cluj-Napoca
2. Palagi, S., Popițan, D. (2014), *Schițe monografice*, Editura Karuna, Bistrița
3. Planul Strategic de dezvoltare socio-economică – Comuna Feldru, Județul Bistrița-Năsăud